

**INFORMACJA O REALIZACJI WSPÓŁPRACY
MIĘDZYNARODOWEJ
WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO
W 2025 ROKU**

Okres sprawozdawczy: styczeń – październik 2025 r.

Informacja została przygotowana przez Biuro Współpracy Międzynarodowej Gabinetu Marszałka w oparciu o materiały przesłane przez inne komórki Urzędu Marszałkowskiego i jednostki organizacyjne Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego

Spis treści

Wstęp	3
I. Współpraca międzynarodowa prowadzona przez Województwo Warmińsko-Mazurskie.....	8
II. Formaty współpracy wielostronnej	17
III. Współpraca w ramach programów międzyregionalnych i międzynarodowych	28
IV. Społeczny wymiar współpracy międzynarodowej Województwa Warmińsko-Mazurskiego	35
V. Pozostałe działania i kontakty międzynarodowe Województwa Warmińsko-Mazurskiego	51

Dla Województwa Warmińsko-Mazurskiego 2025 to kolejny rok znaczących wyzwań na polu współpracy międzynarodowej. Kontakty z partnerami zagranicznymi, które dotąd w dużej mierze koncentrowały się na wspólnych projektach rozwojowych, wymianie doświadczeń czy inicjatywach kulturalnych – dziś muszą być coraz mocniej osadzone w szerszym kontekście geopolitycznym, bezpieczeństwa i odporności społecznej.

Od wybuchu wojny w Ukrainie minęły ponad 3 lata, a w dalszym ciągu sytuacja ta stawia przed władzami Województwa pytania: jak wspólnie z partnerami zagranicznymi budować odporność społeczeństw i instytucji na możliwe destabilizacje oraz w jakim stopniu współpraca międzynarodowa może być narzędziem wzmacniania bezpieczeństwa regionalnego i europejskiej solidarności.

Przesunięcie akcentu w stronę kwestii bezpieczeństwa, walki z dezinformacją oraz odporności instytucji i społeczeństwa wymaga rewizji dotychczasowych strategii współpracy zagranicznej. Dlatego też w roku 2025 rozpoczęto prace nad aktualizacją *Priorytetów współpracy zagranicznej Województwa Warmińsko-Mazurskiego*. Tło dla tych prac stanowią również między innymi rozwijające się kontakty gospodarcze z Koreą Południową, współpraca samorządowa z Mołdawią, nowa forma prawna Euroregionu Bałtyk czy decyzja naszych wieloletnich francuskich partnerów o ograniczeniu ich aktywności międzynarodowej.

Stąd też niniejszy materiał informacyjny z jednej strony ukazuje mnogość aspektów związanych ze współpracą międzynarodową, a z drugiej potwierdza, że kontakty z partnerami zagranicznymi stanowią wartość dodaną dla regionu – także w czasach rosnącej niepewności i dynamicznych zmian w geopolityce. Niewątpliwym przykładem jest tutaj konkurs „WM DLA WM. WSPARCIE WSPÓŁPRACY MIĘDZYNARODOWEJ JST W WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM”, który w roku 2025 dofinansował rekordową w swojej historii liczbę projektów międzynarodowych z gmin i powiatów Województwa (więcej na str. 42). Ten sukces, możliwy dzięki skutecznym narzędziom wsparcia oferowanym przez Samorząd Województwa, dowodzi, że międzynarodowa współpraca Warmii i Mazur efektywnie aktywizuje lokalne społeczności, przynosząc wymierne korzyści dla regionu.

Granica UE-Rosja: wyzwania i perspektywy dla Województwa Warmińsko-Mazurskiego

28 marca w Olsztynie odbyła się konferencja „Granica UE-Rosja: wyzwania i perspektywy dla Województwa Warmińsko-Mazurskiego”. Wzięli w niej udział parlamentarzyści i samorządowcy. Tematem wydarzenia była trudna sytuacja regionów przygranicznych

w obliczu agresji Rosji na Ukrainę. Podkreślano, że Warmia i Mazury, które mają ponad dwustukilometrową granicę z Federacją Rosyjską, szczególnie mocno odczuwają nową sytuację geopolityczną.

Podczas wydarzenia samorządowcy i politycy z Województwa Warmińsko-Mazurskiego wystosowali petycję do Przewodniczącej Komisji Europejskiej Ursuli von der Leyen. Autorem petycji oraz inicjatorem całego przedsięwzięcia, które objęło wszystkie kraje Wspólnoty, graniczące z Rosją, Białorusią i Ukrainą, był poseł do Parlamentu Europejskiego Jacek Protas.

W dokumencie podpisanym przez Marszałka, Starostów, Prezydentów, Burmistrzów i Wójtów z naszego regionu czytamy m.in.:

„...Wyjątkowe wyzwania wymagają wyjątkowych działań. Dlatego wzywamy Komisję Europejską do stworzenia specjalnych instrumentów finansowych ukierunkowanych na politykę spójności UE w sposób, który umożliwi skuteczną odbudowę gospodarczą, zatrzymanie odpływu ludności i wzmocnienie lokalnych społeczności wschodnich regionów granicznych. Jeśli Europa naprawdę wierzy w solidarność i odporność, musi działać teraz, aby chronić tych, którzy stoją na pierwszej linii frontu tego kryzysu. Regiony te muszą posiadać nie tylko środki bezpieczeństwa, ale także silne gospodarki, stabilne społeczności i perspektywy dla przyszłych pokoleń...”

Ponadto podczas konferencji zaprezentowany został raport pt. „Dostosowanie polityk do radzenia sobie z wyzwaniami rozwoju regionalnego spowodowanymi agresją Rosji na Ukrainę”, wypracowany w ramach międzynarodowego projektu „Regio-Silience”, którego Samorząd Województwa jest liderem.

Partnerami wydarzenia, które odbyło się pod patronatem Europejskiego Komitetu Regionów, byli Związek Gmin Warmińsko-Mazurskich oraz Konwent Powiatów Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Granica we współpracy międzynarodowej – szansa czy bariera rozwoju województwa warmińsko-mazurskiego?

12 maja 2025 r. Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego zorganizował czwartą edycję konferencji dotyczącej współpracy ponadnarodowej organizacji pozarządowych. Tym razem tematem była "Granica we współpracy międzynarodowej – szansa czy bariera rozwoju województwa warmińsko-mazurskiego?".

Wydarzenie składało się z dwóch części. Podczas pierwszego bloku przedstawiciele wybranych organizacji pozarządowych opowiedzieli o tym, jak sytuacja po 24 lutego 2022 r. przeorientowała współpracę regionalnych organizacji pozarządowych z partnerami z obwodu

królewieckiego na współpracę z organizacjami z innych regionów. Podczas drugiego bloku mającego formę panelu dyskusyjnego zaproszeni goście opowiedzieli o swoich doświadczeniach w zakresie współpracy ponadnarodowej z organizacjami pozarządowymi w kontekście zmienionego otoczenia międzynarodowego.

Bezpieczeństwo tematem przewodnim polskiej prezydencji w UE

Polska objęła półroczne przewodnictwo w Radzie Unii Europejskiej z początkiem stycznia 2025 r. Głównym celem polskiej prezydencji było wspieranie działań wzmacniających europejskie bezpieczeństwo we wszystkich jego wymiarach: zewnętrznym, wewnętrznym, informacyjnym, ekonomicznym, energetycznym, żywnościowym i zdrowotnym.

Samorząd Województwa zaangażował się w działania promocyjne, a także te wpisujące się w hasło przewodnie prezydencji „Bezpieczeństwo, Europo!”:

❖ Organizacja seminarium “Shielding EU democracy from malign interference and disinformation. Perspective of frontline border regions”

Pod patronatem Polskiej Prezydencji w Radzie UE, 21 maja br. w Brukseli, odbyło się seminarium „Shielding EU democracy from malign interference and disinformation. Perspective of frontline border regions” („Ochrona demokracji UE przed złośliwą ingerencją

i dezinformacją. Perspektywa regionów przygranicznych na pierwszej linii frontu”). Wydarzenie zorganizowane zostało z inicjatywy Województwa Warmińsko-Mazurskiego w ramach planu działań Domu Polski Wschodniej w Brukseli na 2025 r., a partnerem wydarzenia było Stałe Przedstawicielstwo RP przy UE.

Dyskusje prowadzone były w dwóch sesjach tematycznych poświęconych odpowiednio odpowiedzi UE na zagrożenie hybrydowe i zagraniczną manipulację informacją oraz perspektywie lokalnej i regionalnej. Celem wydarzenia była wymiana doświadczeń na temat możliwości przeciwdziałania dezinformacji oraz wzmacniania odporności społeczności lokalnych. Kwestia ta jest szczególnie istotna w obliczu obecnej sytuacji geopolitycznej – agresji Rosji na Ukrainę oraz rozprzestrzeniającej się rosyjskiej propagandy.

Wydarzenie otworzył minister do spraw Unii Europejskiej Adam Szłapka, a w panelach udział wzięli m.in. przedstawiciel Komisji Europejskiej, poseł do Parlamentu Europejskiego Tomáš Zdechovský, przedstawiciel Euroregionu Bałtyk oraz Programu Interreg Europa.

➤ **Promocja regionu Warmii i Mazur na Polish Day w Brukseli**

Wydarzenie odbyło się w czerwcu br. i zostało zorganizowane w związku z zakończeniem polskiej prezydencji w Radzie UE. Była to doskonała okazja do promowania Polski i jej regionów na arenie międzynarodowej. Polish Day odbyło się w sercu europejskiej stolicy, w parku Cinquantenaire. Stoisko Województwa przyciągnęło uwagę setek odwiedzających, którzy mieli okazję poznać nie tylko nasz region, ale też jego smak. Według danych organizatora w wydarzeniu wzięło udział ok. 50 000 osób.

Stoisko województwa cieszyło się dużym zainteresowaniem zarówno wśród Polaków, jak i Belgów, którzy mieli okazję poznać walory turystyczne oraz tradycje kulinarne i kulturę regionu. Dzięki temu wydarzeniu, Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego skutecznie promował atrakcje turystyczne, trasy rowerowe Green Velo, a także Szlak Kopernikowski i Kanał

Elbląski. Na stoisku można było spotkać samego Mikołaja Kopernika, który w przystępny i humorystyczny sposób opowiadał o swoim dziedzictwie, zachęcając do odkrywania fascynujących miejsc Warmii i Mazur oraz poznawania ich unikalnej historii i kultury. Ponadto, Województwo przygotowało m.in. degustację produktów spożywczych od członków sieci Dziedzictwo Kulinarne Warmia Mazury oraz pokaz tłoczenia oleju.

I. Współpraca międzynarodowa prowadzona przez Województwo Warmińsko-Mazurskie

Współpraca międzynarodowa Województwa Warmińsko-Mazurskiego prowadzona jest w oparciu o zasady zawarte w Rozdziale 6 ustawy z 5 czerwca 1998 roku o samorządzie województwa. Sejmik województwa uchwała priorytety współpracy zagranicznej, które określają główne cele, kierunki geograficzne współpracy oraz zamiary przystąpienia do międzynarodowych zrzeszeń regionalnych. Sejmik Województwa Warmińsko-Mazurskiego w dniu 17 czerwca 2019 roku podjął uchwałę w sprawie przyjęcia Priorytetów współpracy zagranicznej Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Obecnie trwają zaawansowane prace nad aktualizacją tego strategicznego dokumentu.

Województwo ma podpisane umowy o współpracy z dziesięcioma regionami partnerskimi z dziewięciu państw:

1. Chiny – Prowincja Heilongjiang

Protokół uzgodnień podpisano 18 lutego 2005 roku.

2. Chorwacja – Żupania Splicko-Dalmatyńska

Umowę o współpracy podpisano 5 sierpnia 2012 roku.

3. Dania – Regionalna Gmina Bornholm

Porozumienie o współpracy podpisano 29 września 2003 roku.

4. Francja – Departament Côtes d’Armor

Porozumienie o współpracy podpisano 24 czerwca 2000 roku.

5. Niemcy – Kraj Związkowy Saksonia-Anhalt

List intencyjny o współpracy podpisano 3 października 2014 roku.

6. Rumunia – Okręg Dolj

Porozumienie o współpracy podpisano 7 grudnia 2023 roku.

7. Słowacja – Samorządowy Kraj Bańsko-Bystrzycki

Porozumienie o współpracy podpisano 8 lipca 2003 roku.

8. Ukraina – Obwód Rówieński

Porozumienie o współpracy podpisano 9 grudnia 2003 roku.

9. Włochy – Autonomiczny Region Vallée d’Aoste

Porozumienie o współpracy podpisano 11 kwietnia 1999 roku.

10. Włochy – Region Umbria

Porozumienie o współpracy podpisano 9 października 2018 roku.

Problemy finansowe i pogarszająca się sytuacja gospodarcza francuskich departamentów to główne przyczyny, o jakich partner francuski poinformował władze Województwa w bieżącym roku, a które bezpośrednio utrudniały kontakty międzynarodowe francuskiego Departamentu Côtes d'Armor z partnerami z Warmii i Mazur.

Obecna sytuacja Francuzów nie pozwala utrzymać dynamiki dotychczasowego ponad 30-letniego partnerstwa między naszymi regionami i instytucjami. Francuski samorząd proponuje wypracowanie nowych zasad partnerstwa.

Działalność międzynarodowa Centrum Polsko-Francuskiego

Côtes d'Armor – Warmia i Mazury w Olsztynie

Od początku swojej działalności Centrum Polsko-Francuskie Côtes d'Armor – Warmia i Mazury (CPF) wspiera podmioty sektora kultury, w tym organizacje pozarządowe, w nawiązywaniu kontaktów z partnerami instytucjonalnymi i społecznymi z Departamentu. W 2025 roku Centrum Polsko-Francuskie po raz kolejny było miejscem wymiany doświadczeń, praktyk zawodowych, wydarzeń artystycznych oraz spotkań popularyzujących język i kulturę francuską. Rok obfitował w liczne inicjatywy – od Dni Frankofonii i Kultury Francuskiej, przez projekty edukacyjne, aż po współpracę z siecią Campus France i organizację egzaminów DELF – które sprzyjały pogłębianiu więzi międzynarodowych i promowaniu francuskiego dziedzictwa kulturowego w regionie Warmii i Mazur.

Przypomnijmy jednak, że w maju 2024 r. w trakcie spotkanie on-line Wiceprzewodnicząca Rady Departamentu ds. społecznych oraz stosunków międzynarodowych poinformowała władze Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego, o zaprzestaniu od 2025 r. przyznawania rocznej subwencji na funkcjonowanie instytucji, a jedynie finansowanie nauczyciela języka francuskiego. Środki finansowe pochodzące z dotacji Departamentu Côtes d'Armor stanowiły ok. 20 % przychodów CPF i przeznaczone były, w uzupełnieniu dotacji podmiotowej z budżetu Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego, na pokrycie kosztów stałych tj. część kosztów zatrudnienia oraz utrzymanie nieruchomości, w której CPF prowadzi działalność od przeszło 30 lat.

W czerwcu 2025 roku odbyło się spotkanie (on-line) pomiędzy Wiceprzewodniczącą Rady Departamentu ds. społecznych oraz stosunków międzynarodowych oraz Marią Bąkowską – Członkiem Zarządu Województwa w sprawie ostatecznego zakończenia finansowania przez stronę francuską CPF w Olsztynie. Następnie, we wrześniu 2025 roku, Przewodniczący Rady Departamentu Christian Coail oficjalnym pismem do władz regionu poinformował

o konieczności zawieszenia porozumienia o współpracy między naszymi samorządami z przyczyn finansowych.

Działania CPF w 2025 r.:

➤ „Dni Frankofonii i Kultury Francuskiej” (marzec 2025 r.)

W programie wydarzenia znalazły się m.in.: wystawa fotografii pt. „Olsztyn na fotografii artystycznej” (wernisaż), spotkania: „Frankofonia: społeczne przemiany, ewolucja tożsamości i wyzwania przyszłości”, „Mosty współpracy. O partnerstwie organizacji pozarządowych z Warmii i Mazur oraz Francji”, „Czy reportaż ma narodowość? Francja i Polska na reporterskich szlakach” oraz „Muzyka-Afryka. Muzyczna podróż palcem po mapie”, spotkanie autorskie wokół książki „Paryż to za mało. Opowieści o francuskiej modzie, sztuce i muzeach” oraz spotkanie na temat francuskiej Nowej Fali i jej wpływie na światowe kino (La Nouvelle Vague. Rewolucja w kinie). W kinie Awangarda 2 odbył się pokaz odrestaurowanej wersji

filmu o malarstwie „Piękna Złoźnica” (reż. Jacques Rivette), a w Centrum odbył się przedpremierowy kameralny koncert piosenek francuskich pt. „Voyage Voyage” w wykonaniu artystki pochodzącej z Olsztyna o pseudonimie INKA. Ponadto, zorganizowano

warsztaty kulinarne poświęcone kuchni kreolskiej.

➤ „Kultura po godzinach”

Cykl spotkań popularyzatorskich poświęcony kulturze francuskiej. W tym roku zorganizowano m.in.: spotkania pn. Ciné club – seans na piętrze, w trakcie których odbywały się projekcje filmów francuskich oraz wernisaże.

➤ Międzynarodowe praktyki w CPF (marzec-czerwiec 2025 r.):

– praktyki zawodowe w CPF w Olsztynie dwóch uczennic z Collège Lycée Jean XXIII w Quintin. Na zakończenie uczennice przygotowały w Centrum prezentację poświęconą

dziedzictwu kulturowemu Francji, Departamentu Côtes d'Armor dla uczniów IX Liceum Ogólnokształcącego w Olsztynie.

– praktyki zawodowe w Centrum uczennicy szkoły policealnej La Fontaine des Eaux w Dinan oraz studentki Université catholique de l'Ouest Bretagne Nord w Guingamp. Praktykantki były zaangażowane w bieżące działania edukacyjne i kulturalne Centrum, np. wsparcie nauczycieli języka francuskiego podczas kursów i warsztatów kulturowo-językowych (głównie dla dzieci), udział w spotkaniu z młodzieżą poświęconemu Europejskiemu Korpusowi Solidarności, przygotowanie i realizacja gry miejskiej dla dzieci oraz wsparcie zespołu Centrum przy organizacji sceny muzycznej podczas Święta Muzyki.

➤ **Egzamin DELF: sesja zimowa i letnia**

DELF to oficjalny dyplom wydawany przez francuskie Ministerstwo Edukacji Narodowej, który poświadcza kompetencje językowe osób niebędących rodzimymi użytkownikami języka francuskiego.

Egzamin znajomości języka francuskiego DELF jest organizowany we współpracy z ośrodkiem France Education International i Ambasadą Francji w Polsce, a od września 2019 roku Centrum funkcjonuje jako samodzielny, akredytowany ośrodek upoważniony do przeprowadzania tego egzaminu. W okresie sprawozdawczym do egzaminów przystąpiło 6 osób.

➤ **Europejski Dzień Języków Obcych (wrzesień 2025 r.)**

Wydarzenie promujące naukę języka francuskiego i ofertę kursów językowych w Centrum – animacje i gry językowe dla uczniów szkół ponadpodstawowych. Przedsięwzięcie realizowane było we współpracy z Wojewódzką Biblioteką Publiczną w Olsztynie.

➤ **Współpraca z siecią Campus France**

Centrum znajduje się wśród 50 korespondentów Campus France, które istnieje od 2012 r. Celem działalności sieci jest rozwijanie na szczeblu lokalnym wspólnych działań dotyczących rozpowszechniania informacji, promocji i podkreślenia jakości francuskiego szkolnictwa wyższego w Polsce oraz języka francuskiego, francusko-polskich programów podwójnych dyplomów i stypendiów rządu francuskiego. W lutym br. w Centrum odbył się dyżur informacyjny i prezentacja sieci.

➤ **Biblioteka Centrum**

Dzięki współpracy z Instytutem Francuskim (mediateką) w Warszawie biblioteka Centrum należy do sieci mediatek francuskich w Polsce. Czytelnicy mają bezpłatny dostęp do materiałów bibliotecznych, w tym dostęp do katalogu online zbiorów będących własnością

Centrum oraz zbiorów instytucji i organizacji tworzących sieć (Warszawa, Kraków, Gdańsk, Lublin, Wrocław). Czytelnicy Centrum mogą również korzystać z zasobów biblioteki cyfrowej Instytutu Francuskiego, tzw. Culturethèque, która oferuje dostęp do cyfrowych wydań książek dla dorosłych, młodzieży i dzieci, audiobooków, filmów, prasy oraz materiałów do nauki języka francuskiego.

➤ **Wystawa „Le Monde sans fin – Świat bez końca” (październik 2025 r.)**

Wystawa przygotowana przez Instytut Francuski w Warszawie, oparta na komiksie o tej samej nazwie autorstwa Jeana-Marca Jancoviego i Christophe’a Blaina (Dargaud, 2021). Poświęcona jest ekologii i porusza kluczowe kwestie związane z energią i zmianami klimatycznymi. Instytut Francuski zaadaptował ten komiks w formie wystawy, aby pomóc podnieść świadomość społeczną na temat wyzwań związanych z transformacją ekologiczną na całym świecie. W Centrum Polsko-Francuskim odbył się wernisaż wystawy, a także interaktywne warsztaty, pomysłu francuskiego inżyniera Cédrica Ringenbacha, oparte na najlepszej wiedzy naukowej na temat zmian klimatu. Udział w nich wzięli nauczyciele języka francuskiego oraz przedstawiciele instytucji kultury z Województwa. Wystawę będzie można oglądać do końca czerwca 2026 r.

NIEMCY

Kontakty Województwa Warmińsko-Mazurskiego z niemieckim Krajem Związkowym Saksonia-Anhalt istnieją od roku 2007. Główne obszary polsko-niemieckiej aktywności to rozwój obszarów wiejskich i ochrona środowiska.

Współpraca parków krajobrazowych

- Udział delegacji Welskiego Parku Krajobrazowego w międzynarodowej konferencji, podczas której zaprezentowano wstępne badania apifauny w Welskim Parku Krajobrazowym oraz w Rezerwacie Biosfery Drömling.
- Przedstawiciele Welskiego Parku Krajobrazowego oraz Zespołu Parków Krajobrazowych Pojezierza Iławskiego i Wzgórz Dylewskich uczestniczyli w biomonitoringu dzikich zapylaczy na terenie Rezerwatu Biosfery Drömling w Niemczech (lipiec 2025 r.). Intensywne badania terenowe skupiły się na analizie różnorodności dzikich pszczołowatych w różnych typach siedlisk – od terenów podmokłych po murawy kserotermiczne.
- Wizyta studyjna delegacji z Uniwersytetu w Magdeburgu w Welskim Parku Krajobrazowym (październik 2025 r.) – głównym celem spotkania było szczegółowe omówienie prac nad projektem pt. „InsectCare”. Ten międzynarodowy projekt koncentruje

się na opracowaniu i testowaniu innowacyjnych metod wykrywania, mapowania i promowania populacji owadów w kontekście ochrony bioróżnorodności, odnowy ekologicznej i ochrony ekosystemów wodnych

UKRAINA

Współpraca między Samorządem Województwa a Obwodem Rówieńskim realizowana jest na podstawie porozumienia o współpracy podpisanego w 2003 roku. Główne obszary współpracy to transfer doświadczeń samorządowych, współpraca kulturalna, turystyczna, zdrowotna oraz ochrona środowiska i wsparcie organizacji polonijnych.

Wizyta delegacji Rówieńskiej Rady Obwodowej w Województwie

Celem czerwcowej wizyty delegacji Rówieńskiej Rady Obwodowej było podpisanie umowy o współpracy pomiędzy Sejmikiem Województwa Warmińsko-Mazurskiego a Rówieńską Radą Obwodową na lata 2025-2027. Delegacji Obwodu Rówieńskiego przewodniczył Przewodniczący Rady, a w skład delegacji weszli m.in. radni, przedstawiciele administracji obwodowej, dyrektorzy instytucji kultury oraz kierownicy wydziałów odpowiedzialnych za współpracę międzynarodową, kulturę i edukację. Sejmik Województwa Warmińsko-Mazurskiego reprezentował Przewodniczący wraz z Wiceprzewodniczącym Sejmiku oraz Przewodniczącymi Komisji: Współpracy Międzynarodowej, a także Samorządu Terytorialnego i Bezpieczeństwa Publicznego.

Podczas spotkania w siedzibie Samorządu Województwa podpisano umowę o współpracy, określającą kierunki wspólnych działań w obszarach edukacji, kultury, ochrony zdrowia, gospodarki i polityki społecznej. Podczas wizyty członkowie delegacji zapoznali się z działalnością wojewódzkich i miejskich instytucji kultury, uczestnicząc w spotkaniach w Filharmonii Warmińsko-Mazurskiej oraz Olsztyńskim Teatrze Lalek. Delegacja Rówieńskiej Rady Obwodowej wzięła udział w uroczystościach w Zespole Szkół z Ukraińskim Językiem Nauczania w Górowie Iławeckim. Wizyta delegacji z Ukrainy podkreśliła rozwój współpracy międzyregionalnej oraz potwierdziła wieloletnie partnerstwo, wzajemne zaufanie i przyjazne relacje łączące Województwo Warmińsko-Mazurskie i Obwód Rówieński.

Spotkanie online szefów regionów

Wrześniowa rozmowa Marszałka Województwa z Oleksandrem Kowalem, Przewodniczącym Rówieńskiej Obwodowej Administracji Państwowej dotyczyła między innymi aktualnej sytuacji w Ukrainie i partnerskim Obwodzie Rówieńskim.

Ukraiński szef regionu przede wszystkim wyraził wdzięczność władzom i mieszkańcom naszego Województwa oraz Polski za wsparcie narodu ukraińskiego zarówno tych, którzy

walczą w obronie swojego kraju, jak i tych, którzy znaleźli schronienie w Polsce po wybuchu konfliktu. Wskazał także z jakimi wyzwaniem mierzy się obecnie administracja i mieszkańcy Obwodu. Mimo że sytuacja wydaje się być stabilna, to już trwają przygotowania do zbliżającej się zimy.

Ukraińscy samorządowcy z wizytą w regionie

Październikowe spotkanie z gośćmi z Ukrainy odbyło się w siedzibie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Rozmowy dotyczyły m.in. strategii rozwoju regionalnego. W skład delegacji z Ukrainy weszli przedstawiciele samorządów lokalnych i organizacji pozarządowych ze wschodnich obwodów, którzy zainteresowani byli doświadczeniami naszego Województwa w realizacji polityki regionalnej oraz współpracą Województwa z organizacjami pozarządowymi.

Podczas wizyty ukraińscy partnerzy wysłuchali prezentacji Pełnomocnik Marszałka ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi, która zaprezentowała ponad 20-letnie doświadczenia w budowaniu kontaktów Samorządu z organizacjami społecznymi w regionie. W drugiej części spotkania wizję rozwoju regionalnego Województwa zaprezentował z-ca dyrektora Departamentu Polityki Regionalnej. Ukraińscy urzędnicy byli pod wrażeniem programów i narzędzi wsparcia, z których korzystają samorządy lokalne na Warmii i Mazurach, a także wpływu funduszy europejskich na ich rozwój. Spotkanie z przedstawicielami Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego zostało zorganizowane we współpracy ze Związkiem Ukraińców w Polsce.

Pomoc Parku Krajobrazowego Puszczy Rominckiej

Od wybuchu wojny w Ukrainie Park Krajobrazowy Puszczy Rominckiej zaangażował się we wspieranie ukraińskich partnerów. W pierwszej połowie 2025 roku PKPR pośredniczył (bez

zaangażowania środków z budżetu Województwa) w przekazaniu ukraińskim partnerom samochodu, generatorów prądu, kilkuset kilogramów odzieży, sprzętu elektrycznego, drona oraz koparki łańcuchowej.

RUMUNIA

Pierwsze kontakty Województwa Warmińsko-Mazurskiego z Dolj zostały nawiązane w 2021 roku za pośrednictwem Ambasady Rumunii w Polsce. Regiony dostrzegły potencjał współpracy m.in. w zakresie kultury czy turystyki. List intencyjny o współpracy był pierwszym etapem sformalizowania kontaktów między regionami, natomiast 7 grudnia 2023 roku podpisane zostało porozumienie o współpracy.

Rumuńska delegacja z wizytą na Europejskim Kongresie Samorządów

Delegacja z Dolj wzięła udział w marcowym Kongresie w Mikołajkach. Przedsięwzięcie miało na celu wymianę poglądów oraz było miejscem spotkań liderów samorządowych i elit regionalnych z przedstawicielami administracji państwowej, organizacji pozarządowych i biznesu, w tym wielu gości z zagranicy. Partnerzy z Rumunii uczestniczyli w dwóch panelach: „Samorzady i wspólnoty lokalne na wschodniej flance – co zmieniła wojna w Ukrainie?” oraz „Rozwój energetyki wiatrowej, czy to ma sens?”. Wzięli również udział w wizycie studyjnej po Mazurach – w Giżycku, na przykładzie Ekomariny, zapoznali się z wykorzystaniem funduszy europejskich w regionie, a w Rynie zwiedzili zamek.

Dezinformacja tematem wspólnego projektu w ramach CEI

Na zaproszenie administracji rumuńskiego okręgu Dolj, w listopadzie br. delegacja Województwa, na czele z Marszałkiem, odbędzie wizytę w Rumunii. Planowane rozmowy będą okazją do omówienia przyszłych projektów dwustronnych, w tym udziału partnerów w projekcie finansowanym w ramach Funduszu Współpracy Inicjatywy Środkowoeuropejskiej (CEI).

Gabinet Marszałka w czerwcu br. złożył wniosek do otwartego konkursu w ramach CEI. To najstarsza i największa inicjatywa współpracy w Centralnej i Środkowej Europie. Wywodzi się z Inicjatywy Czterostronnej (Quadrangone), powołanej w 1989 przez Austrię, Jugosławię, Węgry i Włochy. Obecnie organizacja liczy 17 członków. Celem CEI jest umacnianie spójności Europy, jej politycznej, gospodarczej i społecznej stabilności oraz bezpieczeństwa. Polska jest jej członkiem od 1991 r.

Pozytywnie oceniony projekt zakłada wymianę wiedzy specjalistycznej i doświadczeń między partnerami projektu oraz podnoszenie świadomości pracowników samorządowych

i zainteresowanych mieszkańców regionów – Województwa Warmińsko-Mazurskiego, Okręgu Dolny i Obwodu Rówieńskiego – na temat nowych mechanizmów manipulowania informacjami oraz narzędzi służących do weryfikacji wiarygodności informacji. Wybrani przedstawiciele władz regionalnych uczestniczący w wizytach studyjnych i konferencji będą dzielić się zdobytą wiedzą ze swoimi współpracownikami i partnerami z innych regionów. Mieszkańcy trzech regionów będą mogli poszerzyć swoją wiedzę na temat zagrożeń związanych z rozpowszechnianiem fałszywych czy zmanipulowanych informacji. Przyczyni się to do budowania odporności społecznej na współczesne zagrożenia hybrydowe.

Wizyty dyplomatów w regionie

II. Formaty współpracy wielostronnej

EUROPEJSKI KOMITET REGIONÓW

Europejski Komitet Regionów to unijna instytucja, która została powołana do życia w 1994 r. na mocy Traktatu z Maastricht. W jego skład wchodzi 329 przedstawicieli europejskich regionów i miast. Rolą KR jest reprezentowanie na forum unijnym przedstawicieli samorządów lokalnych i regionalnych. Komitet wpływa na ustawodawstwo UE poprzez wydawanie opinii na temat propozycji legislacyjnych Komisji Europejskiej. Członkowie Komitetu mają również uprawnienia do wyrażania opinii z własnej inicjatywy, które przekładane są Radzie, Komisji i Parlamentowi Europejskiemu. Członkowie Europejskiego Komitetu Regionów sześć razy do roku uczestniczą w sesjach plenarnych. Pracują również w siedmiu stałych komisjach, a także (w szczególnych przypadkach) w komisjach powoływanych ad hoc. W styczniu 2025 r. rozpoczęła się 8. kadencja Europejskiego Komitetu Regionów.

Od 26 stycznia br. do grona 21 przedstawicieli Polski w KR należy Marszałek Województwa, Marcin Kuchciński. Uczestniczy w pracach Komisji Obywatelstwa, Sprawowania Rządów, Spraw Instytucjonalnych i Zewnętrznych (CIVEX) oraz Zasobów Naturalnych (NAT). Ponadto, Marszałek Województwa jest zastępcą członka Konferencji Władz Regionalnych i Lokalnych na rzecz Partnerstwa Wschodniego (CORLEAP). Został również członkiem Grupy roboczej ds. Mołdawii, której celem jest wspieranie mołdawskich władz lokalnych i regionalnych w przygotowaniach do członkostwa w UE. Jest to wyraz zainteresowania Samorządu Województwa budowaniem kontaktów z partnerami mołdawskimi – zwłaszcza w kontekście planowanego zaangażowania podmiotów z Mołdawii w realizację przyszłych projektów międzynarodowych.

W 2025 r. Marszałek Województwa wziął udział w następujących wydarzeniach organizowanych przez Europejski Komitet Regionów:

Marcin Kuchciński - Marszałek ...

2 kwi · 🌐

Dobry wieczór z Brukseli! 🇪🇺
Posiedzenie sesji plenarnej, liczne spotkania, rozmowy o przyszłości funduszy unijnych i polityki spójności, a także dyskusja o branży turystycznej, tak istotnej dla naszego regionu - kończący się już dzień był wypełniony pracą!

Działając na forum europejskim, mogę na bieżąco śledzić dynamiczne zmiany w polityce unijnej i zagranicznej, ale przede wszystkim zabiegać o sprawy ważne dla Warmii i Mazur. Bruksela to miejsce, gdzie zapadają kluczowe decyzje – dlatego nasza obecność i aktywność tutaj są tak ważne.

Zależy mi na tym, by głos naszego regionu był słyszalny w Europie – i każdego dnia pracuję nad tym, by tak było.

- 164. Sesja Plenarna Europejskiego Komitetu Regionów (19-20 lutego) – w czasie posiedzenia omawiane były takie opinie Komitetu jak np. „Silny europejski przemysł obronny”, „Zwiększenie regionalnej konkurencyjności rolnictwa UE: kompleksowa strategia uwzględniająca sprawiedliwe warunki handlu i bezpieczeństwo fitosanitarne” oraz „Wspieranie MŚP w regionalnych łańcuchach wartości – budowanie gospodarki bliskości”.
- 1. posiedzenia Komisji CIVEX oraz NAT (21 lutego) – w czasie posiedzeń wybrano nowych przewodniczących oraz wiceprzewodniczących; dyskutowano również na temat organizacji przyszłych prac komisji.
- 165. Sesja Plenarna Europejskiego Komitetu Regionów (2-3 kwietnia) – w czasie posiedzenia omawiane były takie opinie Komitetu jak np. „Perspektywa lokalna i regionalna we wdrażaniu praworządności w Unii Europejskiej”, „Pakiet rozszerzeniowy 2024 – Ukraina, Mołdawia i Gruzja” oraz „Pakiet rozszerzeniowy 2024 – Bałkany Zachodnie i Turcja”. Ponadto odbyły się debaty na temat rozszerzenia z perspektywy lokalnej i regionalnej, europejskiego paktu na rzecz oceanów oraz ukierunkowanego terytorialnie podejścia do konkurencyjności.
- 166. Sesja Plenarna Europejskiego Komitetu Regionów (14-15 maja) – w czasie posiedzenia omawiane były takie opinie Komitetu jak np. „Realizacja europejskiej przestrzeni badawczej: perspektywa lokalna i regionalna”, „Rola miast i regionów w planie UE na rzecz przystępnych cenowo mieszkań”, „Pracownicy służby zdrowia: wyzwania i możliwości na poziomie regionów” oraz „Poprawa pozycji rolników w łańcuchu dostaw żywności”. Ponadto odbyły się debaty na temat stosunków między UE a Zjednoczonym Królestwem, przyszłością budżetu UE oraz procesu przystąpienia Mołdawii do Unii Europejskiej.
- 167. Sesja Plenarna Europejskiego Komitetu Regionów (2-3 lipca) – w czasie posiedzenia omawiane były takie opinie Komitetu jak np. „Regulacja rynku i środków wsparcia w sektorze wina”, „Wizja dla rolnictwa i żywności”, „Pakt dla czystego przemysłu”, „Prostsza i szybsza Europa” oraz „Cyberbezpieczeństwo szpitali i świadczeniodawców sektora opieki zdrowotnej”. Ponadto odbyły się debaty na temat zrównoważonej turystyki oraz wspólnej polityki rolnej po 2027 r.
- 5. posiedzenie Komisji CIVEX (1 października) – podczas obrad przyjęto 2 opinie: „Perspektywa lokalna i regionalna w realizacji europejskiej strategii bezpieczeństwa wewnętrznego ProtectEU” oraz „Lokalizacja unijnej strategii Global Gateway”. Ponadto dyskutowano na temat wkładu miast i regionów w pakiet uproszczenia UE.
- 168. Sesja Plenarna Europejskiego Komitetu Regionów (13-15 października) – w czasie posiedzenia omawiane były takie opinie Komitetu jak np. „Strategia na rzecz unii

umiejętności”, „Strategia UE na rzecz walki z ubóstwem”, „Stan unii energetycznej: przygotowanie się do sprawnej transformacji energetycznej zgodnej z celami pakietu Gotowi na 55”, „Obronność europejska – Gotowość 2030” oraz „Wzmocnienie wymiaru terytorialnego stosunków UE-Szwajcaria”. Ponadto odbyły się debaty na temat obronności europejskiej oraz europejskiego filaru praw socjalnych.

Euroregion Bałtyk (ERB)

Euroregion Bałtyk (ERB) jest trwałą politycznie i dobrze ugruntowaną instytucją współpracy w południowo-wschodniej części Regionu Morza Bałtyckiego. Od swoich początków ERB dążył do osiągnięcia celów takich jak: poprawa warunków życia jego mieszkańców, promocja związków i kontaktów wśród lokalnych społeczności oraz podejmowanie działań na rzecz bardziej zrównoważonego rozwoju w regionie. Województwo

Warmińsko-Mazurskie aktywnie działa w organizacji od 1999 r.

Od 1 stycznia 2025 roku w skład Euroregionu Bałtyk wchodzi 7 organizacji członkowskich z trzech krajów położonych nad Morzem Bałtyckim: Danii, Polski i Szwecji. Jest to wynikiem decyzji Stowarzyszenia Region Kłajpeda (Litwa) o wystąpieniu z Euroregionu, podjętej 15 listopada 2024 roku. W dalszym ciągu zawieszony w prawach członka organizacji pozostaje Obwód Królewiecki (Federacja Rosyjska).

W 2025 roku organizacje członkowskie przeprowadziły procedury wypowiedzenia umowy o utworzeniu Euroregionu „Bałtyk” z 1998 roku, a 28 października 2025 roku odbyło się posiedzenie Prezydium Euroregionu Bałtyk, które podjęło decyzję o rozwiązaniu organizacji, po upływie 6 – miesięcznego okresu wypowiedzenia.

Forma prawna Euroregionu Bałtyk

Planowane rozwiązanie Euroregionu Bałtyk ma związek z procesem tworzenia nowej organizacji, która zastąpi istniejącą dotychczas strukturę. Ma to być Europejskie Ugrupowanie Współpracy Terytorialnej, nowa formuła, która zapewni posiadanie osobowości prawnej.

18 lutego 2025 roku Sejmik Województwa Warmińsko-Mazurskiego przyjął uchwałę Nr X/177/25 w sprawie zmiany Uchwały Nr LV/852/23 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 19 grudnia 2023 r. w sprawie przystąpienia Województwa Warmińsko-Mazurskiego do Europejskiego Ugrupowania Współpracy Terytorialnej z ograniczoną odpowiedzialnością Euroregion Bałtyk. Uchwała została zmieniona, aby uwzględnić zmiany

powstałe z chwilą rezygnacji Stowarzyszenia Region Kłajpeda z udziału w Euroregionie Bałtyk i w pracach nad Ugrupowaniem.

28 lutego 2025 roku Województwo Warmińsko-Mazurskie wystosowało nowy wniosek do Ministra Spraw Zagranicznych o wydanie zgody na utworzenie Europejskiego Ugrupowania Współpracy Terytorialnej z ograniczoną odpowiedzialnością Euroregion Bałtyk. Podobne wnioski wystosowali inni członkowie założyciele po stronie polskiej – Województwo Pomorskie oraz Stowarzyszenie Gmin RP Euroregion Bałtyk. 6 czerwca 2025 roku Minister Spraw Zagranicznych wyraził zgodę na utworzenie ww. Ugrupowania oraz zatwierdził Konwencję i Statut Ugrupowania. Podobne procedury w swoich krajach przeprowadzili inni członkowie założyciele z Danii i Szwecji.

W październiku 2025 roku trwał proces zbierania podpisów pod dokumentami założycielskimi Ugrupowania – Konwencją i Statutem; 24 października Marszałek Województwa Warmińsko-Mazurskiego złożył podpisy pod Konwencją i Statutem, wskutek czego dokumenty weszły w życie. Tego samego dnia Marszałek zwołał pierwsze posiedzenie Zgromadzenia Ogólnego Europejskiego Ugrupowania Współpracy Terytorialnej z ograniczoną odpowiedzialnością Euroregion Bałtyk na 28 października.

Przejęcie prezydencji w Euroregionie Bałtyk przez Województwo Pomorskie

W 2025 roku dobiegła końca prezydencja szwedzkiego Regionu Kronoberg. W lutym przewodnictwo w Euroregionie objęło Województwo Pomorskie.

17 lutego Województwo Pomorskie zorganizowało w Gdańsku posiedzenie Prezydium Euroregionu Bałtyk. Najważniejszym punktem obrad było przejęcie rocznej prezydencji w organizacji z Regionu Kronoberg przez Województwo Pomorskie. Prezydium przyjęło raport za 2024 rok przygotowany przez Region Kronoberg, a następnie Pan Rene Jaramillo przekazał przewodnictwo Panu Leszkowi Bonnie, Wicemarszałkowi Województwa Pomorskiego. Prezydium zaakceptowało nową sekwencję rocznych prezydencji w Euroregionie, a także plan pracy ERB na lata 2025 – 2026.

Oprócz tego Prezydium Euroregionu Bałtyk podjęło szereg decyzji mających usprawnić proces ustanowienia nowej formy prawnej dla organizacji – Europejskiego Ugrupowania Współpracy Terytorialnej. Kroki te miały umożliwić sprawne rozwiązanie dotychczasowych struktur Euroregionu Bałtyk i powołanie nowych w możliwie najbardziej płynny sposób.

Dyskutowano też nad zagadnieniami z zakresu polityki międzynarodowej, tj. negocjacjami w sprawie zakończenia wojny na Ukrainie, rolą Unii Europejskiej w tym procesie, konsultacjami dotyczącymi budżetu i wieloletnich ram finansowych Unii Europejskiej, a także

celami polskiej prezydencji w Unii Europejskiej. Wydarzeniem towarzyszącym były warsztaty na temat dezinformacji: „Gdy białe jest czarne a czarne jest białe – jak radzić sobie z dezinformacją w polityce”. Poprowadziła je dr Iwona Jakimowicz-Pisarska z Akademii Marynarki Wojennej w Gdyni. Omawiano takie zagadnienia jak: przykłady dezinformacji w sieciach społecznościowych oraz migracje i różnice kulturowe.

Posiedzenie Prezydium Euroregionu Bałtyk w Brukseli

20 maja 2025 roku Prezydium Euroregionu Bałtyk zebrało się na posiedzeniu w Brukseli w budynku Europejskiego Komitetu Regionów. Na wniosek Województwa Warmińsko-Mazurskiego Prezydium Euroregionu podjęło następujące decyzje:

- aktualizacja statutu Euroregionu Bałtyk poprzez wykreślenie Stowarzyszenia Region Kłajpeda oraz odniesień do języka rosyjskiego,
- przyjęcie procedury prowadzącej do rozwiązania dotychczasowej struktury Euroregionu,
- potwierdzenie wymogu upoważnienia przez organizacje członkowskie Euroregionu Bałtyk Pana Marcina Kuchcińskiego, Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego, do zgłoszenia wniosku o rejestrację przyszłego Europejskiego Ugrupowania Współpracy Terytorialnej z ograniczoną odpowiedzialnością Euroregion Bałtyk w Ministerstwie Spraw Zagranicznych RP.

Oprócz tego Prezydium Euroregionu Bałtyk:

- wysłuchało informacji o osobach wyznaczonych przez organizacje członkowskie do organów mającego powstać Europejskiego Ugrupowania Współpracy Terytorialnej z ograniczoną odpowiedzialnością Euroregion Bałtyk (Zgromadzenia Ogólnego, Rady Młodzieżowej, Komitetu Nadzorczego),
- zatwierdziło procedurę rekrutacji na stanowisko Dyrektora przyszłego Europejskiego Ugrupowania Współpracy Terytorialnej z ograniczoną odpowiedzialnością Euroregion Bałtyk,
- wyznaczyło datę następnego posiedzenia Prezydium Euroregionu Bałtyk oraz pierwszego posiedzenia Zgromadzenia Ogólnego Europejskiego Ugrupowania Współpracy Terytorialnej z ograniczoną odpowiedzialnością Euroregion Bałtyk na 28 października 2025 roku,
- wysłuchało informacji o stanie finansów Euroregionu Bałtyk,
- wysłuchało informacji o aktualnym stanie wdrażania programu Interreg Południowy Bałtyk 2021-2027 oraz o planowanym posiedzeniu Komitetu Monitorującego Program,
- wysłuchało informacji o aktualnym stanie realizacji projektu WaterMan (finansowanym przez Program Interreg Region Morza Bałtyckiego) oraz o działalności Grupy ERB ds. Wody.

- wysłuchało informacji Rady Młodzieżowej Euroregionu Bałtyk o jej działalności realizowanej od czasu poprzedniego posiedzenia Prezydium.

Posiedzenie Prezydium Euroregionu Bałtyk w Gdańsku

28 października zebrało się w Gdańsku Prezydium Euroregionu Bałtyk. Było to posiedzenie przygotowawcze przed pierwszym posiedzeniem Zgromadzenia Ogólnego Europejskiego Ugrupowania Współpracy Terytorialnej z ograniczoną odpowiedzialnością Euroregion Bałtyk. Na posiedzeniu podjęto decyzje w sprawach finansowych związanych z pracami przygotowawczymi do powołania Ugrupowania oraz w sprawach związanych z planowanym rozwiązaniem dotychczas istniejącej sieci Euroregion Bałtyk. Województwo Warmińsko-Mazurskie było reprezentowane przez Dyrektora Gabinetu Marszałka.

Pierwsze posiedzenie Zgromadzenia Ogólnego Europejskiego Ugrupowania Współpracy Terytorialnej z ograniczoną odpowiedzialnością Euroregion Bałtyk

28 października w Gdańsku, bezpośrednio po zakończeniu posiedzenia Prezydium, zebrało się na pierwszym posiedzeniu Zgromadzenie Ogólne Europejskiego Ugrupowania Współpracy Terytorialnej z ograniczoną odpowiedzialnością Euroregion Bałtyk. Zgromadzenie Ogólne przyjęło pierwsze uchwały, które ukonstytuowały władze nowego ugrupowania. Przewodniczącym Zgromadzenia Ogólnego został Pan Leszek Bonna, Wicemarszałek Województwa Pomorskiego. Decyzje Zgromadzenia Ogólnego są podstawą do rozpoczęcia procesu rejestracji Ugrupowania w Ministerstwie Spraw Zagranicznych RP, który rozpoczyna się z końcem października.

Program Interreg Południowy Bałtyk – Komitet Monitorujący i Wspólna Delegacja Euroregionów

Dyrektor Gabinetu Marszałka stoi na czele wspólnej delegacji Euroregionów w Komitecie Monitorującym Program Interreg Południowy Bałtyk na lata 2021-2027. Tegoroczne posiedzenie Komitetu odbyło się w dniach 17-18 czerwca 2025 roku w Sile koło Olsztyna.

Doroczne Wydarzenie Programu Interreg Południowy Bałtyk 2021 – 2027

Wydarzenie odbyło się w Rønne na Bornholmie (Dania) w dniach 24 – 25 września 2025 r. W programie wydarzenia znalazła się dyskusja panelowa: „Jak projekty programu zmieniają region?”, wizyty studyjne w miejscach realizacji projektów oraz warsztaty na temat wdrażania, raportowania, rezultatów oraz zmian w projektach.

Spotkania regionalnych sekretariatów ERB

Pracownicy sekretariatów regionalnych ERB w 2025 roku spotykali się roboczo w trybie hybrydowym, by omawiać bieżące zagadnienia związane z funkcjonowaniem organizacji. Pierwsze spotkanie miało miejsce w Gdańsku 22 stycznia. Pozostałe spotkania miały formę

online i odbywały się co miesiąc. Odpowiedzialność za porządek spotkań ponosił sekretariat regionalny ERB w Województwie Pomorskim.

Międzynarodowe Stowarzyszenie Miast Cittaslow

Ruch narodził się w 1999 roku we Włoszech w celu rozszerzenia filozofii „slow food” na społeczności lokalne, przybliżenia koncepcji dobrego życia oraz przeniesienia tej koncepcji do

życia codziennego. Jest to organizacja non-profit, której celem jest rozpowszechnianie i promowanie kultury dobrego życia i gościnności, m.in. poprzez badania, wdrażanie dobrych praktyk dotyczących organizacji miast, ochronę środowiska i krajobrazu, dbałość o zabytkową tkankę miejską, a także promocję lokalnych produktów oraz miejscowej wytwórczości.

Aktualnie światowa sieć Cittaslow liczy 303 członków zwyczajnych, pochodzących z 33 krajów świata. Polska sieć, licząca obecnie 38 członków, wciąż jest drugą największą siecią miast Cittaslow na świecie.

Działalność Polskiej Krajowej Sieci Miast Cittaslow w 2025 roku:

- Stała współpraca z władzami międzynarodowej sieci Cittaslow w zakresie:
 - organizacji spotkań z udziałem polskiej delegacji, ale również informacji z bieżącej działalności przekazywanych na stronę www.cittaslow.org oraz na Facebooku – Cittaslow International;
 - uruchomienia procedury wystąpienia z Międzynarodowego Stowarzyszenia Miast Cittaslow miasta Golub-Dobrzyń. Zgodnie ze statutem ich członkostwo ustanie w dniu 31 grudnia 2025 r.;
 - procedury przystąpienia do sieci miast Cittaslow miasta Kętrzyn, które pełnoprawne członkostwo otrzymało 8 listopada 2025 r.;
 - procedury recertyfikacji miast członkowskich, które ubiegają się o ponowną rekomendację po 15 latach od przystąpienia (Reszel, Biskupiec, Bisztynek, Nowe Miasto Lubawskie, Murowana Goślina), po 10 latach (Bartoszyce, Prudnik, Lidzbark, Działdowo, Orneta) oraz po 5 latach (Olecko, Morąg, Szczytno).
- Marzec 2025 r. – we współpracy z Biurem Regionalnym Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Brukseli zorganizowano wizytę studyjną przedstawicieli 15 miast członkowskich Cittaslow w Parlamencie Europejskim. Członkowie delegacji, na czele z Wicemarszałek Katarzyną Sobiech, wzięli również udział w spotkaniach warsztatowych w Domu Polski Wschodniej m.in. z przedstawicielami DG BUDG, DG EAC, DG REGIO, DG EMPL.

- Marzec 2025 r. – organizacja udziału członków Polskiej Krajowej Sieci Miast Cittaslow w Międzynarodowym Komitecie Koordynującym Cittaslow w miejscowości La Orotava. Podczas posiedzenia Wicemarszałek Katarzyna Sobiech wspólnie z Krajowym Koordynatorem Sieci, Panem Jackiem Kostką zgłosili akces organizacji w 2027 r. Międzynarodowego Zgromadzenia Ogólnego Cittaslow, które połączone będzie z obchodami Jubileuszu 20-lecia sieci Cittaslow w Polsce.
- Kwiecień 2025 r. – w Barczewie, wspólnie z władzami miasta oraz Uniwersytetem w Parmie (Włochy), zorganizowane zostało seminarium pt. „Determinanty dobrostanu: dochód versus generatywność” (czynniki warunkujące zadowolenie z życia: dochód versus możliwość kreatywnej samorealizacji) w ramach projektu Międzynarodowej Sieci Cittaslow „Cittaslow – między zrównoważonym rozwojem a polityką żywnościową”.
- Czerwiec 2025 r. – przygotowanie udziału delegacji Polskiej Krajowej Sieci Miast Cittaslow w Zgromadzeniu Ogólnym Międzynarodowego Stowarzyszenia Miast Cittaslow w Wando (Korea Południowa). Na wniosek członków polskiej delegacji podjęto odpowiednie działania ku uproszczeniu procesu recertyfikacji miast (który powtarzany jest co 5 lat od momentu uzyskania pełnoprawnego członkostwa). Proces ten odbędzie się przy udziale naukowców z Uniwersytetu w Parmie (Włochy) oraz członków Polskiego Komitetu Naukowego Cittaslow.
- W dorocznym konkursie pn. „Chiocciola Orange” na najlepszy film ukazujący ideę Cittaslow główną nagrodę otrzymało Olecko za film przygotowany przez Młodzieżowy Klub Rozwoju „Strefa Młodych”.

ENCORE – Konferencja Regionów Europy ds. Środowiska

To międzynarodowa sieć politycznej współpracy pomiędzy regionalnymi ministrami środowiska i innymi liderami politycznymi regionów Europy. ENCORE poprzez tę współpracę chce przyczyniać się do skutecznego wdrażania unijnej polityki ochrony środowiska, aby poprawić jakość zarządzania środowiskiem i wnieść wkład w zrównoważony rozwój regionów Europy. Województwo Warmińsko-Mazurskie jest członkiem ENCORE od 2008 roku.

W dniach 23-25 września 2025 r. delegacja Województwa Warmińsko-Mazurskiego wzięła udział w konferencji sieci ENCORE w Göteborgu (Szwecja), z udziałem ministrów regionalnych. Podczas tegorocznej konferencji omawiano bieżące problemy i wyzwania środowiskowe, co pozwoliło na zapoznanie się z sytuacją dotyczącą gospodarki o obiegu zamkniętym oraz różnorodności biologicznej w różnych regionach Europy (zarówno pod kątem praktycznych doświadczeń z realizowanymi projektami, jak i doświadczeń w zakresie planowania strategicznego i rozwiązań administracyjnych). Ze względu na fakt,

że organizatorzy połączyli konferencję ENCORE z Konferencją UE w Zachodniej Szwecji i szwedzkimi Dniami Celów Środowiskowych, wydarzenie pozwoliło uzyskać szerszą perspektywę nt. ww. zagadnień w regionach zachodniej Szwecji. Uczestnictwo w spotkaniu umożliwiło także nawiązanie kontaktów z ekspertami w zakresie różnorodności biologicznej oraz gospodarki o obiegu zamkniętym, wymianę wiedzy oraz najlepszych praktyk. Ponadto podczas posiedzenia Grupy Sterującej odbyło się spotkanie z YouthCore (grupą młodzieży reprezentującą regiony ENCORE, zaangażowaną w opracowanie deklaracji młodzieży). Grupa YouthCore przedstawiła swój punkt widzenia na cele i potrzeby dotyczące ochrony środowiska, które powinny być realizowane w przyszłości przez sieć ENCORE. W trakcie spotkania politycy reprezentujący regiony ENCORE przyjęli również deklarację sieci, określającą zaangażowanie i najważniejsze cele przyszłej współpracy.

EUROPARC

Województwo Warmińsko-Mazurskie od roku 2018 jest członkiem Federacji EUROPARC, która jest siecią działającą dla zachowania i ochrony przyrodniczego i kulturowego dziedzictwa. Członkowie zrzeszeni w Federacji mają na celu poprawę sposobów zarządzania obszarami chronionymi w Europie przez międzynarodową współpracę, wymianę pomysłów i doświadczeń oraz przez oddziaływanie na politykę. Jako organ reprezentujący europejskie obszary chronione Federacja EUROPARC stanowi wspólny głos wszystkich obszarów przyrodniczych i krajobrazowych i dąży do utworzenia silniejszej sieci organizacji europejskich, by lepiej odpowiadać obecnym i przyszłym wyzwaniom stojącym przed środowiskiem naturalnym Europy.

W październiku 2025 r. przedstawiciele Zespołu Parków Krajobrazowych Pojezierza Iławskiego i Wzgórz Dylewskich oraz Parku Krajobrazowego Wysoczyzny Elbląskiej uczestniczyli w konferencji EUROPARC 2025 na Litwie. Tegoroczna konferencja EUROPARC 2025 odbyła się dzięki współpracy dyrekcji EUROPARC oraz litewskich państwowych służb na rzecz obszarów chronionych przy Ministerstwie Środowiska. Na miejsce spotkania wybrano Park Regionalny Nemunas Loops w Brištonas. W konferencji wzięło udział ponad 300 osób z całej Europy reprezentujących organizacje związane z obszarami chronionymi. Konferencja EUROPARC skupiła się na omówieniu odbudowy przyrody w Europie w ramach unijnej ustawy o przywracaniu przyrody. Temat konferencji „Nature for People, People for Nature” miał na celu podkreślić związek między naturą a ludźmi.

Europejska Sieć Współpracy Regionów w Zakresie Badań i Innowacji

Od roku 2019 Województwo Warmińsko-Mazurskie jest członkiem Europejskiej Sieci Współpracy Regionów w Zakresie Badań i Innowacji (ERRIN), działającej w Brukseli

organizacji non-profit, która zrzesza 120 regionalnych organizacji z ponad 20 krajów Europy. Jej członkami są głównie władze regionalne, uniwersytety, organizacje badawcze, izby handlowe i klastry.

W celu pełniejszego wykorzystania korzyści płynących z członkostwa Województwa w ERRIN w roku jego przystąpienia do stowarzyszenia podpisane zostało porozumienie z Uniwersytetem Warmińsko-

Mazurskim oraz Akademią Nauk Stosowanych w Elblągu (ówczesną Państwową Wyższą Szkołą Zawodową w Elblągu) regulujące warunki wzajemnej współpracy. Od 2023 r. w prace sieci zaangażowane zostały także zainteresowane jej działalnością jednostki organizacyjne Województwa. ERRIN wspiera regiony w budowaniu konkurencyjności wzmacniając ich potencjał badawczy i innowacyjny. Poprzez zaangażowanie w dyskusję z przedstawicielami instytucji UE Sieć wprowadza perspektywę regionalną do europejskiej polityki w zakresie badań i innowacji oraz programów finansowania.

Sama polityka sieci kształtowana jest w ścisłej współpracy z funkcjonującymi w jej ramach tematycznymi grupami roboczymi. Aktywność sieci koncentruje się również na tworzeniu partnerstw projektowych, wymianie wiedzy i dobrych praktyk oraz nawiązywaniu wspólnych działań/inicjatyw.

W 2025 r. instytucje i jednostki z regionu, w tym Departament Polityki Regionalnej, uczestniczyły w wybranych spotkaniach i wydarzeniach organizowanych przez ERRIN.

Forum Parlamentów Regionalnych Południowego Bałtyku

Podstawowym celem Forum Parlamentów Regionalnych Południowego Bałtyku jest znalezienie wspólnych interesów i priorytetów dla rozwoju obszaru południowego Bałtyku. Należy podkreślić, że Forum wykorzystuje zasady europejskiej polityki regionalnej w sektorach objętych wspólnym zainteresowaniem partnerów, którzy starają się prowadzić spójną politykę regionalną, z uwzględnieniem regionalnej tożsamości i poszanowania różnic. Konsekwencją każdego Forum jest wypracowanie rezolucji, w której zawarte są cele, kierunki działań, apele oraz wytyczne dla organów wykonawczych parlamentów i sejmików oraz instytucji państwowych i organów Unii Europejskiej.

W dniach 12-13 maja 2025 r., w Berlinie (Niemcy) odbyło się spotkanie robocze w ramach przygotowań do XXI Forum Parlamentów Regionalnych Południowego Bałtyku. W spotkaniu, podczas którego odbyło się m.in. międzynarodowe wysłuchanie ekspertów oraz konferencja

redakcyjna, udział wzięli wszyscy partnerzy Forum Parlamentów Regionalnych Południowego Bałtyku, w tym przedstawiciele Województwa Warmińsko-Mazurskiego na czele z Przewodniczącym Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Tegoroczne XXI Forum Parlamentów Regionalnych Południowego Bałtyku odbyło się w dniach 27-30 września 2025 r. w Szczecinie, a jego obrady pod hasłem „Czyste powietrze szansą na zrównoważony rozwój w regionie południowego Bałtyku”. W wydarzeniu uczestniczyli m.in. przedstawiciele Województw: Zachodniopomorskiego, Pomorskiego i Warmińsko-Mazurskiego oraz delegacje z Meklemburgii – Pomorza Przedniego, Szlezwiku-Holsztyna i Wolnego Hanzeatyckiego Miasta Hamburg. Województwo Warmińsko-Mazurskie reprezentowali radni na czele z Przewodniczącym Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Forum poprzedziły obrady Forum Młodzieży, którego uczestnicy przygotowali propozycje zapisów do rezolucji końcowej. W sesjach plenarnych i panelach dyskusyjnych udział wzięli eksperci z Polski i Niemiec, omawiając zagadnienia dotyczące poprawy jakości powietrza, innowacji środowiskowych oraz transformacji energetycznej w regionie południowego Bałtyku. Zwieńczeniem obrad było podpisanie rezolucji XXI Forum Parlamentów Regionalnych Południowego Bałtyku, w której określono wspólne cele, kierunki działań oraz rekomendacje dla organów samorządowych i instytucji publicznych. W ramach ceremonii zamknięcia przekazano przewodnictwo w organizacji kolejnej edycji Forum Parlamentowi Meklemburgii-Pomorza Przedniego.

III. Współpraca w ramach programów międzynarodowych i międzyregionalnych

Programy Transnarodowe i Międzyregionalne

Podmioty z Województwa Warmińsko-Mazurskiego w perspektywie 2021-2027 mają możliwość ubiegania się o dofinansowanie projektów transnarodowych przy wsparciu programów: Interreg Region Morza Bałtyckiego oraz Interreg Europa Środkowa, a także współpracy międzyregionalnej Interreg Europa. W 2025 r. przeprowadzono trzecią rundę naboru wniosków (na małe projekty) w programie Interreg Region Morza Bałtyckiego oraz czwartą (projekty kapitalizacyjne) w Interreg Europa Środkowa.

Beneficjenci z regionu uczestniczą w 11 projektach (w dotychczas rozstrzygniętych naborach wniosków) w programach Interreg Region Morza Bałtyckiego, Interreg Europa Środkowa oraz Interreg Europa. Pracownicy Biura Współpracy Terytorialnej (BWT) w Departamencie Polityki Regionalnej aktywnie uczestniczyli w działaniach informacyjno-promocyjnych oraz konsultacyjnych dedykowanych naborom we wszystkich ww. programach. Działania obejmowały m.in regularne zamieszczanie informacji o aktualnościach nt. programów na dedykowanej współpracy terytorialnej regionalnej stronie internetowej www.interreg.warmia.mazury.pl oraz w mediach społecznościowych, a także kojarzenie z instytucjami z Województwa partnerów zagranicznych, celem zainteresowania udziałem w poszczególnych propozycjach projektowych.

Uczestniczono także w spotkaniach Komitetu Konsultacyjnego ds. Projektów Transnarodowych i Międzyregionalnych organizowanych przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej.

Dodatkowo, w ramach koordynacji działań informacyjno-promocyjnych, przedstawiciel Biura Współpracy Terytorialnej uczestniczył w spotkaniu krajowej Grupy Regionalnych Punktów Kontaktowych Programów Interreg, podczas którego omawiano aktualną sytuację programów Interreg, realizację projektów w poszczególnych województwach, działalność RPK w urzędach marszałkowskich oraz rekomendacje na kolejne spotkania.

Projekt: *Regio-Silience: Targeted policy learning project for the territories bordering the Russian Federation*

Przedsięwzięcie było poświęcone europejskim regionom graniczącym z Federacją Rosyjską pod roboczą nazwą Regio-Silience (Odporność Regionalna), przy wsparciu eksperckim oraz organizacyjnym instrumentu „peer review” (recenzja partnerska) programu współpracy

międzyregionalnej Interreg Europa 2021-2027. Celem współpracy interesariuszy w projekcie było opracowanie diagnozy sytuacji społeczno-gospodarczej w Województwie Warmińsko-Mazurskim oraz w wybranych regionach Litwy, Łotwy, Estonii oraz Finlandii w kontekście zamrożenia relacji z Federacją Rosyjską po wybuchu wojny w Ukrainie.

W dniach 15-16 stycznia br. w Olsztynie, pod patronatem Polskiej Prezydencji w UE, odbyła się międzynarodowa konferencja z udziałem interesariuszy projektu Regio-Silience. W trakcie wydarzenia omówiono kluczowe wyzwania związane z sąsiedztwem Federacji Rosyjskiej oraz jego wpływem na rozwój społeczno-gospodarczy regionów, oczekiwaną interwencję programów unijnych oraz potencjalne scenariusze rozwojowe, w tym współpracy międzyregionalnej ponad granicami. Kluczowym elementem wydarzenia była dwudniowa praca zespołowa grup roboczych dedykowanych: programom głównego nurtu (programy regionalne i krajowe) oraz programom współpracy Interreg. Rezultatem diagnozy były rekomendacje dotyczące m.in. utworzenia instrumentów wsparcia na poziomie europejskim dla obszarów graniczących z Rosją w kolejnej perspektywie finansowej UE 2028-2034. Wypracowane wnioski i rekomendacje zostały przedstawione w raporcie końcowym opublikowanym w marcu br.

W oparciu o rekomendacje przedmiotowego raportu, zorganizowano w Brukseli dodatkowe spotkanie przedstawicieli wschodnich regionów granicznych z przedstawicielami Dyrekcji Generalnej ds. Polityki Regionalnej i Miejskiej Komisji Europejskiej. Celem inicjatywy było omówienie potencjalnych kierunków wsparcia wschodnich regionów graniczących w perspektywie 2028+. W ramach nawiązanej współpracy z Laponią (Finlandia), przedstawiciele Województwa zostali zaproszeni do udziału w projekcie peer-review kontynuującym inicjatywę Województwa Warmińsko-Mazurskiego pt. Regio-Silience: Transition strategy for North-Eastern Europe's border territories. Wydarzenie służyło wypracowaniu wspólnych rekomendacji dotyczących podniesienia atrakcyjności wschodnich regionów granicznych UE – zarówno w aspekcie inwestycyjnym, jak i obywatelskim. Spotkanie koncentrowało się na pracach grup roboczych w trzech obszarach: polityki, strategii i priorytety inwestycyjne; rozwój technologii podwójnego zastosowania; oraz dialog społeczny.

W rezultacie opracowano diagnozę sytuacji i strategiczne rekomendacje, które zostaną opublikowane w raporcie końcowym.

Program Współpracy Transgranicznej Interreg VI-A Litwa-Polska 2021-2027

Ogólnym celem Programu jest poprawa dobrobytu społeczności przygranicznych poprzez współpracę transgraniczną oraz zrównoważone wykorzystanie dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego obszaru przygranicznego Litwy i Polski. Obszar Programu obejmuje: Litwę –

obwody: olicki, kowieński, mariampolski, tauroski oraz wileński (bez miasta Wilno); Polskę – subregiony: białostocki, suwalski, łomżyński, ełcki, olsztyński.

Przedstawiciele Województwa uczestniczą w pracach Wspólnego Komitetu Monitorującego (WKM), który jest najwyższym organem decyzyjnym Programu. Członkowie WKM w 2025 r. podjęli decyzję o dofinansowaniu ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) wybranych projektów aplikujących w ramach III otwartego naboru wniosków Programu na tzw. „projekty regularne”. Partnerzy z Województwa biorą udział w 16 dofinansowanych projektach, a łączna kwota wsparcia EFRR dla partnerów z naszego regionu wyniesie ok. 9 mln euro.

W Urzędzie Marszałkowskim w Olsztynie funkcjonuje ponadto Regionalny Punkt Kontaktowy (RPK) Programu w Województwie Warmińsko-Mazurskim. Pracownicy RPK udzielają informacji o Programie, prowadzą szkolenia, uczestniczą w konsultacjach pomysłów projektowych, wspierają beneficjentów w procesie poszukiwania partnerów oraz promują ofertę Programu w Województwie. Dotychczasowe przedsięwzięcia RPK w 2025 r. dotyczyły m.in. działań informacyjno-promocyjnych związanych z III naborem wniosków. Działania RPK w 2025 r. obejmowały również wsparcie merytoryczne prac Komitetu Monitorującego Program Interreg Litwa-Polska 2021-2027, w szczególności poprzez koordynację merytoryczną z przedstawicielami regionu w tym gremium, przygotowanie materiałów i propozycji możliwych działań oraz analizę dokumentów programowych. RPK był również zaangażowany merytorycznie we wsparcie organizacji wydarzenia „Bridging Borders, Building Future: Perspektywy rozwoju turystyki na pograniczu polsko-litewskim”, podczas którego przedstawiono kwestie przenikania się regionalnej odporności i bezpieczeństwa z rozwojem turystyki w newralgicznym obszarze przygranicznym, na który wpływa bliskie sąsiedztwo Federacji Rosyjskiej. Podczas ww. spotkania zaprezentowano rezultaty badania „Kierunki rozwoju turystyki na pograniczu polsko-litewskim”, którego celem było wyznaczenie najbardziej perspektywicznych kierunków rozwoju polsko-litewskiej współpracy transgranicznej w turystyce i wyłonienie strategicznych ofert turystycznych. RPK wpierał wykonawcę badania w procesie dialogu z regionalnymi interesariuszami Programu w Województwie Warmińsko-Mazurskim, m.in. w ramach wsparcia spotkań konsultacyjnych w Ełku i Szczytnie, w których udział wzięli lokalni przedstawiciele sektora turystycznego oraz samorządowcy z obszaru subregionów ełckiego i olsztyńskiego.

Program Współpracy Transgranicznej Interreg VI-A Polska-Dania-Litwa-Niemcy-Szwecja (Południowy Bałtyk) 2021-2027

Program jest kontynuacją Programu Interreg Południowy Bałtyk V-A 2014-2020. Głównym celem Programu w perspektywie 2021-2027 jest zbudowanie innowacyjnego,

zrównoważonego, atrakcyjnego i aktywnego Południowego Bałtyku poprzez działanie na rzecz „niebieskiej” (gospodarka wodna) i „zielonej” (poszanowanie środowiska) przyszłości. Terytorialnie obszar Programu obejmuje: Danię – wyspa Bornholm (gmina regionalna) i subregiony Zelandii – Østsjælland, Vest-og Sydsjælland; Litwę: okręgi Kłajpedy oraz Taurogi i Telsze; Niemcy: powiaty kraju związkowego Meklemburgia-Pomorze Przednie: Nordwestmecklenburg, Rostock, Vorpommern-Rügen, Vorpommern-Greifswald oraz Miasto Rostok; Polskę: Województwo Zachodniopomorskie, Województwo Pomorskie, subregiony elbląski i olsztyński; Szwecję: regiony Kalmar, Blekinge, Skania i Kronoberg.

Województwo bierze udział we wdrażaniu Programu Interreg VI-A Południowy Bałtyk 2021-2027 poprzez udział w pracach Komitetu Monitorującego (KM). W 2025 r. odbyło się dotychczas jedno spotkanie KM, podczas którego wybrano m.in. projekty aplikujące w IV naborze wniosków na projekty regularne oraz w II naborze na projekty małej skali. Partnerzy z Województwa uczestniczą w dwóch projektach wybranych w ramach tego naboru, otrzymując łącznie dofinansowanie w kwocie ponad 200 tys. EUR. Komitet Monitorujący ponadto omówił stan realizacji Programu, w tym wskaźniki, finanse oraz ryzyka ich osiągnięcia, a także przedstawił zmiany w Regulaminie Komitetu i procedurze oceny projektów. Ponadto zaakceptowano harmonogram przyszłych naborów, w tym V naboru na projekty regularne i 3 naboru na projekty małej skali, z terminem otwarcia od 17 września do 12 listopada 2025 r.

W Departamencie Polityki Regionalnej funkcjonuje Regionalny Punkt Kontaktowy (RPK) Programu Południowy Bałtyk w Województwie Warmińsko-Mazurskim, którego zadania to m.in. informowanie na temat oferty Programu oraz uczestnictwo w konsultacjach pomysłów projektowych. RPK organizuje również warsztaty i konsultacje poświęcone generowaniu projektów transgranicznych w obszarze Płd. Bałtyku, a także wspiera instytucje z regionu w poszukiwaniu zagranicznych partnerów projektowych. Przedstawiciel RPK regularnie uczestniczy w roboczych spotkaniach Regionalnych Punktów Kontaktowych ze Wspólnym Sekretariatem Programu, które odbywają się w formule hybrydowej, wspiera także przedstawiciela Województwa w Komitecie Monitorującym w procesie podejmowania decyzji. W 2025 r. działania promocyjno-informacyjne RPK obejmowały m.in. organizację regionalnego webinarium poświęconego zasadom III naboru wniosków na projekty małej skali oraz V naboru na projekty regularne. RPK regularnie zamieszcza również informacje o Programie na dedykowanej współpracy terytorialnej stronie www.interreg.warmia.mazury.pl oraz w mediach społecznościowych (profil Interreg Warmia i Mazury na portalu Facebook).

Województwo uczestniczy również w charakterze partnera stowarzyszonego w projekcie Baltic Manors Route – Building up the „European Route of the Baltic Manors” (Szlak dworów

i pałaców bałtyckich – utworzenie Europejskiego Szlaku Dworów i Pałaców Bałtyckich). W projekcie uczestniczą partnerzy z Niemiec (lider), Szwecji, Danii, Polski, Litwy i Estonii. Przygotowany w projekcie docelowy szlak kulturowy mógłby obejmować swoim zasięgiem także obszar Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Nasz udział w roli partnera stowarzyszonego umożliwia dostęp do aktualnej wiedzy i rozwiązań, pozwoli także na wzmocnienie kompetencji w zakresie dialogu i współpracy z publicznymi i prywatnymi właścicielami i/lub zarządcami tych historycznych obiektów. Partnerem finansowym tego projektu jest również Centrum Edukacji i Inicjatyw Kulturalnych w Olsztynie, którego zadaniem będzie identyfikacja obiektów w naszym regionie o największym potencjale włączenia do planowanego szlaku kulturowego.

**Międzynarodowy projekt: Intensifying Cross-Sectoral Innovation
within the European Union**

Od 2025 roku przedstawiciele Województwa z Biura Przedsiębiorczości Departamentu Polityki Regionalnej uczestniczą w międzynarodowym projekcie „Intensifying Cross-Sectoral Innovation within the European Union”, realizowanym w ramach programu Interreg Europe. Partnerem wiodącym jest Warmińsko-Mazurska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Olsztynie. W przedsięwzięciu biorą udział również interesariusze z Belgii, Austrii, Finlandii, Hiszpanii, Włoch, Niemiec oraz Serbii. W skład regionalnej grupy interesariuszy, obok przedstawicieli Województwa Warmińsko-Mazurskiego, wchodzi reprezentanci: parków naukowo-technologicznych z Olsztyna, Elku i Elbląga, Warmińsko-Mazurskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej S.A., Warmińsko-Mazurskiego Klubu Biznesu oraz Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie. Celem projektu jest rozwój regionalnych ekosystemów innowacji. Działania projektowe obejmują m.in. spotkania umożliwiające wymianę doświadczeń, wizyty studyjne oraz regionalne spotkania interesariuszy. Grupy regionalne działające w ramach projektu, korzystając z doświadczeń partnerów międzynarodowych, wzmacniają swoje systemy wsparcia innowacji. W roku 2025 odbyły się dwa spotkania interesariuszy projektów, podczas których odbyły się m.in. warsztaty obejmujące wymianę doświadczeń w zakresie wdrażania polityk innowacyjnych oraz strategicznego planowania w kontekście megatrendów i regionalnych uwarunkowań. Udział Województwa w projekcie umożliwia aktywne włączenie regionu w międzynarodową współpracę w obszarze innowacji. Pozyskane doświadczenia i dobre praktyki partnerów europejskich wspierają rozwój regionalnego ekosystemu innowacji oraz wzmacniają jego konkurencyjność.

**IQ-Net – program badawczy i wymiany wiedzy na temat aktualnych tematów
związanych z projektowaniem, zarządzaniem, wdrażaniem i ewaluacją programów
polityki spójności**

IQ-Net jest miękką, niesformalizowaną formą współpracy powstałą w 1996 r. z inicjatywy Centrum Badania Polityk Europejskich Uniwersytetu Strathclyde w Glasgow. W ramach IQ-Net współpracują krajowe i regionalne instytucje zarządzające programami polityki spójności, Komisja Europejska oraz Centrum Badań Polityk Europejskich Delft. Kierownictwo IQ-Net zwróciło się do Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 (w późniejszym okresie również programem regionalnym Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027) z propozycją przyłączenia się do tej współpracy. Zarząd Województwa wyraził zgodę na kontynuację udziału w IQ-Net do końca roku 2027 (Etap 9.).

Celem IQ-Net jest poprawa zarządzania programami finansowanymi ze środków UE poprzez:

- monitorowanie i analizowanie praktyk zarządzania programami, doświadczeń i wiedzy specjalistycznej w programach UE, w tym identyfikację dobrych praktyk i innowacyjne podejście do wybranych zagadnień,
- ułatwianie transferu i wymiany doświadczeń oraz wiedzy specjalistycznej między instytucjami zarządzającymi funduszami UE, sekretariatami programów i partnerami,
- zapewnianie partnerom IQ-Net wsparcia doradczego oraz informacji na temat zarządzania programami,
- rozpowszechnianie wśród partnerów informacji na temat dobrych i innowacyjnych praktyk oraz szersze eksponowanie partnerów i ich działalności wśród międzynarodowej społeczności polityki spójności.

W maju 2025 r. przedstawiciele Województwa Warmińsko-Mazurskiego (Departamentu Polityki Regionalnej i Departamentu Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego) uczestniczyli w 58. konferencji IQ-Net pn. „Zarządzanie finansowe polityką spójności – opcje kosztów uproszczonych i finansowanie niepowiązane z kosztami”. Celem wydarzenia było nabycie wiedzy, umiejętności oraz wymiana doświadczeń w zakresie praktycznych aspektów realizacji programów Polityki spójności.

W spotkaniu brali udział przedstawiciele Komisji Europejskiej (Dyrekcji Generalnej ds. Polityki Regionalnej i Miejskiej), którzy przedstawili swój punkt widzenia oraz Instytucji Zarządzających/Pośredniczących – partnerów IQ-Net, którzy zaprezentowali dobre praktyki w swoich programach. Przedstawiciele Województwa zaprezentowali podejście i doświadczenia z realizacji RPO WiM 2014-2020 i FEWiM 2021-2027. Oprócz sesji plenarnych i warsztatów tematycznych odbyły się wizyty studyjne w projektach dofinansowanych ze środków funduszy europejskich.

Współorganizacja webinarium na temat weryfikacji klimatycznej projektów infrastrukturalnych dla beneficjentów programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027 z udziałem ekspertów JASPERS

W maju 2025 r. Biuro Koordynacji nawiązało współpracę z ekspertami inicjatywy Komisji Europejskiej JASPERS w celu wsparcia beneficjentów programu regionalnego w obszarze weryfikacji klimatycznej projektów. Stanowi ona nowy element przygotowania i oceny wniosków o dofinansowanie ze środków europejskich. W konsekwencji 8 października br. zorganizowano webinarium na temat weryfikacji klimatycznej projektów infrastrukturalnych w programie regionalnym Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027. W spotkaniu wzięło udział ponad 50 osób, w tym wnioskodawcy, beneficjenci, eksperci oceniający projekty i pracownicy IZ FEWiM 2021-2027. W trakcie webinarium podsumowano najważniejsze informacje na temat wymogów weryfikacji klimatycznej w FEWiM 2021-2027. Następnie dokonano przeglądu metodologii weryfikacji klimatycznej stosowanej w Unii Europejskiej oraz szczegółowo omówiono zasady weryfikacji w kilku obszarach tematycznych, w tym w zakresie budynków oraz infrastruktury drogowej. Eksperti zaprezentowali również narzędzia weryfikacji klimatycznej pomocne przy przygotowaniu i ocenie wniosków o dofinansowanie.

IV. Społeczny wymiar współpracy międzynarodowej Województwa Warmińsko-Mazurskiego

Konkurs dla organizacji pozarządowych

Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego od lat organizuje otwarty konkurs ofert w obszarze integracji europejskiej i współpracy międzynarodowej na wykonanie zadań publicznych Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego przez organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Jest to doskonałe narzędzie intensyfikacji aktywności lokalnych społeczności z Warmii i Mazur na arenie krajowej i międzynarodowej.

24 marca 2025 r. Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego podjął uchwałę w sprawie rozstrzygnięcia otwartego konkursu ofert na realizację w roku 2025 zadań publicznych Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z zakresu integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społeczeństwami przez organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie wybierając do dofinansowania 14 ofert na łączną kwotę 130 tys. zł.

- **XVIII Europejskie Spotkanie Integracyjne Uniwersytetów Trzeciego Wieku „Polskie lektury: Maria Pawlikowska-Jasnorzewska Władysław Reymont i ks. Józef Tischner.”**

Wniosek został złożony przez Akademię Trzeciego Wieku przy Miejskim Ośrodku Kultury w Olsztynie. Projekt nie został zrealizowany ze względu na nieotrzymanie przez organizatorów dofinansowania ze środków Senatu RP.

- **„Aktywni we wspólnej Europie” – zadanie zrealizowane przez Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Aniołowo.** Kwota wsparcia: 10 000 zł.

Zadanie stanowi kontynuację wieloletniej współpracy z francuskim Departamentem Côtes d'Armor. Projekt polegał na pogłębieniu partnerskich więzi mieszkańców i parterów z Aniołowa z przedstawicielami małych miejscowości w Bretanii (Francja), kraju związkowego Szlezwik-Holsztyn (Niemcy) i miejscowości Preny w okręgu kowieńskim (Litwa) poprzez organizację kilkudniowego pobytu studyjnego na Warmii i Mazurach. Przedsięwzięcia odbyły się w Aniołowie, w Pasłęku i na terenie gminy Pasłęk w powiecie elbląskim oraz w Olsztynie, gdzie uczestnicy delegacji z Francji, Niemiec i Litwy zapoznali się z funkcjonowaniem wiosek tematycznych, działalnością organizacji społecznych, wzięli udział w wydarzeniach kulturalnych, zobaczyli wybrane atrakcje turystyczne i przykłady działalności finansowanych ze środków UE na terenie wiejskim i w dwóch miastach regionu Warmii

i Mazur. Został ponadto zorganizowany Dzień Partnerstwa, podczas którego zaprezentowano efekty czterostronnego spotkania oraz wypracowano plany na kolejny 2026 r.

- **„Ukraina: Parki Narodowe dostępne dla osób z niepełnosprawnością” – zadanie realizowane przez Fundację Puszczy Rominckiej.** Kwota wsparcia: 9 997 zł.

W ramach projektu organizatorzy wypracowali ważny dokument – model dostępnego parku przyrodniczego Ukrainy jako elementu dostępności oferty turystycznej dla osób z niepełnosprawnościami, który stanie się dla dyrekcji obszarów chronionych całej Ukrainy przewodnikiem, jak inwestować i jakie działania prowadzić, by wyjść naprzeciw potrzebom osób niepełnosprawnych. Latem 2025 roku organizatorzy zorganizowali w ukraińskim Parku Narodowym „Huculszczyzna” wydarzenie dla niepełnosprawnych dzieci i ich rodzin. Działanie miało charakter pilotażowy – na podstawie uzyskanych doświadczeń partnerzy planują je kontynuować w przyszłości. W ramach projektu organizatorzy zorganizowali dla ukraińskich partnerów wyjazd studyjny do Polski, celem prezentacji polskich dobrych praktyk z zakresu tworzenia infrastruktury przyjaznej niepełnosprawnym.

- **„W krainie bretońskich legend” – zadanie zrealizowane przez Olsztyńskie Stowarzyszenie Przyjaciół Bretanii i Francji Amitie.** Kwota wsparcia: 10 000 zł.

W ramach projektu organizatorzy opowiedzieli mieszkańcom Olsztyna o początkach współpracy regionalnej. Pokazali Bretanię, a zwłaszcza Departament Côtes d'Armor, jako region o silnej tożsamości zakorzenionej w ciągle żywych tradycjach. Swoimi działaniami dotarli do młodszych mieszkańców regionu, aby zachęcić ich do włączenia się w tworzenie historii warmińsko-mazursko-bretońskiej przyjaźni. Jako temat przewodni projektu zostały wybrane bretońskie legendy, które są silnie wpisane w tożsamość tego regionu. Podczas trwania projektu zrealizowano następujące działania: „Wokół rzeźby”: działanie angażujące uczniów z pracowni rzeźbiarskiej z Liceum Sztuk Plastycznych w Olsztynie, „Wokół legend”: działanie międzypokoleniowe skierowane do uczniów Szkoły Podstawowej nr 14 w Olsztynie, w ramach którego zorganizowano czytania performatywne legend bretońskich, w tym mini spektakl teatralny oparty na bretońskich legendach. Zorganizowano ponadto wystawę rzeźb i ilustracji powstałych w ramach ww. działań. Dla uczestników zorganizowano także rodzinną grę terenową, w której wykorzystano wcześniej przygotowane rzeźby. Ostatnim punktem projektu było spotkanie dla członków, sympatyków, przedstawicieli Samorządu Województwa i organizacji pozarządowych zaangażowanych we współpracę regionalną Côtes d'Armor – Warmia i Mazury, podczas którego wręczono osobom angażującym się we współpracę pamiątkowe statuetki.

- **„Wigilia Polonijna” – projekt realizowany przez Stowarzyszenie Wspólnota Polska.**
Kwota wsparcia: 10 000 zł.

Zadanie polegać będzie na zorganizowaniu Wigilii Polonijnej dla Polaków i Polonii z Litwy, Łotwy, Białorusi, Rosji (Obwód Królewiecki), Mołdawii i Ukrainy z aktywnym udziałem wolontariuszy polskich. Celem zadania jest wzmocnienie kontaktów i współpracy pomiędzy Polonią i Polakami zza wschodniej granicy z mieszkańcami Województwa, ze szczególnym uwzględnieniem mieszkańców Węgorzewa oraz podtrzymywanie i upowszechnianie tradycji narodowej, pielęgnowanie polskości, rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej. W programie trzydniowego pobytu zaplanowano: udział gości w gali Międzynarodowego Konkursu Poetyckiego „Namuzowywanie”, spotkanie przedstawicieli organizacji polonijnych z władzami samorządowymi i przedstawicielami przedsiębiorców, spacer edukacyjny po Węgorzewie – zwiedzanie miasta i poznawanie jego historii, mszę świętą w kościele Św. Apostołów Piotra i Pawła w Węgorzewie, udział gości w uroczystej Wigilii Polonijnej, której oprawę muzyczną zapewni zaproszony chór, koncert kolęd w wykonaniu chóru polonijnego, spotkanie podsumowujące przedsięwzięcie pt. „Poranne Polaków rozmowy”.

- **„Kultura i turystyka mostem do budowy współpracy transgranicznej w regionie Morza Bałtyckiego” – zadanie realizowane przez Stowarzyszenie Gmin „Polskie Zamki Gotyckie”.** Kwota wsparcia: 10 000 zł.

Projekt wspiera dwie organizacje pozarządowe z Województwa Warmińsko-Mazurskiego, które wobec zawieszenia współpracy programów transgranicznych z Rosją będącej następstwem ataku Rosji na Ukrainę, poszukują nowych partnerów zagranicznych z krajów sąsiedzkich – z regionu Morza Bałtyckiego, do wspólnych projektów międzynarodowych na polu turystyki, kultury, regionalnej edukacji historycznej. W jego ramach organizacje z Warmii i Mazur nawiążą kontakt ze szwedzką Gminą Hässleholm z regionu Skania oraz litewską organizacją Centrum Informacji Turystycznej i Biznesowej w Rietavas w okręgu telszańskim. Działaniami projektu obejmują dwie wizyty studyjne polskich organizacji w krajach partnerów celem przygotowania dwóch wspólnych koncepcji projektowych w wersji polskiej i angielskiej.

- **„Regionalna sesja selekcyjna EYP Poland Olsztyn 2025” – zadanie zrealizowane przez Europejski Parlament Młodzieży EYP Poland.** Kwota wsparcia: 10 000 zł

Regionalna Sesja EYP 2025 w Olsztynie jest pierwszą sesją organizowaną w tym mieście, a wydarzenie odbyło się w Olsztyńskim Parku Naukowo-Technologicznym. W sesji wzięło udział około 80 osób. Praca podczas sesji opierała się na sprawdzonym formacie EYP. Uczestnicy zostali podzieleni na sześć komitetów, z których każdy skoncentrował się na innym

istotnym temacie. Proces rozpoczął się od budowania zespołu, co miało na celu stworzenie atmosfery zaufania i sprzyjającej współpracy. Następnie delegaci przeanalizowali wybrane zagadnienia, wymienili się opiniami i wspólnie opracowali rezolucje – dokumenty zawierające propozycje rozwiązań omawianych problemów. Każdy komitet pracował pod kierownictwem doświadczonego przewodniczącego, który wspierał uczestników i kierował dyskusjami. Kulminacyjnym punktem sesji było Zgromadzenie Plenarne, podczas którego wszystkie komitety przedstawiały swoje rezolucje w formacie inspirowanym pracami Parlamentu Europejskiego. Delegaci z każdego komitetu mieli możliwość zaprezentowania wyników swojej pracy, obrony propozycji oraz odpowiedzi na pytania i wątpliwości. Następnie odbyło się głosowanie nad rezolucjami, co pozwoliło uczestnikom doświadczyć procesu demokratycznego i lepiej zrozumieć funkcjonowanie instytucji takich jak Parlament Europejski. Celem wydarzenia było nie tylko promowanie europejskich wartości, ale także stworzenie przestrzeni do wymiany informacji i doświadczeń między młodymi ludźmi z różnych krajów. Uczestnicy mieli okazję rozwijać swoje umiejętności miękkie, poznawać różne systemy edukacyjne oraz dzielić się perspektywami na aktualne problemy społeczno-polityczne. Dla młodzieży z Warmii i Mazur sesja była wyjątkową szansą na rozwój osobisty i edukacyjny oraz nawiązywanie międzynarodowych kontaktów.

- **„Pomiędzy Niemnem a Wisłą” – zadanie zrealizowane przez „Elbląskie Towarzystwo Kulturalne”.** Kwota wsparcia: 7503 zł.

Celem projektu była kontynuacja współpracy między społecznością Elbląga i okolic a mieszkańcami Rejonu Wileńskiego, w tym gminy Rudomino na Litwie. W jego ramach zorganizowano przedsięwzięcia służące rozwojowi kompetencji społecznych i obywatelskich oraz świadomości ekspresji kulturalnej osób pracujących na rzecz dzieci, młodzieży i seniorów. Program projektu obejmował wystawę i wernisaż w Elblągu połączony z koncertem dwóch pianistek (z Litwy i Polski). Odbyła się także wystawa i wernisaż w Pasłęku połączony z mini koncertem oraz spotkanie edukacyjne w Bibliotece Elbląskiej. Uczestnicy wzięli udział w wyjeździe edukacyjnym do Fromborka, Kądyn, Gronowa Górnego. Goście zwiedzili ponadto wystawę absolwentów Liceum Sztuk Plastycznych z Gronowa Górnego w Galerii El. W wyniku realizacji projektu doszło do zacieśnienia współpracy między Elbląskim Towarzystwem Kulturalnym i Rejonem Wileńskim, przede wszystkim z miejscowością Rudamino, w której znajduje się Szkoła Sztuk Pięknych oraz zbliżenia przedstawicieli pracujących w środowiskach lokalnych z młodzieżą i seniorami.

- **„Muzeum etnograficzne Wileńszczyzny w Niemenczynie – 25 lat kultywowania tradycji i kultur w Rejonie Wileńskim na Litwie” – zadanie zrealizowane przez**

Stowarzyszenie Skarbników Samorządowych Warmii i Mazur w Szczytnie. Kwota wsparcia: 9 500 zł.

Zadanie obejmowało udział w jubileuszowej Konferencji 25-lecia działalności Muzeum Etnograficznego Wileńszczyzny w Niemenczynie, założonego w 2000 r. przez samorząd Rejonu Wileńskiego. W ramach realizacji projektu podczas głównej uroczystości Muzeum Etnograficznego w Niemenczynie wygłoszono m.in. prelekcję dotyczącą wspólnych zadań, jakie zostały wykonane w ramach porozumień partnerskich Stowarzyszenia Skarbników Samorządowych Warmii i Mazur w Szczytnie. W realizacji projektu uczestniczyło łącznie 21 osób, które prezentowały kulturę ludową regionu Warmii i Mazur. Członkowie delegacji uczestniczyli we wspólnym pikniku, odwiedzili Muzeum Szkolnictwa w Orzełówce oraz miejscowość Mejszagoła, gdzie przeprowadzili prelekcje. Odbłyły się ponadto spotkania z młodzieżą i Radą Pedagogiczną rodziców. W Niemenczynie odbyło się spotkanie z przedstawicielami władz Rejonu Wileńskiego i osobami zarządzającymi Muzeami w Rejonie Wileńskim. Podczas spotkania z Dyrektorem Centrum Kultury w Niemenczynie rozmawiano na temat kultury i sztuki, w tym o podtrzymywaniu tradycji narodowej, pielęgnowaniu polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej, co stanowiło jeden z podstawowych celów projektu. Zrealizowany projekt miał ogromne znaczenie kulturowe dla pielęgnowania kultury oraz tożsamości narodowej.

➤ **„Współpraca Międzynarodowa z Federacją Piłkarską Litwy” – projekt realizowany przez Klub Sportowy Constract.** Kwota wsparcia: 9 500 zł.

Zadanie stanowi kontynuację współpracy klubu KS Constract Lubawa z Federacją Piłkarską Litwy, obejmującej szczególnie działalność na rzecz rozwoju drużyn i ośrodków futsalowych (piłka nożna halowa) w Polsce i na Litwie. Organizator planuje przynajmniej 4 wymiany (dwie w Polsce, dwie na Litwie), którym towarzyszą zmagania sportowe młodych zawodników z akademii KS Constract i akademii litewskiej oraz spotkania trenerów i działaczy obu stron. Projekt stanowi próbę zaangażowania innego klubu z terenu Województwa Warmińsko-Mazurskiego, który weźmie udział w rywalizacji z drużynami litewskimi, które zostaną zaproszone do Polski. Dodatkowo w celu wymian doświadczeń odbędą się cztery spotkania trenerów i osób zarządzających z obu stron. Poprowadzony zostanie wspólny trening KS Constract i szkoleniowców z Litwy, co wzbogaci doświadczeni zarówno trenerów, jak i zawodników. Jedno z czterech spotkań dotyczy zespołu seniorskiego KS Constract, będącego obecnie najlepszym zespołem sportu drużynowego w Województwie.

➤ **„Rozwój kontaktów mieszkańców Warmii i Mazur z Polakami mieszkającymi w Rejonie Wileńskim poprzez uczestnictwo w Dożynkach Rejonu Wileńskiego**

na Litwie” – zadanie zrealizowane przez Stowarzyszenie „Przyjazne Spychowo”.

Kwota wsparcia: 9 000 zł.

Celem zadania jest rozwój kontaktów i współpracy między mieszkańcami Warmii i Mazur a Polakami zamieszkującymi Rejon Wileński na Litwie poprzez organizację warsztatów średniowiecznych w ramach Dożynek Rejonu Wileńskiego. Warsztaty średniowieczne stanowią nie tylko okazję do pogłębiania relacji między społecznościami, ale również do wymiany doświadczeń i wiedzy na temat wspólnego dziedzictwa kulturowego. Poprzez atrakcyjną formę „żywej lekcji historii” wydarzenie sprzyja promocji polskich tradycji, edukacji historycznej oraz wzmacnianiu więzi międzyludzkich i międzynarodowych. Dożynki Rejonu Wileńskiego, odbywające się co roku w połowie września, to tradycyjne święto, które gromadzi mieszkańców Rejonu Wileńskiego, gości z Polski oraz przedstawicieli innych społeczności. Wydarzenie obejmuje Mszę Świętą, wręczenie nagród dla najlepszych rolników rejonu, występy artystyczne zespołów lokalnych oraz zaproszonych gości, w tym również znanych artystów.

➤ **„Kultura Mazur i Kresów jako pomost między przeszłością a współczesnością” – projekt zrealizowany przez Warmińsko-Mazurski Oddział Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich w Olsztynie.** Kwota wsparcia: 8500 zł.

Festiwal Kultury Mazurskiej i Kresowej to wyjątkowe wydarzenie łączące tradycje Kresów Wschodnich oraz bogatą kulturę Mazur, ukazujące ich wspólne dziedzictwo w kontekście współczesnej wielokulturowej Europy. Celem projektu jest integracja międzyregionalna, rozwój kontaktów między społeczeństwami oraz promocja dziedzictwa kulturowego Warmii i Mazur w kontekście europejskim, a także zwiększenie świadomości mieszkańców regionu na temat wspólnych korzeni Kresów i Mazur. Projekt skupiał się na integracji środowisk dziennikarskich, artystycznych i społecznych z Polski, krajów Partnerstwa Wschodniego oraz Euroregionu Bałtyk, promując dialog międzykulturowy oraz wymianę doświadczeń. Centralnym punktem projektu jest Festiwal Kultury Mazurskiej w Sorkwicach, gdzie odbyły się występy zespołów muzycznych, wieczory poetyckie, warsztaty dziennikarskie i artystyczne, a także spotkania autorskie z twórcami związanymi z Kresami i Mazurami. Wydarzeniu towarzyszyły wystawy plastyczne, pokazy rękodzieła, degustacje regionalnych potraw oraz prezentacje dokumentujące wspólną historię i tradycje tych regionów. Projekt akcentował znaczenie międzynarodowej współpracy poprzez zaproszenie dziennikarzy i artystów polonijnych z Litwy, Białorusi, Ukrainy oraz innych krajów. Działania warsztatowe obejmowały także wizyty studyjne w miejscach związanych z dziedzictwem kulturowym Warmii i Mazur, co pozwoliło na głębsze zrozumienie ich roli w budowaniu tożsamości

regionalnej. Efektem projektu jest wydanie specjalnego numeru czasopisma poświęconego dziedzictwu kulturowemu Kresów i Mazur.

- **„Udział Chóru Dziewczęcego CANTABILE PSM I i II st. w Olsztynie w The 14th World Peace Choral Festival w Wiedniu w 2025 roku (Austria) w ramach obchodów 35-lecia działalności chóru” – zadanie zrealizowane przez Olsztyńskie Towarzystwo Muzyczne.** Kwota wsparcia: 8000 zł.

W ramach projektu młodzież z Chóru Dziewczęcego „CANTABILE” wzięła udział w XIV Światowym Festiwalu Chóralnym „The 14th World Peace Choral Festival”, który odbył się w Wiedniu (Austria). Konkurs przeznaczony był dla chórów w różnych kategoriach wiekowych, m.in.: chóry dziecięce, chóry młodzieżowe, chóry akademickie i chóry dorosłych. W tym roku do Wiednia przybyło 40 zespołów. Chór Dziewczęcy Cantabile zdobył Golden Award World Peace Choral Festival – laur przyznawany chórowi, który osiągnął maksymalne oceny w kilku kluczowych kategoriach. W przypadku Cantabile międzynarodowe jury złożone z wybitnych chóralnych dyrygentów i pedagogów zwróciło uwagę na dojrzałość artystyczną mimo młodego wieku wykonawczyń, precyzję zespołową oraz wyjątkową interpretację utworów współczesnych. Oprócz nagrody głównej Chór Cantabile otrzymał wyróżnienie za najlepsze wykonanie utworu obowiązkowego. Dyrygentka Chóru otrzymała Nagrodę dla najlepszego dyrygenta Festiwalu. Chór Dziewczęcy Cantabile podczas pobytu w Wiedniu zaprezentował się w wielu miejscach – Austria Center Vienna, Haus der Music, w Kościele św. Piotra, w sali koncertowej Wiedeńskiego Chóru Chłopięcego i Złotej Sali Wiedeńskiego Musikverein. Udział w konkursie Chóru Dziewczęcego CANTABILE w Olsztynie przyczynił się do promowania polskiej chóralistyki zagranicą, twórczości w języku polskim, popularyzacji śpiewu chóralnego wśród młodzieży, podnoszenia poziomu wykonawczego zespołu, wymiany doświadczeń i nawiązywania współpracy z innymi chórmi.

- **„Kultura ponad granicami – wizyta studyjna”. Projekt realizowany przez Towarzystwo Przyjaciół Wilna i Ziemi Wileńskiej w Olsztynie.** Kwota wsparcia: 8 000 zł.

Warmia i Mazury to region, w którym mieszka wiele osób pochodzących z Kresów Wschodnich przedwojennej Polski, w tym z terenów znajdujących się obecnie w granicach państwa litewskiego. Projekt obejmuje organizację pięciodniowej wizyty studyjnej na Warmii i Mazurach przedstawicieli instytucji kultury z rejonów wileńskiego i solecznickiego. W programie wizyty znalazły się m.in. spotkanie z przedstawicielami władz samorządowych Województwa oraz wizyty w regionalnych instytucjach kultury (m.in. Archiwum Państwowe w Olsztynie, Instytut Północny im. W. Kętrzyńskiego, Dom Gazety Olsztyńskiej, Muzeum Budownictwa Ludowego w Olsztynku). Organizowane w ramach projektu spotkania służą

wymianie doświadczeń, wzajemnej prezentacji realizowanych ofert kulturalnych oraz promocji walorów turystycznych Warmii i Mazur. Projekt stanowi podtrzymanie współpracy pomiędzy Towarzystwem Przyjaciół Wilna i Ziemi Wileńskiej w Olsztynie, a placówkami kultury z Wileńszczyzny realizowanej już od ponad 30 lat.

8. edycja konkursu #WMdlaWM

Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego ogłosił w tym roku ósmą edycję konkursu pn. „WM DLA WM. WSPARCIE WSPÓŁPRACY MIĘDZYNARODOWEJ JST W WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM”. Celem konkursu jest wspieranie zaangażowania samorządów lokalnych z Województwa w realizację przedsięwzięć o charakterze międzynarodowym, w szczególności budujących nowe i wzmacniających już

istniejące międzynarodowe partnerstwa samorządowe. O dofinansowanie mogły ubiegać się jednostki samorządu terytorialnego z Województwa Warmińsko-Mazurskiego oraz gminne i powiatowe jednostki organizacyjne.

W 2025 r. Sejmik Województwa Warmińsko-Mazurskiego podjął uchwałę, zgodnie z którą Województwo dofinansowało – **rekordową w historii konkursu liczbę – 20 projektów międzynarodowych** (dofinansowanie

uzyskało 21 projektów, jednakże, z przyczyn niezależnych od beneficjenta jeden projekt nie został zrealizowany). Budżet konkursu w 2025 r. wyniósł 120 tys. zł. Lista dofinansowanych projektów:

- ❖ **Szanse i zagrożenia dla współczesnego rolnictwa w Powiecie Nowomiejskim i Powiecie Oldenburg** (kwota wsparcia: 8 000 zł) – celem projektu powiatu nowomiejskiego było wzmacnianie istniejącego międzynarodowego partnerstwa samorządowego z powiatem Oldenburg, a także pogłębienie wiedzy na temat przedsiębiorczości regionu i wprowadzanych nowych technologii (szczególnie w rolnictwie) poprzez nawiązanie trwałej współpracy pomiędzy organizacjami z partnerskich regionów. Uczestnicy projektu mieli okazję m.in. uczestniczyć w powiatowych dożynkach w Biskupcu; zwiedzić halę targową w Bratianie; wziąć udział w konferencji powiatowej dotyczącej chorób epizootycznych; wybrać się w rejs statkiem po Jezioraku; uczestniczyć w inauguracji rozpoczęcia roku szkolnego Zespołu Szkół Zawodowych w Kurzętniku oraz zapoznać się z jego funkcjonowaniem. Projekt umożliwił

poznanie kultury i podejścia do rolnictwa oraz pokazanie walorów turystyczno-rolniczych powiatu nowomiejskiego oraz regionu.

- ❖ **Młodzi przyjaciele z Gołdapi i Sakiai – wspólne warsztaty wolontariatu i interdyscyplinarne** (kwota wsparcia: 8 000 zł) – celem projektu gminy Gołdap była m.in. aktywizacja młodych ludzi, którzy zostali zapoznani z zasadami inicjatyw wolontariackich oraz z działaniem na rzecz ochrony klimatu i przyrody. Projekt, oprócz wzmocnienia istniejącego partnerstwa między Gołdapią i Sakiai, sprzyjał również integracji społecznej oraz przełamywaniu barier i stereotypów narodowościowych poprzez pozwolenie uczestnikom na lepsze poznanie się i wzajemne zrozumienie. Młodzież (10 młodych mieszkańców z gminy Gołdap oraz 10 młodych mieszkańców z miasta partnerskiego Sakiai), podczas spotkania zorganizowanego w miejscowości Udryn, miała okazję do wzięcia udziału w m.in. warsztatach integracyjnych, wieczorku międzykulturowym, warsztatach edukacyjnych z zakresu ochrony przyrody i klimatu w siedzibie Parku Krajobrazowego Puszczy Rominckiej, warsztatach interdyscyplinarnych czy zajęciach ruchowych.
- ❖ **Polsko-Ukraińska Integracja Młodzieży** (kwota wsparcia: 6 000 zł) – celem projektu realizowanego przez gminę Dywity była organizacja pobytu młodzieży z gminy partnerskiej Holowyn. Wspólnie spędzony czas młodzieży ze Szkoły Podstawowej w Tuławkach oraz młodzieży z Ukrainy był świetną platformą do wymiany myśli i doświadczeń. Nawiązano trwałą współpracę między dwoma szkołami celem kontynuacji wymian i podejmowania innych wspólnych działań w przyszłości. Uczniowie z Polski i Ukrainy mieli okazję do integracji podczas spotkań, ognisk, wspólnych wyjazdów, zawodów sportowych czy warsztatów artystycznych. Młodzież miała okazję do poznania regionu Warmii i Mazur oraz jego zabytków, wziąć udział w warsztatach rękodzieła regionalnego, poznania podstawowych słów i zwrotów w języku polskim i ukraińskim.

- ❖ **Spotkania biesiadne Zespołów Śpiewaczych w Noc Świętojańską** (kwota wsparcia: 7 500 zł) – celem projektu gminy Orneta było zorganizowanie wydarzenia kulturalnego, które łączyło tradycje z integracją społeczną i promocją regionu. Spotkanie przyczyniło się do odnowienia i zacieśnienia relacji międzynarodowych, zwłaszcza z Litwą. Dzięki zaproszeniu litewskiego zespołu „Przyjaciele” uczestnicy mieli okazję zapoznać się z piosenkami ludowymi i patriotycznymi śpiewanymi zarówno w języku polskim, litewskim, jak i ukraińskim. W wydarzeniu wzięło udział 13 zespołów uczestniczących w Przeglądzie Zespołów Śpiewaczych w Noc Świętojańską. Zorganizowano cztery integracyjne wydarzenia towarzyszące, takie jak zbieranie kwiatów i plecenie wianków, korowód, puszczanie wianków oraz wspólne ognisko. Realizacja projektu była świetną okazją do rozwijania więzi międzynarodowych i współpracy z Litwą poprzez wspólne działania artystyczne i wymianę doświadczeń.
- ❖ **Jedwabno – Niemenczyn. Polsko-litewska współpraca samorządowa 2025** (kwota wsparcia: 7 500 zł) – celem projektu gminy Jedwabno było nawiązanie współpracy samorządowej i partnerstwa oraz wymiana praktyk i doświadczeń kulturalnych i muzealnych pomiędzy gminą Jedwabno a samorządem Rejonu Wileńskiego, reprezentowanym przez Muzeum Etnograficzne Wileńszczyzny w Niemenczynie. W ramach projektu zorganizowano dwustronną wymianę kulturalną, podczas której uczestnicy wzięli udział w wydarzeniach jubileuszowych oraz sesjach wymiany doświadczeń, które pozwoliły na bezpośrednie poznanie metod pracy litewskich partnerów, ich dorobku oraz sposobów organizacji działalności muzealnej. Dzięki kontaktowi z partnerem o bogatym doświadczeniu muzealnym, osoby prowadzące Izbę Pamięci i Tradycji zdobyły nowe kompetencje i inspiracje do dalszego rozwoju placówki. Wzajemne poznanie kultury, tradycji i obyczajów Rejonu Wileńskiego oraz prezentacja polskiego dziedzictwa kulturowego stworzyły trwałą podstawę do kontynuowania współpracy.
- ❖ **Ława – Tholen: Młodzieżowa Wymiana Kulturowa na tle Historii i Tradycji Regionu** (kwota wsparcia: 7 000 zł) – celem projektu gminy miejskiej Ława było zacieśnianie współpracy miast partnerskich poprzez wymianę młodzieży. Uczestnicy projektu mieli okazję m.in. wziąć udział w warsztatach Lego Seriuos Play (budując „ławskie obiekty”); wybrać się rejsiem po Jezioraku wokół wyspy Wielka Żuława, podczas którego dowiadywali się o legendach i innych informacjach związanych zarówno z jeziorem, jak i wyspą; wziąć udział w zajęciach sportowych w Hali Sportowo-Widowiskowej, wziąć udział w historycznej grze miejskiej, wycieczce rowerowej, zwiedzić Ośrodek Szkolenia Kapitanów Żeglugi Wielkiej w Kamionce oraz wiele innych aktywności związanych z poznawaniem historii regionu oraz jego atrakcji. Zacieśnienie współpracy między

miastami partnerskimi owocuje cyklicznymi wizytami edukacyjno-integracyjnymi uczniów z ławskich szkół podstawowych do miasta i gminy Tholen. Budowanie tego typu relacji ma wpływ na zwiększenie liczby turystów z Tholen w Iławie i regionie.

- ❖ **Na ścieżkach wspólnej historii – trójstronna wymiana młodzieży** (kwota wsparcia: 7 000 zł) – celem projektu gminy Gołdap była kontynuacja trójstronnej wymiany młodzieży organizowanej przez samorządy z Gołdapi, Stade i Givat Shmuel, która realizowana jest od ponad 30 lat. W ramach projektu młodzież z gminy Gołdap wzięła udział w spotkaniu w Niemczech. Pobyt młodzieży w Niemczech przyczynił się do integracji uczestników z partnerskich miast, co było szczególnie ważne ze względu na wspólną, choć skomplikowaną i bolesną historię narodów. Uczestnicy zyskali większą świadomość znaczenia poszanowania historii oraz rozwój postawy otwartości i szacunku wobec innych kultur i narodów. Młodzież miała okazję do wzięcia udziału we wspólnych aktywnościach, zajęciach edukacyjnych, spotkaniu z władzami miasta, zwiedzaniu miasta Stade oraz Berlina. Uczestnicy podkreślali wzrost świadomości na temat ważności współpracy międzynarodowej i wpływu działań młodych ludzi na pozytywne zmiany społeczne. W związku z sytuacją geopolityczną na Bliskim Wschodzie, partner z izraelskiego miasta Givat Shumel nie mógł wziąć udziału w zaplanowanym spotkaniu w Niemczech.
- ❖ **W drodze kultury i rzemiosła Sakiai-Budry** (kwota wsparcia: 7 000 zł) – celem projektu gminy Budry było zorganizowanie wydarzenia krajoznawczego w ramach corocznych rajdów rowerowych Polska-Litwa oraz organizacja wystaw obrazów i grafik w obu krajach. W ramach projektu nawiązano i pogłębiono relacje między instytucjami kultury i samorządami z gminy Budry oraz rejonu Sakiai. Umożliwiono prezentację dorobku artystycznego z gminy Budry na forum międzynarodowym – w Muzeum Zanavykai na Litwie oraz zorganizowano wizytę w Muzeum im. Wojciecha Kętrzyńskiego, prezentując historię i dziedzictwo regionu gościom z Litwy. Uczestnicy projektu wzięli także udział w rajdzie rowerowym, spływie kajakowym oraz innych spotkaniach, które wpłynęły na budowanie relacji i zacieśnianiu więzi międzynarodowych. Projekt przyczynił się do wzrostu zainteresowania kulturą i historią regionu.
- ❖ **Promocja turystyczna regionu – historyczne szlaki żeglugowe Warmii i Mazur: Kanał Elbląski, Jezioro Druzno, Rzeka Elbląg, Kanał Jagielloński, Zalew Wiślany** (kwota wsparcia: 6 500 zł) – projekt realizowany przez miasto Elbląg zakładał spotkania miast partnerskich w ramach XIX edycji Elbląskiego Święta Chleba. Wzięli w nim udział przedstawiciele z miast partnerskich Elbląga: Compiègne (Francja), Ronneby (Szwecja), Dubasarii Vechi i Hincesti (Mołdawia). Uczestnicy projektu mieli okazję zwiedzić między innymi Stare Miasto w Elblągu, Katedrę Św. Mikołaja, Zamek Krzyżacki w Malborku czy

wziąć udział w wycieczce szlakami wodnymi. W trakcie trwania projektu odsłonięto też nazwę ronda u zbiegu ulic Grottgera, Rawskiej i Łęczyckiej, które oficjalnie nosi nazwę Hincesti, co jest kontynuacją tradycji nadawania rondom komunikacyjnym nazw miast partnerskich. Zrealizowany projekt był doskonałą okazją do promocji regionu Warmii i Mazur jak i również do nawiązania nowego partnerstwa i wzmocnienia już istniejących.

- ❖ **Przede wszystkim człowiek. Wymiana Powiat Iławski – Powiat Hof** (kwota wsparcia: 6 000 zł) – celem projektu było wzmocnienie współpracy partnerskiej powiatu iławskiego oraz powiatu Hof, która została nawiązana w 2009 roku. Podczas wizyty studyjnej w powiecie iławskim uczestnicy mieli okazję poznać stosowane proekologiczne rozwiązania oraz uczestniczyć w wycieczkach, które umożliwiły poznanie historii regionu i jego dziedzictwa kulturowego. Strona niemiecka zapoznała się z rozwiązaniami edukacyjno-wspierającymi w Zespole Placówek Szkolno-Wychowawczych w Iławie czy pracą Domu Dziecka w Suszu. Zespół Szkół Ogólnokształcących w Iławie oficjalnie nawiązał współpracę z powiatem Hof, rozpoczynając prace nad projektem „Stefan Żeromski globalnie”.
- ❖ **Walsza Łączy Kultury: Spotkanie Polsko-Niemieckie** (kwota wsparcia: 3 500 zł) – celem projektu gminy Pieniężno była wizyta delegacji z miasta partnerskiego Lichtenau w Pieniężnie. W ramach spotkania uczestnicy projektu mieli okazję zwiedzić Misyjne Seminarium Duchownego Księży Werbistów w Pieniężnie, wziąć udział w wycieczce po Rezerwacie Doliny Rzeki Walszy, a także zobaczyć inne zabytki w mieście. Zwieńczeniem było zorganizowanie wieczoru przyjaźni polsko-niemieckiej, z regionalnymi akcentami i kuchnią Warmii. Wizyta delegacji z partnerskiego miasta Lichtenau była świetną szansą na pogłębienie relacji między samorządami, promocję regionu, a także aktywizację lokalnej społeczności.

- ❖ **Wizyta studyjna z okazji 700-lecia Nowego Miasta Lubawskiego** (kwota wsparcia: 5 000 zł) – projekt realizowany przez gminę miejską Nowe Miasto Lubawskie zakładał realizację wizyty studyjnej zagranicznych delegacji w ramach obchodów 700-lecia Nowego Miasta Lubawskiego. Uczestnicy projektu oprócz wymiany doświadczeń i spostrzeżeń dotyczących zarządzania samorządami, mieli okazję również zwiedzić najciekawsze miejsca w okolicy, takie jak: Nowomiejska Bazylika, Muzeum Działyńskich, Kurza Góra, baszty: Lubawska i Brodnicka czy nowomiejski Rynek. Dzięki zaangażowaniu wszystkich stron udało się zacieśnić współpracę między partnerskimi samorządami i stworzyć solidne podstawy do dalszych wspólnych inicjatyw.

- ❖ **Współpraca partnerska Miasta Bartoszyce i Nienburg** (kwota wsparcia: 4 500 zł) – celem projektu miasta Bartoszyce było budowanie trwałych relacji z partnerem zagranicznym, z którym współpraca trwa już 23 lata. W ramach przedsięwzięcia uczestnicy mieli okazję wziąć udział w obchodach 1000-lecia Nienburga, zorganizować wystawę, ale przede wszystkim wzmocnić więzi między społecznościami lokalnymi. Wystawa podsumowała wspólne działania obu miast. Była dostępna dla mieszkańców Bartoszyce w przestrzeni publicznej, prezentowała zdjęcia, opisy wydarzeń miasta Nienburg w języku polskim i niemieckim. Wypracowane relacje i doświadczenie w organizacji projektu pozwoli planować kolejne inicjatywy w przyszłości.
- ❖ **Wizyta partnerska przedstawicieli samorządów Schleswig-Flensburg (Niemcy) i Rejonu Alytus (Litwa) w Powiecie Piskim** (kwota wsparcia: 4 500 zł) – celem projektu realizowanego przez powiat piski było odbudowanie i zaciśnienie współpracy między samorządami powiatu piskiego, Schleswig-Flensburg oraz rejonu Alytus. Spotkanie z władzami lokalnymi partnerów pozwoliło na odnowienie dialogu i stworzenia fundamentu dla trwałej współpracy. Projekt promował powiat piski jako atrakcyjny region

turystyczny i kulturalny, uczestnicy mieli okazję wziąć udział w obchodach 380-lecia Pisz czy rejsie po jeziorach mazurskich. Spotkanie robocze w starostwie powiatowym pozwoliło na wymianę doświadczeń z zakresu zarządzania, rozwoju turystyki i pozyskiwania funduszy. Łączące samorządy wyzwania dotyczące infrastruktury turystycznej stały się podstawą do dalszych rozmów o wspólnych inicjatywach

- ❖ **Promocja regionu poprzez rozwijanie współpracy partnerskiej pomiędzy Iławą, Herborn, Tholen, Gargzdai i Mikołajów** (kwota wsparcia: 4 500 zł) – głównym celem projektu gminy miejskiej Iława było wykorzystanie obchodów jubileuszu 720-lecia Iławy oraz udziału delegacji miast partnerskich – Herborn, Tholen, Gargzdai i Mikołajowa – do poszerzenia obszarów współpracy, szczególnie w zakresie promocji turystycznej Iławy i całego regionu Warmii i Mazur. W ramach projektu zainicjowano współpracę między organizacjami, stowarzyszeniami i klubami sportowymi, co umożliwiło wymianę doświadczeń oraz dobrych praktyk. Uczestnicy projektu mieli okazję wziąć udział między innymi w koncercie inaugurującym Festiwal Old Jazz Meeting Złota Tarka, gali zorganizowanej z okazji 720-lecia miasta Iława, paradzie jazzowej czy w rejsie statkiem po Jezioraku. Wizyta w iławskiej Ekomarinie, która jest siedzibą Iławskiego Stowarzyszenia Sportów Wodnych zachęciła gości do współpracy ze stowarzyszeniem i naśladowania tam stosowanych praktyk. Natomiast wizyta w Zamku w Szymbarku zainspirowała do poznania innych miejsc Parku Krajobrazowego Pojezierza Iławskiego.
- ❖ **Budowa partnerstwa z Gminą Wardenburg** (kwota wsparcia: 4 500 zł) – celem projektu gminy Biskupiec było budowanie trwałego partnerstwa samorządowego na poziomie lokalnym z gminą Wardenburg. Zaproszeni goście mieli okazję wziąć udział w dożynkach gminnych, spotkać się z radnymi czy odwiedzić duże zakłady produkcyjne oraz gospodarstwa rolne na terenie gminy Biskupiec. Goście uczestniczyli w obchodach rocznicy wybuchu II Wojny Światowej. Zorganizowano również spotkanie w szkole, w celu omówienia współpracy w ramach programu ERASMUS+. Wizyta stanowiła doskonałą okazję do wymiany doświadczeń, pogłębiania relacji oraz poznania dobrych praktyk w zakresie funkcjonowania samorządów lokalnych. Obie strony zadeklarowały chęć kontynuacji współpracy. Dalsze działania mają przyczynić się do zacieśniania więzi między wspólnotami oraz do realizacji kolejnych inicjatyw.
- ❖ **Wspólne tradycje ludowe partnerów z Polski i Ukrainy** (kwota wsparcia: 3 500 zł) – celem projektu realizowanego przez gminę Świątki było zorganizowanie wraz z partnerem ukraińskim spotkań pogłębiających wiedzę o kulturze i tradycjach obu krajów, z jednoczesnym wzmacnianiem tożsamości regionalnej oraz więzi między społecznościami lokalnymi. W ramach wizyty zorganizowano spotkanie z przedstawicielami władz samorządowych oraz wyjazdy do Rucianego-Nidy, Giżycka

i Mikołajek, które pozwoliły gościom lepiej poznać historię i dziedzictwo kulturowe regionu. Odkonło się również spotkanie z przedstawicielami mniejszości narodowości ukraińskiej, podczas którego omówiono kwestie integracji i współpracy społecznej. Uczestnicy projektu wzięli także udział w Dożynkach Gminnych, gdzie mieli okazję do rozmów z sołtysami i przedstawicielami Kół Gospodyń Wiejskich, a także do poznania lokalnych tradycji kulinarnych i rękodzielniczych. Wizyta była nie tylko okazją do wymiany doświadczeń, ale również do nawiązania trwałych relacji między partnerami oraz planowania przyszłych działań w zakresie kultury i edukacji.

- ❖ **Wzmocnienie i rozwój współpracy partnerskiej Gminy Nowe Miasto Lubawskie z Gminą Zbiorową Harpstedt** (kwota wsparcia: 3 500 zł) – celem projektu gminy Nowe Miasto Lubawskie było wzmocnienie więzi partnerskich gmin, wymiana doświadczeń samorządowych, ustalenie zakresu współpracy między jednostkami organizacyjnymi obu gmin, a także wypracowanie wspólnych kierunków działań na przyszłość. W ramach projektu zorganizowano spotkania z przedstawicielami władz samorządowych, organizacjami pozarządowymi oraz instytucjami kultury. W trakcie pobytu odbyły się także wizyty studyjne w gospodarstwach, placówkach kulturalnych, ośrodkach edukacyjnych i opiekuńczych. Projekt przyczynił się do wzmocnienia kontaktów między gminami, promocji regionów oraz budowania pozytywnego wizerunku współpracy międzynarodowej na poziomie lokalnym. Nawiązane kontakty oraz wspólne doświadczenia będą stanowiły impuls do realizowania projektów, w tym skierowanych do młodzieży i organizacji społecznych.
- ❖ **Spotkajmy się w Białej Piskiej. Polsko-litewskie święto przyjaźni** (kwota wsparcia: 5 000 zł) – projekt realizowany przez gminę Biała Piska zakładał zaproszenie 40-osobowej delegacji z Litwy do udziału w dożynkach powiatowych w Białej Piskiej. Litewskie zespoły ludowe Gojelis i Gracija aktywnie uczestniczyły w wydarzeniu. Litewscy goście swoją obecnością wzbogacili oprawę liturgiczną i orszak dożynkowy, a na scenie zaprezentowali program artystyczny. Udział litewskich zespołów w dożynkach miał także duże znaczenie społeczne. Przedstawione tradycyjne pieśni oraz tańce litewskie były doskonałą okazją do bliższego poznania kultury gości i wymiany doświadczeń z polskimi zespołami. Spotkanie w Białej Piskiej podkreśliło wartość współpracy międzynarodowej oraz potrzebę pielęgnowania dziedzictwa kulturowego w duchu wzajemnego szacunku i otwartości.
- ❖ **DOBRE WASZE, DOBRE NASZE – tradycje, zwyczaje, kulinaria zaprzyjaźnionych gmin Ilawa i Pagiegai** (kwota wsparcia: 6 500 zł) – celem projektu gminy Ilawa było wzmocnienie partnerstwa międzynarodowego pomiędzy gminą Ilawa a gminą Pagegai. W ramach działań projektowych zorganizowano konferencję, na której przedstawiono

prezentacje dotyczące kultury litewskiej i polskiej wraz z omówieniem zwyczajów związanych z dożynkami. Przeprowadzono również warsztaty wokalne-taneczne wraz z zaproszonym zespołem folklorystycznym z zagranicy. Efekty warsztatów zaprezentowano podczas Gminnego Święta Rolniczego w Szymbarku. Uczestnicy projektu mieli okazję zapoznać się z kuchnią regionalną, a także poznać receptury i techniki kulinarne typowe dla obu regionów. Rejs statkiem Ilavia był doskonałą okazją do zaprezentowania walorów przyrodniczych i kulturowych Parku Krajobrazowego Kanału Elbląskiego i Parku Krajobrazowego Pojezierza Iławskiego. Dzięki projektowi obie gminy miały okazję do rozwoju partnerskich relacji, a także do zwiększenia aktywności społecznej i stworzenia nowych możliwości dla wspólnych przedsięwzięć kulturalnych.

V. Pozostałe działania i kontakty międzynarodowe Województwa Warmińsko-Mazurskiego

Współpraca w zakresie promocji gospodarczej

➤ Międzynarodowa kampania medialna

W ramach projektu „Promocja gospodarcza Warmii i Mazur 2024+” prowadzone są działania promocyjne w 9 krajach europejskich: Niemcy, Austria, Francja, Hiszpania, Włochy, Luksemburg, Szwecja, Finlandia, Dania.

Główne cele kampanii to: popularyzacja walorów gospodarczych i inwestycyjnych Województwa; umocnienie wizerunku gospodarczego regionu poprzez kreowanie obrazu regionu jako miejsca nowoczesnego, dysponującego dużym potencjałem rozwojowym, innowacyjnym i inwestycyjnym, miejsca skłaniającego do podejmowania wyzwań, inspirującego do poszukiwania nowych kontaktów biznesowych; promocja firm prowadzących działalność na terenie Województwa oraz wytwarzanych przez nie produktów i oferowanych usług w celu ułatwienia internacjonalizacji; upowszechnianie wiedzy o inteligentnych specjalizacjach regionu; zwiększenie zainteresowania ofertą inwestycyjną regionu Warmii i Mazur, zachęcenie inwestorów do lokalizacji, przeniesienia działalności do Warmińsko-Mazurskiego, utworzenia oddziału firmy w regionie lub podjęcia współpracy z firmami z Warmii i Mazur.

Działania promocyjne w ramach niniejszej kampanii są prowadzone w internecie (Google Ads i Google Display, YouTube); social mediach (Facebook, LinkedIn) i prasie. Przedmiotowa kampania jest realizowana od listopada 2024 do lipca 2026 r.

➤ Europejski Kongres Samorządów 2025

Województwo Warmińsko-Mazurskie było już kolejny raz partnerem Fundacji Instytut

Studiów Wschodnich w organizacji marcowego Kongresu w Mikołajkach. Przedsięwzięcie miało na celu wymianę poglądów oraz było miejscem spotkań liderów samorządowych i elit regionalnych z przedstawicielami administracji państwowej, organizacji pozarządowych i biznesu, w tym wielu gości z zagranicy. Podczas tegorocznej, jubileuszowej edycji Europejskiego

Kongresu Samorządów do Mikołajek przyjechało ponad 2800 gości i dziennikarzy – to kolejny rekord frekwencji w historii tej największej międzynarodowej konferencji samorządowej w Polsce. Tegoroczny Kongres miał także rekordową liczbę partnerów – 160 firm, instytucji, stowarzyszeń i mediów. Rekordowa frekwencja i liczba partnerów, z niemal każdego sektora gospodarki, umożliwiła osiągnięcie wyższego niż w ubiegłych latach poziomu wymiany doświadczeń i kontaktów wśród liderów samorządowych, przedstawicieli administracji centralnej oraz dużego i lokalnego biznesu. W tym roku wśród obecnych gości było obecnych ponad 450 uczestników zagranicznych z 40 krajów, głównie z Europy, ale także z Azji i USA. Wśród najważniejszych gości zagranicznych warto wymienić m.in. Ernada Suljevića, Ministra Rozwoju Gospodarczego Czarnogóry, Ingridę Veliutę, Wiceminister Kultury Litwy, Julijanę Pavkovską Bocevską, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Samorządów Lokalnych w Macedonii Północnej, Lindę Helén Haukland, Wiceburmistrz Okręgu Nordland w Norwegii i Wiceprzewodniczącą Zgromadzenia Regionów Europy, Costela Alexe, Przewodniczącego Okręgu Jassy w Rumunii, Francesco Tufarelliego Dyrektora Generalnego w Kancelarii Premiera Włoch, Mariję Pujo Tadić, Specjalną Wysłanniczkę Rządu Chorwacji ds. Działań w Dziedzinie Klimatu, Ihora Cependę, Rektora Prykarpackiego Uniwersytetu Narodowego im. Wasyla Stefanyka na Ukrainie, Roberta Duchniewicza, Mera Rejonu Wileńskiego, Francisco Javier Ayala Ortega, Burmistrza Miasta Fuenlabrada z Hiszpanii, Lindę Ozolę, Wicemer Miasta Ryga, Karl Sander Kase, Wiceburmistrza Miasta Tallinn, Nancy Sikes-Kline, Burmistrz St. Augustine z USA, Kyoung-Chul Shin Dyrektora z Uniwersytetu Tongmyong z Korei Południowej.

➤ **Promocja Województwa w Korei Południowej**

Działanie obejmuje kompleksową kampanię medialną mającą na celu zwiększenie rozpoznawalności Warmii i Mazur wśród koreańskich przedsiębiorców, instytucji otoczenia biznesu i inwestorów. Kampania będzie korzystać z nowoczesnych formatów komunikacji, takich jak:

- seria polsko-koreańskich podcastów wideo i audio,
- publikacje w mediach społecznościowych (LinkedIn, Instagram, X oraz koreańska platforma Naver),
- publikacja broszury inwestycyjnej w języku koreańskim i angielskim,
- kampania wizualna CGI typu Fake Out of Home realizowana w przestrzeni miejskiej Seulu,
- misje gospodarcze do Korei Południowej.

W pierwszej misji do Korei, w czerwcu 2025 r. uczestniczyło pięć firm z regionu. Przedsiębiorcy podczas wizyty w Korei wzięli udział w targach Seoul Food & Hotel 2025 –

największej imprezie branży spożywczej w Azji, gromadzącej ponad 1 600 wystawców z 51 krajów i ponad 53 000 odwiedzających. Dzięki wsparciu Samorządu Województwa zorganizowano 78 spotkań B2B z partnerami z Korei, Japonii, Chin, Indii czy Singapuru.

Udział w wydarzeniu umożliwił prezentację regionalnej oferty eksportowej i stworzył realne szanse na zawarcie kontraktów handlowych, a także wzmocnił rozpoznawalność marki „Warmia i Mazury” w Azji. Druga misja została zrealizowana na przełomie października i listopada 2025 roku. Warmia i Mazury prezentowały swój

potencjał eksportowy podczas Food Week Korea 2025 – jednego z kluczowych wydarzeń branży spożywczej w Azji. W prestiżowym centrum wystawienniczym COEX w Seulu region przedstawił swoją ofertę łączącą tradycję kulinarną z nowoczesną technologią i europejskimi standardami produkcji. W drugiej misji udział wzięło pięć przedsiębiorstw z sektora żywności i przetwórstwa spożywczego. Obecność przedsiębiorców z regionu w targach jest nieocenioną okazją do nawiązania relacji B2B, rozwijania współpracy z azjatyckimi partnerami oraz promocji regionu, jako miejsca atrakcyjnego gospodarczo. Korea Południowa to dynamicznie rosnący rynek, który coraz częściej poszukuje europejskich dostawców oferujących stabilność, transparentność i wysokie standardy produkcji.

Każda z misji gospodarczych do Korei swoim zakresem obejmuje aż trzy elementy: szkolenie nt. kultury biznesowej i specyfiki rynku koreańskiego, kompleksową organizację wyjazdu (udział w targach, spotkania B2B, promocję w koreańskiej prasie), a także rewizytę przedsiębiorców z krajów azjatyckich zainteresowanych współpracą z firmami z Warmii i Mazur.

Szkolenia nt. kultury biznesowej i specyfiki rynku koreańskiego, które były organizowane przed każdą z misji, stanowiły pierwszy etap współpracy i przygotowanie do misji gospodarczych. Uczestnikami byli przedsiębiorcy z Warmii i Mazur oraz przedstawiciele

instytucji otoczenia biznesu, zainteresowani współpracą z rynkiem koreańskim. Zakres merytoryczny obejmował kulturę biznesową, aspekty prawno-eksportowe, marketing na rynku koreańskim oraz podstawy języka koreańskiego. Wydarzenia miały również wymiar kulturowy: uczestnicy poznali sztukę i tradycję Korei poprzez wystawę dzieł artystycznych, koncert muzyki ludowej oraz warsztaty kaligrafii.

Ponadto, zaplanowane są rewizyty partnerów koreańskich w regionie Warmii i Mazur, obejmujące spotkania z przedsiębiorcami i instytucjami naukowymi. Zaproszeni zostaną przedsiębiorcy, którzy będą zainteresowani kontynuowaniem rozmów biznesowych zainicjowanych podczas targów.

➤ **Działalność Warmińsko-Mazurskiego Centrum Obsługi Inwestorów i Eksporterów (COIE)**

Funkcjonujące w strukturze Departamentu Koordynacji Promocji Centrum Obsługi Inwestorów i Eksporterów prowadzi obsługę zapytań od przedsiębiorców zainteresowanych rozwojem/ekspansją swoich kontaktów międzynarodowych. W bieżącym roku COIE udzieliło informacji przedsiębiorcom, którzy poszukiwali kontaktów w Niemczech, krajach skandynawskich oraz Estonii.

➤ **COIE pro-biz**

Centrum Obsługi Inwestorów i Eksporterów prowadzi obsługę zapytań inwestycyjnych kierowanych przez polskich i zagranicznych inwestorów zainteresowanych podjęciem działalności gospodarczej w Województwie. W bieżącym roku COIE obsługiwało zapytania od inwestorów polskich oraz zagranicznych z Libanu oraz Chin, działających w branży spożywczej oraz branży AGD.

➤ **Otwarcia na Skandynawię**

Tegoroczna konferencja odbyła się 30 października w Olsztynie, przyciągając blisko 100 uczestników. Wśród nich byli przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego i instytucji otoczenia biznesu oraz prawie 60 firm z regionu, a także przedstawiciele 11 firm ze Szwecji, Norwegii, Danii i Finlandii reprezentujący branżę IT, meblową, budowlaną, metalową, OZE, kosmetyczną. Obecni byli również przedstawiciele fińskich miast Kajaani oraz Imatra, którzy zainteresowani są możliwościami współpracy gospodarczej z naszym regionem.

Konferencja „Otwarcia na Skandynawię”, oprócz poszerzenia wiedzy na temat rynku skandynawskiego, dzięki udziałowi w prelekcjach i warsztatach, daje uczestnikom również możliwość nawiązania ciekawych kontaktów biznesowych, które w przyszłości mogą zaowocować długoterminową współpracą. Wydarzenie „Otwarcia na Skandynawię” jest

realizowane w ramach projektu „Promocja gospodarcza Warmii i Mazur 2024+” dofinansowanego ze środków programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur na lata 2021-2027.

➤ **Open to DACHL countries**

Kolejna edycja wydarzenia „Otwarci na kraje DACHL”, zorganizowanego przez Centrum Obsługi Inwestorów i Eksporterów w Olsztynie zgromadziła blisko 50 przedsiębiorców z Warmii i Mazur zainteresowanych rozwojem międzynarodowym swoich firm.

Tegoroczna edycja „Otwarci na kraje DACHL” została wysoko oceniona przez świat biznesu zwłaszcza ze względu na wystąpienia prelegentów, podczas których przekazanych zostało wiele informacji dotyczących specyfiki handlu międzynarodowego na rynku niemieckim. Natomiast uczestnicy niemieccy docenili sprawną organizację wydarzenia oraz możliwość nawiązania bezpośrednich relacji biznesowych z firmami z Warmii i Mazur, które to okazały się punktem wyjścia do kolejnych rozmów już na poziomie czysto biznesowym.

Kraje DACHL (Niemcy, Austria, Szwajcaria i Liechtenstein) dzięki swojej stabilności ekonomicznej, innowacyjnemu podejściu do technologii i biznesu oraz strategicznemu położeniu, stanowią kluczowe bramy do europejskiego rynku dla firm z Warmii i Mazur. Natomiast wydarzenie „Otwarci na kraje DACHL” było kolejną, wyjątkową okazją do zrozumienia tych dynamicznych rynków i nawiązania wartościowych kontaktów biznesowych.

Wydarzenie zostało zrealizowane w ramach projektu „Promocja gospodarcza Warmii i Mazur 2024+” dofinansowanego ze środków programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur na lata 2021-2027.

➤ **Forum Gospodarczo-Inwestycyjne „Invest in Warmia and Mazury” – wizyta radców handlowych w regionie**

W październikowym wydarzeniu wzięło udział 94 uczestników. Gośćmi Forum byli przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego, instytucji otoczenia biznesu, przedsiębiorcy, a także Klub Radców Handlowych przy Krajowej Izbie Gospodarczej – delegacja zagranicznych dyplomatów akredytowanych w Polsce, zajmujących się tematyką gospodarczo-handlową, reprezentujących Chorwację, Egipt, Irlandię, Maltę, Belgię, Chiny, Pakistan, Łotwę, Japonię, Grecję, Rumunię, Indonezję, Tunezję, Wietnam, Węgry, Mołdawię i Malezję.

Radcy Handlowi mieli okazję poznać atuty gospodarcze naszego regionu, posłuchać o przykładach udanych inwestycji w regionie i dowiedzieć się, co zadecydowało o ich sukcesie,

nawiązać kontakty z przedstawicielami instytucji otoczenia biznesu oraz JST bezpośrednio odpowiedzialnymi za obsługę inwestorów w poszczególnych gminach.

Wydarzenie zostało zrealizowane w ramach projektu „Promocja gospodarcza Warmii i Mazur 2024+” dofinansowanego ze środków programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur na lata 2021-2027.

➤ **Targi EXPO REAL w Monachium**

W dniach 6-8 października delegacja Województwa uczestniczyła w targach Expo Real w Monachium – największym w Europie wydarzeniu poświęconym rynkowi nieruchomości i inwestycji. W skład delegacji weszli przedstawiciele Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego, Olsztyna, Elbląga i Ełku, a także Warmińsko-Mazurskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej S.A. oraz Suwalskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej S.A. Głównym celem udziału w EXPO REAL było m.in: nawiązanie kontaktów z potencjalnymi inwestorami i partnerami; poznanie aktualnych trendów rynkowych; pozyskanie inspiracji oraz zebranie doświadczeń, aby skutecznie zaprezentować region i firmy z regionu podczas kolejnej edycji tego prestiżowego wydarzenia.

Zdobyte podczas tegorocznych targów doświadczenia i nawiązane relacje stanowią cenny kapitał, który z pewnością przyczyni się do efektywnej i profesjonalnej prezentacji regionu Warmii i Mazur podczas Expo Real 2026.

Współpraca w zakresie obszarów wiejskich i rolnictwa

➤ **Żywność naturalna we współpracy polsko-hispańskiej**

W październiku br. Departament Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa zorganizował wyjazd studyjny do Hiszpanii (Andaluzja) dla grupy producentów, przetwórców żywności, restauratorów, rolników w zakresie żywności naturalnej, tradycyjnej, regionalnej. Głównym celem wizyty studyjnej była wymiana wiedzy i dobrych praktyk w zakresie produkcji

i promocji żywności regionalnej, naturalnej i tradycyjnej pomiędzy przedstawicielami Sieci Dziedzictwo Kulinarne Warmia Mazury, a przedstawicielami odwiedzanego kraju. Realizacja wizyty miała sprzyjać rozwojowi żywności naturalnej, tradycyjnej i regionalnej na Warmii i Mazurach. Cele szczegółowe dotyczyły pozyskania wiedzy i dobrych praktyk w zakresie m.in.:

- produkcji, promocji żywności regionalnej, tradycyjnej, naturalnej w tym żywności certyfikowanej w krajowych i unijnych systemach znakowania żywności wysokiej jakości, w szczególności: Chroniona Nazwa Pochodzenia, Chronione Oznaczenie Geograficzne, Gwarantowana Tradycyjna Specjalność;
- metod sprzedaży żywności regionalnej, tradycyjnej, lokalnej, naturalnej;
- reagowania na potrzeby społeczne dotyczące żywności i zdrowia;
- budowania strategii skutecznego wejścia na rynek z produktami rolnymi oraz poprawy sytuacji rolnika w łańcuchu dostaw.

W ramach wizyty zorganizowano 6 wizytacji u producentów i hodowców kóz i świń, producentów oliwy, słodczy, ryżu i winogron. Podczas każdej z wizyt zaprezentowane zostały poszczególne podmioty, ich historia, wytwarzane produkty, sposób ich produkcji oraz odbyły się warsztaty i degustacje. Dzięki bezpośredniej komunikacji, uczestnicy wizyty mogli czerpać inspiracje oraz wiedzę m.in. na temat produkcji, sposobów promocji i prezentacji obiektów oraz sprzedaży produktów. Uczestnicy mogli przekonać się jak ważna jest obecność żywności regionalnej, pochodzącej z danego miejsca w turystyce kulinarnej i zwiększaniu wpływu na rozwój gospodarczy regionu.

Grupa uczestników przedmiotowej wizyty studyjnej to producenci i przetwórcy żywności regionalnej, tradycyjnej, lokalnej w tym gospodarstwa, restauratorzy, zakłady przetwórstwa żywności – członkowie Sieci Dziedzictwo Kulinarne Warmia Mazury (25 osób).

Współpraca w zakresie turystyki i sportu

➤ Projekt BRIDGE – kulturalna i turystyczna edukacja mostem dla międzynarodowej współpracy sieciowej i budowy powiązań między partnerami

Projekt realizowany w ramach Programu Interreg Południowy Bałtyk 2021-2027, którego celem jest rozwój międzynarodowej współpracy, m.in. poprzez wsparcie młodzieży jako twórców i odbiorców dziedzictwa kulturowego Regionu Południowego Bałtyku. Stworzenie sieci łączącej partnerów z Polski, Szwecji i Litwy, współpracujących w działaniach mających na celu wzmocnienie roli młodzieży jako twórców i odbiorców dziedzictwa kulturowego obszaru Południowego Bałtyku.

Projekt rozpoczął się we wrześniu 2025 r., potrwa do lutego 2027 r. W ramach projektu młodzi blogerzy i influencerzy odwiedzą szlaki turystyczne każdego z partnerów. W tym czasie w każdym kraju przeprowadzone zostaną konkursy z wiedzy historycznej i geograficznej dla młodzieży. Dla pracowników zaangażowanych w sektor kulturalny, turystyczny i edukacji przewidziano natomiast spotkania networkingowe. Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego w roli partnera zrzeszonego będzie uczestniczył w promocji rezultatów projektu oraz obserwacji działań projektowych na terenie Polski.

➤ **Projekt: HORSE TOURISM FOR EVERYONE – wspieranie inkluzywnego i zorientowanego na obywatela rozwoju turystyki konnej na obszarze Południowego Bałtyku**

Projekt współfinansowany w ramach Programu Interreg Południowy Bałtyk 2021-2027, którego głównym celem jest przekształcenie obszaru południowego Bałtyku w całoroczną destynację turystyki konnej. Zostanie to osiągnięte m.in. poprzez wspieranie dostawców usług turystycznych w tworzeniu i promowaniu ofert, które sprawią, że turystyka konna będzie dostępna dla szerokich grup turystów i mieszkańców. Czas realizacji projektu to styczeń 2025 – grudzień 2027.

Liderem projektu jest Województwo Pomorskie, Województwo Warmińsko-Mazurskie jest partnerem stowarzyszonym, pozostali partnerzy reprezentują takie kraje jak: Litwa, Niemcy, Dania i Szwecja.

➤ **Promocja Zalewu Wiślanego i Kanału Elbląskiego na targach turystycznych**

W marcu br. Biuro Regionalne w Elblągu wraz z Polską Organizacją Turystyczną zorganizowało stoisko promujące Zalew Wiślany oraz Kanał Elbląski na największych targach turystycznych ITB w Berlinie. To doskonałe miejsce na reklamę oraz wyróżnienie się na tle całego rynku turystycznego, gdyż odbiorcami są turyści pochodzący niemal ze wszystkich krajów świata.

➤ **Zlot Skautowy INTERCAMP 2025**

W dniach 6-9 czerwca br. w okolicach miejscowości Baumholder w Niemczech zorganizowano Zlot Skautowy INTERCAMP 2025. W Zlocie udział wzięli harcerze i harcerki z Hufca ZHP Morąg. INTERCAMP to prestiżowe wydarzenie organizowane corocznie od 1967 roku, które gromadzi kilka tysięcy skautów i harcerzy m.in. z: Francji, Holandii, Wielkiej Brytanii, Belgii, Stanów Zjednoczonych, Kanady oraz Polski. W tegorocznej edycji udział wzięło ok. 3000 uczestników. Celem Zlotów jest promowanie przyjaźni międzykulturowej, wymiana

doświadczeń, rozwijanie postaw obywatelskich i prospołecznych, a także integracja w duchu skautowych wartości.

Reprezentacja Hufca ZHP Morąg była jedyną reprezentacją z Województwa Warmińsko-Mazurskiego, która zdecydowała się uczestniczyć w tegorocznej edycji zlotu. Było to możliwe dzięki wsparciu finansowemu Samorządu Województwa.

➤ **III Polonijne Regaty Żeglarskie Copernicus 2025**

Wydarzenie odbyło się w czerwcu br. w Ostródzie. Regaty skierowane były do środowisk polonijnych, które chcą się zmierzyć w rekreacyjnych zawodach jachtów żeglarskich. Przedsięwzięcie miało na celu promocję Warmii i Mazur, a także integrację środowisk żeglarskich z całego świata, pokazując największe walory turystyczne i kulturowe naszego regionu. W dotychczasowych edycjach uczestniczyli żeglarze z: Litwy, Łotwy, RPA, Szwecji, Niemiec, USA i Kazachstanu. Organizatorem wydarzenia przy wsparciu Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego było Stowarzyszenie „Wspólnota Polska”. Ponadto Województwo udostępniło przestrzeń wystawienniczą w Galerii Marszałkowskiej na wernisaż prac o tematyce marynistycznej polskiego artysty z Białorusi Andrzeja Filipowicza.

➤ **XIV Międzynarodowe Regaty o Puchar Trzech Marszałków**

Wydarzenie odbyło się w lipcu br., a jego celem jest rozwój turystyki wodnej na Zalewie Wiślanym oraz szeroko pojęta integracja środowiska żeglarskiego. Regaty są także elementem szerokiej promocji międzynarodowej Drogi Wodnej E 70, przebiegającej przez Zalew Wiślany. Tegorocznym partnerem wiodącym Regat było Województwo Pomorskie. Wszystkie trasy wyścigów miały miejsce na wodach Zalewu Wiślanego przy Krynicy Morskiej. W regatach do rywalizacji o puchar Trzech Marszałków stanęli żeglarze z Województwa Warmińsko-Mazurskiego, Pomorskiego oraz żeglarze z Ukrainy.

➤ **Polonia Cup 2025**

W grudniu br. w Biskupcu zaplanowano II edycję Polonia Cup 2025, czyli Międzynarodowy Turniej Piłki Siatkowej. Organizatorem wydarzenia przy wsparciu Samorządu Województwa jest Fundacja Pawła Zagumnego. Turniej skierowany jest do drużyn polonijnych z całej Europy. W tegorocznej edycji spodziewany jest udział ok. 100 zawodników m.in. z: Czech, Anglii, Holandii, Litwy, Polski. Celem wydarzenia jest popularyzacja sportu, budowanie więzi i integracja środowisk polonijnych, a także przybliżenie uczestnikom polskiej historii i kultury.

➤ **Wsparcie organizacji sportowych z Województwa**

- Stowarzyszenie Młodych Piłkarzy Żuri: „Wymiana partnerska Żuri – Parma”.

Z uwagi na nawiązanie w kwietniu br. współpracy z włoskim klubem Parma Calcio 1913 zadanie polegało na wymianie sportowej pomiędzy klubami. Współpraca polegała na wyjazdach studyjnych trenerów na staże oraz zawodników na treningi do klubu włoskiego. Przewidziany został również przyjazd trenerów z klubu Parma do Olsztyna i przeprowadzenie cyklu treningów dla dzieci i młodzieży. Poprzez realizację zadania promowany jest zdrowy tryb życia, aktywne spędzanie czasu wolnego, pomoc w zdobyciu kolejnych umiejętności oraz wskazanie „młodym sportowcom” jednej z dróg rozwoju, samorealizacji czy też samodyscypliny.

- Warmińsko-Mazurska Federacja Sportu w Olsztynie: „Wspieranie międzynarodowych wymian i kontaktów sportowych, w szczególności z regionami partnerskimi Województwa Warmińsko-Mazurskiego”.

W ramach zadania zorganizowano: zgrupowanie w Kętrzynie (staż) w boksie. W stażu uczestniczyła grupa sportowców z Niemiec; staż wyjazdowy judoków w Kownie (Litwa) – reprezentacja Warmii i Mazur gościła na Litwie. Uczestnikami stażu byli zawodnicy m.in. z Litwy, Łotwy, Estonii, Czech i Polski.

Powyższa wymiana sportowa młodzieży z partnerami zagranicznymi jest kontynuacją wieloletnich działań poszczególnych dyscyplin sportu. Zadanie jest kontynuacją międzynarodowych wymian i kontaktów sportowych rozpoczętych w roku 2023.

- Klub Sportowy Constract: „Współpraca z Federacją Piłkarską Litwy 2025”.

W ramach zadania został zorganizowany turniej sportowy dla dzieci i młodzieży z udziałem drużyny reprezentującej Federację Litewską oraz sparingi, podczas których zespoły przygotowywały się do reprezentowania naszego regionu w Młodzieżowych Mistrzostwach Polski w futsalu. Zadanie jest kontynuacją współpracy między czołowym klubem z Województwa – KS Constract Lubawa a Federacją Piłkarską Litwy, która rozpoczęła się w 2023 r., kiedy podpisano list intencyjny o współpracy. Dotychczasowe doświadczenia pokazują, że element ten jest bardzo ważny w rozwoju ośrodka sportowego oraz ww. dyscypliny.

- Międzyszkolny Ludowy Klub Sportowy „CZARNI”: „Mecze – piłka nożna, piłka ręczna – Polska-Litwa”.

W ramach zadania zostały zorganizowane mecze piłki nożnej oraz piłki ręcznej w Olecku oraz na Litwie (miasto Alytus). Zadaniem objęte są dwie sekcje sportowe: piłka nożna (16 zawodników) oraz piłka ręczna (16 zawodników) i taka sama liczba zawodników z Litwy czyli łącznie 64 osoby.

- Stowarzyszenie Mazurska Szkoła Żeglarstwa: „XXIV Międzynarodowe Mistrzostwa Polski DZ”

W ramach zadania zostały zorganizowane regaty żeglarskie, które rozgrywane są w systemie 24-godzinnym w wyścigu non-stop na północnej części Szlaku Wielkich Jezior Mazurskich (trasa ponad 100 km). Wzięły w niej udział czołowe polskie załogi, jak i zagraniczne (Litwa, Łotwa, Niemcy). Uczestnikami regat są osoby wieku 12 – 80 lat.

- KLUB Motocyklowy Osa w Olecku „AMIC ENERGY SUPER PUCHAR MOTOCROSS”

W ramach zadania została zorganizowana finałowa runda międzynarodowa cyklu zawodów motocrossowych. Zawody odbyły się w 9 kategoriach wiekowych. Zadanie miało charakter międzynarodowy – udział wzięli zawodnicy z Polski, Łotwy i Litwy.

➤ **Promocja Województwa Warmińsko-Mazurskiego podczas międzynarodowych imprez sportowych w 2025 r.:**

- Rajd Polski, eliminacje rajdowych Mistrzostw Europy,
- Turniej piłki siatkowej Beach Pro Tour Challenge w Starych Jabłonkach,
- Mistrzostwa Europy w Motocrossie w Lidzbarku Warmińskim,
- Memoriał Zbigniewa Ludwichowskiego (wydarzenie z cyklu World Athletics Continental Tour Bronze) w Olsztynie,
- Puchar Europy w Triathlonie w Olsztynie,
- Międzynarodowy Festiwal Tańca BALTIC CUP i Mistrzostwa Świata Par Młodzieżowych w tańcach standardowych w Elblągu,
- Mistrzostwa Świata Cheerleaders (USA, Słowenia) – udział drużyny z Warmii i Mazur,
- Żeglarskie Mistrzostwa Świata w Chinach – udział zawodniczki z Warmii i Mazur,
- Turniej piłki nożnej „Al Wahda International Cup” w Abu Zabi – udział drużyny z Warmii i Mazur,
- Regaty Open Skiff Eurochallenge (ranga Pucharu Europy) w Pluskach,
- Klubowe Mistrzostwa Europy Sztafet w Triathlonie w Elblągu,
- Mecz reprezentacji Polski w piłce siatkowej mężczyzn Polska – Iran w Olsztynie,
- Żeglarskie Mistrzostwa Świata klasy CADET w Czechach – udział zawodnika z Warmii i Mazur,
- Mecze tenisa stołowego Ligi Mistrzów fazy pucharowej pomiędzy SKST Havirov (Czechy) a KS Dekorglass Działdowo (Czechy, Działdowo),
- Mistrzostwa Świata w strzelectwie sportowym w Kairze – udział zawodnika z Warmii i Mazur,

- Dwumecz Energa Start Elbląg – Jomi Salerno w ramach 3. Rundy kwalifikacyjnej rozgrywek EHF European Cup Women 2025/2026 w piłce ręcznej kobiet (Elbląg, Salerno).

Współpraca w zakresie ochrony środowiska

Od września 2024 r. Województwo wspólnie z Uniwersytetem Warmińsko-Mazurskim bierze udział w realizacji projektu pn. „Zwiększanie odporności na zmianę klimatu poprzez transformacyjną adaptację i budowanie potencjału w regionie Warmii i Mazur w północno-wschodniej Polsce”, dofinansowanym ze środków programu Pathways2Resilience, a dotyczącym poprawy adaptacji do zmian klimatu w regionie.

W ramach realizacji projektu przewidziano m.in. opracowanie oceny ryzyka klimatycznego regionu, a także opracowanie szeregu pilotażowych dokumentów, w tym strategii odporności na zmiany klimatu regionu, planu działań na rzecz odporności na zmiany klimatu i planu inwestycyjnego na rzecz odporności na zmiany klimatu. Na przełomie września i października br. w Madrycie (Hiszpania) przedstawiciel Departamentu Ochrony Środowiska wziął udział w spotkaniu partnerów, które miało na celu wsparcie regionów biorących udział w programie Pathways2Resilience w postępach na ścieżce odporności. Podczas spotkania omówiono postępy poczynione przez partnerów oraz dalsze kroki w kontekście wspólnych zagrożeń oraz możliwości stosowania podobnych rozwiązań, a także dyskutowano nt. osiągnięć, wyzwań i wczesnych wniosków dotyczących realizacji projektu.

We współpracę międzynarodową w 2025 r. w dziedzinie ochrony środowiska zaangażowane były także indywidualnie parki krajobrazowe Województwa Warmińsko-Mazurskiego:

➤ **Park Krajobrazowy Puszczy Rominckiej**

- Projekt: „Ukraina – Park Narodowy „Huculszczyzna”: pozaformalna edukacja prowadzona w oparciu o miejscowe zasoby przyrodnicze i kulturowe”.

Projekt trwał do końca lipca 2024 roku, a w jego ramach w Parku Narodowym „Huculszczyzna” przygotowano zaplecze do edukacji opartej na huculskich koniach – sprzęt, meble, makietę konia, strefa fotografii, różnorodne gadżety edukacyjne. W 2025 roku rozpoczęto kolejną edycję projektu. W tym samym parku narodowym PKPR pomaga przygotować ofertę edukacyjną dotyczącą grzybów – remontuje i urządza salę edukacyjną, kupuje szereg eksponatów, organizuje cykl różnorodnych zajęć.

- Projekt: „Ukraina: parki narodowe dostępne dla osób z niepełnosprawnością”

Działania projektowe miały na celu poprawę dostępności ukraińskich parków narodowych osobom niepełnosprawnym. Przygotowywano dla parków rekomendacje, które zawierają

wskazówki praktyczne dotyczące zagospodarowania obszarów parków, ich udostępniania, budowy, infrastruktury.

W styczniu 2025 roku zorganizowano dla przedstawicieli Ministerstwa Ochrony Środowiska i Zasobów Przyrodniczych Ukrainy oraz Parku Narodowego „Huculczyzna” wyjazd do Warszawy – na spotkanie z pracownikami PFRON i Kampinoskiego Parku Narodowego.

W lipcu 2025 roku Park Krajobrazowy Puszczy Rominckiej zorganizował w Osadzie Świętego Mikołaja w Parku Narodowym „Huculczyzna” wydarzenie (udział wzięło ponad 100 osób) dla dzieci zdrowych i niepełnosprawnych. Zapewniono sprzęt sportowy, różnorodne gry towarzyskie, a także poczęstunek (finansowanie pozyskano z Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności).

- Projekt: „Wzmacnianie różnorodności biologicznej poprzez zapobieganie wprowadzaniu, wczesne ostrzeganie i kontrolę inwazyjnych gatunków obcych roślin”

W 2024 roku przygotowano i złożono do Komisji Europejskiej projekt „Wzmacnianie różnorodności biologicznej poprzez zapobieganie wprowadzaniu, wczesne ostrzeganie i kontrolę inwazyjnych gatunków obcych roślin”. Projekt otrzymał latem 2025 roku pozytywną rekomendację, obecnie negocjowane są z Komisją Europejską szczegóły jego realizacji. Jednym z partnerów jest litewski Państwowy Instytut Badawczy Centrum Badań Przyrodniczych.

➤ **Mazurski Park Krajobrazowy**

Przy współpracy i zaangażowaniu Ambasady Islandii w Polsce Mazurski Park Krajobrazowy nawiązał kontakt z Agencją Ochrony Przyrody Islandii (Náttúruverndarstofnun), a także z Uniwersytetem Rolniczym Islandii (Landbúnaðarháskóli Íslands), czego efektem była organizacja w dniach 19-23 maja 2025 roku wizyty studyjnej przedstawicieli Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego oraz dyrektorów parków krajobrazowych z naszego regionu. Celem wyjazdu było zapoznanie się z uwarunkowaniami przyrodniczymi, ekonomicznymi i społecznymi Islandii w kontekście szczególnej dbałości jej mieszkańców o ochronę przyrody jako ważnego elementu dziedzictwa, a także przedmiotu zainteresowania branży turystycznej stanowiącej znaczący element gospodarki regionu, a także zapoznanie się z funkcjonowaniem uczelni i jej współpracą międzynarodową – w tym z Polską, a także z funkcjonowaniem form ochrony przyrody Islandii i współdziałaniem służby ochrony przyrody z mieszkańcami Islandii.

➤ **Park Krajobrazowy Wysoczyzny Elbląskiej**

W 2025 r. jednostka prowadziła zajęcia dla uczestników międzynarodowego obozu Students' Sustainability Camp „Flow with Nature” zorganizowanego przez Stowarzyszenie Gmin RP Euroregion Bałtyk w ramach projektu SCONE. W ramach działań projektowych na terenie Parku uczestnicy zwiedzili: dawny folwark i pałac w Kadynach, stanowisko ze skrzynkami szczelinowymi dla mopka, klasztor, ścieżkę przyrodniczo-historyczną Kadyński Las i rezerwat przyrody.

➤ **Welski Park Krajobrazowy**

W październiku br. odbyła się wizyta przedstawicieli powiatu Hersfeld-Rotenburg (Kraj Związkowy Hesja), współpracującego z powiatem działdowskim. Była to okazja do przedstawienia działań w zakresie czynnej ochrony przyrody prowadzonej przez Welski Park Krajobrazowy. W wyniku rozmów przedstawiciele powiatu Hersfeld-Rotenburg zaprosili na rewizytę przedstawiciel Welskiego Parku Krajobrazowego.

Współpraca w zakresie kultury, edukacji i pracy

- **Wsparcie rozwoju nowoczesnego kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie** – wizyty studyjne w 2025 r. finansowane z Krajowego Planu Odbudowy:
 - **Wizyta studyjna w Hiszpanii** (maj 2025) zorganizowana została w ramach pilotażu sieciowania szkół zawodowych z pracodawcami. Celem wizyty była wymiana informacji w obszarze kształcenia zawodowego, zebranie doświadczeń oraz dobrych praktyk z obszaru współpracy firm z branży hotelarsko-gastronomiczno-turystycznej ze szkołami zawodowymi w celu zaadaptowania najlepszych rozwiązań w Województwie Warmińsko-Mazurskim. Uczestnicy odwiedzili następujące instytucje: Rada Prowincji w Maladze – Biuro Europe Direct Malaga, Izba Handlowa w Granadzie – Cámara de Comercio de Granada, Szkoła Zawodowa Hurtado de Mendoza w Granadzie.
 - **Wizyta studyjna w Danii** (wrzesień 2025) miała na celu udział w EuroSkills 2025. Podczas wizyty uczestnicy mieli możliwość zapoznania się z dobrymi praktykami w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego, integracji społecznej oraz kształtowania kompetencji kluczowych w środowisku edukacji pozaformalnej. Uczestnicy odwiedzili następujące instytucje: Uniwersytet Ludowy Kompetencehuset, Dom Sąsiedzki Godsbanen.
 - **Wizyta studyjna we Włoszech** (październik 2025) miała na celu zebranie doświadczeń oraz dobrych praktyk związanych z innowacyjnymi rozwiązaniami w zakresie uczenia się

przez całe życie stosowanymi we Włoszech oraz zaadaptowanie możliwych do wdrożenia rozwiązań w województwie warmińsko-mazurskim. Celem wizyty było również poznanie prowadzonych przez Punto Cometa we Włoszech działań w zakresie uczenia się przez doświadczenie, rozwijania umiejętności w praktyce, prowadzenia szkoły Olivera Twista, dobrych praktyk w zakresie budowania lokalnych partnerstw i realizacji projektów międzynarodowych. Uczestnicy odwiedzili następujące instytucje: Spazio Anagramma (Cernobbio), Punto Cometa (Como), Oliver Twist School, Contrada degli Artigiani. CFP Como (Centro Formazione Professionale).

- **Wizyta studyjna w Szwajcarii** (październik 2025), której celem było zapoznanie się z systemem doradztwa edukacyjno-zawodowego funkcjonującego w Szwajcarii. Uczestnicy odwiedzili następujące instytucje: Szwajcarski Federalny Instytut Kształcenia Zawodowego i Szkolenia (EHB), EPASC w Martigny – Ecole professionnelle artisanat Service communautaire, Departament Edukacji i Szkolnictwa Zawodowego w Ecole de la Transition.

➤ **Warmińsko-Mazurski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Elblągu**

Warmińsko-Mazurski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Elblągu od wielu lat aktywnie wspiera rozwój edukacji zawodowej, kompetencji nauczycieli oraz internacjonalizację kształcenia. Placówka angażuje się także w szereg działań międzynarodowych, które promują dobre praktyki w nauczaniu, rozwijają kompetencje zawodowe i cyfrowe nauczycieli oraz uczniów, przyczyniając się do podnoszenia jakości edukacji w regionie Warmińsko-Mazurskim:

- W dniach 8-11 września 2025 r. odbyła się **wizyta studyjna w Danii**, w której uczestniczyli członkowie Grup Tematycznych Wojewódzkiego Zespołu Koordynacji ds. Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030. Jej głównym punktem był udział w międzynarodowym wydarzeniu EuroSkills 2025 w Herning – największym w Europie przedsięwzięciu promującym szkolnictwo zawodowe i doskonalenie umiejętności.
- W dniach 7-10 października 2025 r. odbyła się **wizyta studyjna w Szwajcarii**, zorganizowana przez Województwo w ramach projektu Krajowego Planu Odbudowy. Wizyta umożliwiła polskim uczestnikom porównanie praktyk szwajcarskich z krajowymi rozwiązaniami w zakresie doradztwa edukacyjnego oraz uzyskanie inspiracji do poprawy skuteczności działań doradców zawodowych. Model szwajcarski, oparty na ścisłej współpracy szkół, pracodawców i administracji publicznej, został uznany za cenny wzorzec godny adaptacji w regionie warmińsko-mazurskim.
- W roku szkolnym 2025/2026 kontynuowana jest **współpraca z wydawnictwem „Svichado”** z siedzibą we Lwowie, jednym z wiodących ośrodków wydawniczych

Kościoła Greckokatolickiego w Ukrainie. Współpraca ta dotyczy przygotowania i wydania publikacji wspierającej działania edukacyjne i formacyjne w ramach konkursu religijnego organizowanego w Województwie Warmińsko-Mazurskim. Na potrzeby tegorocznej edycji konkursu została opracowana i wydana publikacja autorstwa o. Włodzimierza Laby pt. „Metropolita Andrzej Szeptycki – jego życie i zasługi”. Książka przybliży postać Metropolity Szeptyckiego jako wybitnego duchownego, działacza społecznego i promotora dialogu międzykulturowego oraz międzywyznaniowego w Europie Środkowo-Wschodniej. Publikacja ma charakter edukacyjno-formacyjny – służy zarówno uczestnikom konkursu, jak i nauczycielom religii oraz katechetom, którzy przygotowują uczniów do udziału w wydarzeniu. Dzięki współpracy z wydawnictwem „Svichado” możliwe było nie tylko pozyskanie materiałów źródłowych z archiwów lwowskich, lecz także opracowanie materiału zgodnie z zasadami współczesnej dydaktyki i wysokimi standardami edytorskimi.

- **Współpraca elbląskiego Ośrodka z Patriarszą Komisją Liturgiczną z Kijowa.** Współpraca ta koncentruje się na zagadnieniach związanych z wdrażaniem nowego przekładu ksiąg liturgicznych używanych w obrządku greckokatolickim. Działania te wpisują się w międzynarodowy projekt mający na celu ujednolicenie tekstów liturgicznych w językach narodowych, z zachowaniem ich zgodności z tradycją i zasadami teologicznymi. W ramach współpracy odbywają się konsultacje eksperckie i wymiana doświadczeń pomiędzy przedstawicielami środowisk teologicznych oraz liturgistami z Polski i Ukrainy. Wymiana ta umożliwia wzajemne poznanie praktyk duszpasterskich oraz pogłębienie wiedzy na temat współczesnych tendencji w przekładach tekstów religijnych.
- **Współpraca elbląskiego Ośrodka z placówkami z hrabstwa Lincolnshire (Wielka Brytania).** W bieżącym roku szkolnym zorganizowana została wizyta studyjna przedstawicieli oświaty z Wielkiej Brytanii, w której uczestniczyło 12 nauczycieli i dyrektorów szkół oraz 60 uczniów z hrabstwa Lincolnshire. Wizyta odbyła się w Elblągu i okolicznych placówkach oświatowych. Cele wizyty studyjnej: nawiązanie bezpośredniej współpracy pomiędzy szkołami z Elbląga a placówkami z Lincolnshire, poznanie polskiego systemu edukacji oraz organizacji pracy szkół podstawowych, wymiana doświadczeń pedagogicznych i dobrych praktyk w zakresie nauczania języków obcych, metod aktywizujących oraz kształcenia kompetencji kluczowych, rozwój umiejętności międzykulturowych uczniów i nauczycieli, w tym promowanie postaw otwartości, tolerancji i współpracy międzynarodowej, przygotowanie gruntu pod realizację wspólnych projektów edukacyjnych, m.in. w ramach programów Erasmus+ i eTwinning, organizacja

przyjazdu dwóch grup uczniów z Wielkiej Brytanii w czerwcu 2025 roku, co umożliwi realizację działań partnerskich i integracyjnych w środowisku szkolnym. Wizyta studyjna stanowiła ważny element długofalowej strategii umiędzynarodowienia działalności W-MODN w Elblągu. Spotkania, warsztaty oraz obserwacje zajęć lekcyjnych pozwoliły uczestnikom z Wielkiej Brytanii lepiej poznać metodykę nauczania w polskich szkołach oraz nawiązać kontakty z nauczycielami i dyrektorami placówek z Elbląga.

- Uczestnictwo w **międzynarodowej konferencji edukacyjnej w Sofii (Bułgaria), zorganizowana w ramach programu eTwinning**. Konferencja poświęcona była tematowi „Wpływ programu Erasmus+ na rozwój kompetencji cyfrowych nauczycieli i uczniów w Europie”. Podczas wydarzenia omawiano rolę nowoczesnych technologii w edukacji, możliwości ich wykorzystania w procesie dydaktycznym oraz znaczenie projektów międzynarodowych w budowaniu otwartości, kreatywności i współpracy między szkołami różnych krajów.

➤ **Warmińsko-Mazurski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Olsztynie**

W ramach programu Erasmus+ Warmińsko-Mazurski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Olsztynie we wrześniu 2025 roku rozpoczął realizację projektu „Profesjonalny rozwój nauczycieli Warmii i Mazur w obszarze kompetencji językowych”. Głównym celem projektu jest rozwój kompetencji językowych i zawodowych nauczycieli konsultantów w zakresie języka angielskiego w kontekście edukacyjnym oraz wykorzystania nowoczesnych technologii w nauczaniu, ale także zdobycie doświadczeń w międzynarodowym środowisku edukacyjnym, poznanie dobrych praktyk stosowanych w innych krajach i wspieranie włączenia społecznego. W ramach projektu realizowane będą mobilności, podczas których uczestnicy będą brali udział w kursach i szkoleniach językowych oraz obserwacjach pracy w różnych instytucjach edukacyjnych w Portugalii, Hiszpanii i na Malcie. Dodatkowo nauczyciele języka angielskiego spotkają się z przedstawicielami pracodawców i instytucji rynku pracy w trzech krajach, dzięki czemu stworzona zostanie lista kompetencji pożądanых na czterech rynkach pracy: w Portugalii, w Hiszpanii, na Malcie i w Polsce. Łącznie 18 nauczycieli weźmie udział w mobilnościach.

➤ **Zespół Szkół z Ukraińskim Językiem Nauczania w Górowie Iławeckim**

W 2025 roku Zespół Szkół z Ukraińskim Językiem Nauczania w Górowie Iławeckim aktywnie uczestniczył w licznych projektach i wydarzeniach o charakterze międzynarodowym, promując kulturę, sztukę i współpracę międzykulturową. Szkoła angażowała się zarówno w organizację, jak i uczestnictwo w konferencjach, warsztatach oraz festiwalach choreograficznych, umożliwiając swoim uczniom wymianę doświadczeń z zespołami z Ukrainy, Włoch, USA

i Kanady. Realizacja tych przedsięwzięć przyczyniła się do rozwoju kreatywności, umiejętności artystycznych oraz kompetencji międzykulturowych uczniów i nauczycieli:

- Międzynarodowa Naukowo-Praktyczna Konferencja „Tradycyjne i innowacyjne trendy w sztuce choreograficznej” (marzec 2025 r.) – celem przedsięwzięcia było wsparcie i rozwój osobowości twórczej, udoskonalenie wykonywanej umiejętności, praktyczna współpraca artystów różnych krajów, wypracowanie nowych kompetencji w zakresie kultury i sztuki, prezentacja tradycji kultury narodu ukraińskiego. W ramach konferencji miały miejsce warsztaty tańca klasycznego, ukraińskiego, ludowego, polskiego, współczesnego oraz warsztaty sztuki wokalne i sztuki sceniczne, a także zajęcia z połączenia gimnastyki i akrobacji w choreografii.
- W czerwcu br. uczniowie z Zespołu Pieśni i Tańca „Dumka” wzięli udział w Międzynarodowym Konkursie Sztuki Choreograficznej we Włoszech, zdobywając grand prix.
- W lipcu br. szkoła była współorganizatorem Międzynarodowego Festiwalu „EKOLOMYJA 2025”, podczas którego występowały zespoły z: Ukrainy (TIK), Polski, USA (Minneapolis) i Kanady (Dauphin, Manitoba, Surrey).

➤ **Szkoła Policealna im. prof. Zbigniewa Religi w Olsztynie**

W 2025 roku Szkoła Policealna im. prof. Z. Religi w Olsztynie wzięła udział w międzynarodowej wizycie studyjnej w Norwegii w ramach projektu Krajowego Planu Odbudowy, mającej na celu poznanie innowacyjnych rozwiązań w ochronie zdrowia, edukacji zawodowej i wsparciu opiekunów nieformalnych. Placówka zapoznała się z norweskimi modelami współpracy międzysektorowej, dobrymi praktykami w integracji społecznej oraz zastosowaniem nowoczesnych technologii i laboratoriów symulacyjnych, które mogą inspirować rozwój podobnych inicjatyw w Polsce.

➤ **Warmińsko-Mazurska Biblioteka Pedagogiczna im. Karola Wojtyły w Elblągu**

W 2025 roku WMBP w Elblągu kontynuowała intensywną współpracę międzynarodową, wspierając bibliotekarzy z Wileńszczyzny oraz nauczycieli polskich szkół w Ukrainie. Działania obejmowały wymianę doświadczeń, szkolenia online, warsztaty edukacyjne i tworzenie materiałów dydaktycznych. Realizowane inicjatywy miały na celu rozwój kompetencji nauczycieli, promocję czytelnictwa oraz utrwalanie tożsamości i więzi kulturowych polskich społeczności zagranicą:

- W kwietniu br. kilkuletnie działania na rzecz środowisk bibliotekarskich rejonu wileńskiego (szkół i bibliotek publicznych) uwieńczyły podpisanie „Deklaracji woli współpracy między WMBP w Elblągu a Centralną Biblioteką Samorządu Rejonu

Wileńskiego w Rudaminie na Litwie”. Porozumienie zakłada dalszą współpracę i wymianę doświadczeń zawodowych, służących promocji czytelnictwa w rejonie wileńskim, zamieszkanym w większości przez Polaków.

- W sierpniu br. podpisano deklarację woli współpracy WMBP w Elblągu z Ogólnoukraińskim Centrum Koordynacyjno-Metodycznym Nauczania Języka i Kultury Polskiej w Drohobyczu. Współpracę w nowym roku szkolnym 2025/2026 zapoczątkowało szkolenie online pt. „Deбата oksfordzka na zajęciach z historii”, następnie warsztaty „Twórcze lekcje z wykorzystaniem grafiki AI”. Ponadto, przedstawiciel WMBP wziął udział (online) w Ogólnoukraińskim Kongresie Metodycznym dla Nauczycieli Języka Polskiego w Ukrainie pod hasłem „Nauczyciele języka polskiego w Ukrainie wobec dziedzictwa i wyzwań współczesności. Pamięć. Wspólnota. Przyszłość.” (październik 2025 r.).

➤ **Warmińsko-Mazurska Filharmonia im. Feliksa Nowowiejskiego w Olsztynie**

Warmińsko-Mazurska Filharmonia im. Feliksa Nowowiejskiego w Olsztynie w 2025 roku kontynuowała aktywną współpracę międzynarodową, zapraszając do udziału w koncertach wybitnych artystów z zagranicy. Działania te wpisują się w strategię promowania regionu Warmii i Mazur jako ośrodka otwartego na światową wymianę kulturalną oraz stanowią istotny element budowania międzynarodowych relacji artystycznych.

W 2025 roku odbyło się 16 koncertów międzynarodowych, które zgromadziły łącznie 5 298 słuchaczy. Wśród wydarzeń znalazły się te z udziałem artystów m.in. z Wielkiej Brytanii, Armenii, Niemiec, Korei, Hiszpanii i Austrii.

➤ **Centrum Spotkań Europejskich „Światowid” w Elblągu**

- Projekt “Bridging generations through Emotional Intelligence”

Współfinansowany w ramach programu Unii Europejskiej Erasmus+ i realizowany od 2024 r. projekt partnerski (Polska, Grecja, Hiszpania, Słowenia i Rumunia), którego liderem jest CSE Światowid ma na celu walkę z dyskryminacją ze względu na wiek, poprzez podejście oparte na ponownym nawiązywaniu więzi międzypokoleniowych, promowanie zdrowia psychicznego i dobrego samopoczucia zarówno wśród młodych, jak i starszych osób oraz przywracanie więzi społecznych między pokoleniami.

W działaniach projektowych w roku 2025 znalazło się min.: przeprowadzenie badań ankietowych mających na celu wskazanie obszarów podlegających dyskryminacji ze względu na wiek, spotkanie partnerów w Polsce (Elbląg), opracowanie 12 modułów szkoleniowych związanych z walką ze stereotypami dotyczącymi ageizmu i youngizmu oraz przeprowadzenie działań upowszechniających.

- Projekt „D-EFFECT – civic society democracy lessons, bringing a youth perspective in the EU policymaking at all levels in line with Youth Strategy 2022-2027”

Realizacja projektu w ramach Programu Południowy Bałtyk rozpoczęła się w lipcu 2024 i potrwa do czerwca 2027 r. Jest to trzyletni międzynarodowy projekt partnerski (4 partnerów z Polski, 2 ze Szwecji, 2 z Niemiec, 2 z Litwy i 2 z Danii oraz 9 partnerów stowarzyszonych), którego liderem jest Stowarzyszenie Gmin RP Euroregion Bałtyk, a jednym z partnerów CSE Światowid w Elblągu. Projekt ma na celu umożliwienie wymiany i zainicjowanie lepszej współpracy między interesariuszami transgranicznymi a młodzieżą w takich obszarach jak demokracja, prawa człowieka i prawa obywatelskie, systemy polityczne i sposób, w jaki młodzi ludzie mogą wpływać na społeczeństwo. Projekt koncentruje się na współpracy rozwojowej, opartej na różnych środowiskach, na tworzeniu transgranicznej sieci „wspólnoty praktyki”, która będzie projektować, testować i oceniać innowacyjne rozwiązania Transgranicznych Młodzieżowych Festiwali Demokratycznych (CB YDF). W 2025 r. zorganizowano wizytę studyjną w Warszawie (spotkania z parlamentarzystami oraz organizacjami wspierającymi aktywność obywatelską) oraz Danii (udział w młodzieżowym festiwalu demokracji), a także ogłoszono konkurs cyfrowy skierowany do młodzieży pt. „Kamera! Akcja! Demokracja”.

- 25. Międzynarodowy Festiwal Tańca Baltic Cup oraz Mistrzostwa Świata w Tańcach Standardowych (październik 2025 r.)

Podczas trzech dni wydarzenia w Elblągu na parkiecie zaprezentowało się ponad 700 tancerzy, którzy pochodzili z ponad 30 krajów. Rywalizowali oni pod okiem międzynarodowej komisji sędziowskiej. Na trybunach zasiadło ponad 1500 osób z Polski i zagranicy. „Baltic Cup” to jeden z największych w Polsce międzynarodowych festiwali tańca, w którym każdorazowo biorą udział pary taneczne stanowiące europejską czołówkę. W ramach „Baltic Cup” odbywają się dwa prestiżowe rankingowe turnieje Światowej Federacji Tańca Sportowego – turnieje rangi WDSF World Open Standard i Latin. 25. edycja Festiwalu poszerzona została o organizację w Mistrzostwach Świata par młodzieżowych i senior III w tańcach standardowych. W Mistrzostwach Młodzieży zatańczyło 58 par nominowanych przez federacje taneczne, a w mistrzostwach świat Senior III zatańczyło 118 par. Mistrzostwa były również na żywo transmitowane na cały świat za pośrednictwem strony Światowej Federacji Tańca Sportowego.

➤ **Centrum Edukacji i Inicjatyw Kulturalnych**

- Udział w projekcie SZLAK DWORÓW BAŁTYCKICH – „Baltic Manors ROUTE”, realizowanym w ramach Programu Interreg Południowego Bałtyku 2021-2027.

Projekt zakłada opracowanie transgranicznego szlaku dziedzictwa kulturowego dworów i pałaców obszaru Południowego Bałtyku – „Europejskiego Szlaku Dworów Bałtyckich”, który

wypromuje dziedzictwa dworskie obszaru Południowego Bałtyku, z korzyścią dla lokalnych społeczności i zrównoważonego rozwoju turystyki na obszarach wiejskich i oddalonych. Działania Centrum, jako partnera projektu, obejmowały współpracę z partnerami z Niemiec, Danii, Szwecji, Litwy i Polski, udział w spotkaniach roboczych i konferencjach naukowych, rozwijanie sieci dworów i pałaców z Warmii i Mazur oraz promocję dziedzictwa kulturowego regionu, ze szczególnym uwzględnieniem zrównoważonej turystyki i waloryzacji lokalnego dziedzictwa.

➤ **Teatr im. A. Sewruka w Elblągu**

- W kwietniu br. elbląski Teatr zrealizował, na zaproszenie Domu Kultury Polskiej w Wilnie na Litwie, spektakl „Mój boski rozwód” irlandzkiej dramatopisarki Geraldine Aron w reżyserii Agnieszki Płoszajskiej. W rolę główną wciela się Teresa Suchodolska, a spotkanie widzów wileńskich z aktorką odbiło się dużym echem w mediach litewskich, gdyż artystka jest rodowitą wileńszczanką. Podczas pobytu sfinalizowano także rozmowy dotyczące zacieśnienia współpracy. Sukces powyższego spektaklu i jego pozytywny odbiór przez publiczność zaowocowały podpisaniem umowy o współpracy.

➤ **Muzeum Warmii i Mazur w Olsztynie**

- Współpraca z Museum für Vor-und Frühgeschichte, Staatliche Museen zu Berlin oraz Zentrum für Baltische und Skandinavische Archäologie, Schloss Gottorf w Szlezwiku i Uniwersytetem w Getyndze w zakresie badań proveniencyjnych zabytków, wymiany informacji naukowej oraz konferencji archeologicznych.
- Współpraca z Museum für Vor-und Frühgeschichte, Staatliche Museen zu Berlin, Preussischer Kulturbesitz oraz Kommission zur Erforschung von Sammlungen Archäologischer Funde und Unterlagen aus dem nordöstlichen Mitteleuropa (KAFU), w zakresie publikacji materiałów po konferencji: „Depot Heydeck” – spuścizna archiwalna prof. Johannes Wilhelma Heydecka w zbiorach Muzeum Warmii i Mazur.
- Współpraca z Kunsthalle Lipsiusbau, Staatliche Kunstsammlungen Dresden w zakresie przygotowania wystawy pt.: „Change to Come/Der Wandel wird Kommen” w zakresie udzielenie eksponatu muzealnego i przygotowanie noty redakcyjnej do katalogu.
- Współpraca z Association of Museums and Castles around Baltic Sea w zakresie wymiany doświadczeń i przygotowania wydawnictwa pt. „BALTIC TIDES Castles Around the Baltic Sea”.

➤ **Muzeum Bitwy pod Grunwaldem w Stębarku**

- „Majówka z łukiem i koniem” (maj 2025 r.) – wydarzenie zorganizowane we współpracy ze stowarzyszeniem AMM Archery oraz Fundacją Instytut Łucznictwa Konnego, podczas

którego odbyły się XIII Międzynarodowe Zawody Łucznictwa Konnego. Rywalizacja miała charakter wielonarodowościowy – corocznie w zawodach biorą udział przedstawiciele różnych państw z całego świata. W tym roku pojawili się zawodnicy z Polski, Kataru, Jordanii, Zjednoczonych Emiratów Arabskich, Sudanu, Hiszpanii oraz Anglii.

- Dni Grunwaldu (lipiec 2025 r.) – pola Grunwaldu ponownie stały się areną jednego z najważniejszych wydarzeń historycznych w Polsce. Punktem kulminacyjnym XXVII edycji tego niezwykłego festiwalu była inscenizacja słynnej Bitwy pod Grunwaldem z 1410 roku. Zgromadziła ona ok. 1350 rekonstruktorów z całego świata, zaś widowisko przyciągnęło około 70 tysięcy widzów. W sumie, przez wszystkie dni imprezy, Grunwald odwiedziło ponad 100 tysięcy gości, czyniąc je jednym z największych festiwali historycznych w Europie. Wydarzenie przyciągnęło członków bractw z ponad 20 krajów, co podkreśla jego międzynarodowy charakter i znaczenie w świecie odtwórstwa historycznego. Dodatkowo, w lipcu br., na zlecenie Ministerstwa Spraw Zagranicznych, TVP World przeprowadziło z przedstawicielami Muzeum serię wywiadów poświęconych Bitwie pod Grunwaldem jako symbolowi historii, kultury i tożsamości. Nagrany materiał posłużył do stworzenia jednego z odcinków serii „1000 lat historii Polski/1000 Years of Poland”.
- „Jesień Średniowiecza” (wrzesień 2025 r.) – przygotowano aż 16 walk w różnych kategoriach wagowych oraz niepunktowane walki pokazowe. Uczestnicy walczyli w pojedynkach indywidualnych, a także grupowych, tzw. bohurtach. Wśród uczestników znaleźli się reprezentanci z Polski, Finlandii, Wielkiej Brytanii, Niemiec oraz Mołdawii.

➤ **Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Olsztynie im. Emilii Sukertowej-Biedrawiny**

- Biblioteka Niemiecka i Mediateka Języka Niemieckiego

Przedsięwzięcie realizowane we współpracy partnerskiej z Goethe-Institut w Warszawie od 2009 r. (na podstawie odnawianych co 2 lata porozumień). Biblioteka Niemiecka to uzupełniany dzięki wsparciu Goethe-Institut bogaty zbiór beletrystyki, książek popularnonaukowych, słowników i encyklopedii oraz multimedialnych, audiobooków i płyt CD prezentujący współczesną literaturę, kulturę i sztukę niemiecką. Kolekcja, zlokalizowana w olsztyńskim Starym Ratuszu, obejmuje szeroki wybór niemieckojęzycznej prozy współczesnej, poradniki językowe, leksykony i słowniki, publikacje dotyczące teorii języka i literatury oraz bogaty zbiór albumów prezentujących architekturę, malarstwo, grafikę, rzeźbę oraz fotografię współczesnych artystów niemieckich. Mediateka Języka Niemieckiego to zbiór materiałów metodycznych oraz multimedialnych, skierowanych szczególnie do osób uczących się języka niemieckiego, nauczycieli i studentów germanistyki. Oprócz klasycznych

podręczników znajdują się tu multimedialne kursy językowe, różnorodne ćwiczenia tematyczne i gramatyczne, propozycje gier i zabaw oraz audiobooki dostosowane do różnych poziomów znajomości języka niemieckiego.

W okresie sprawozdawczym zorganizowano następujące działania:

- „Podróże (nie tylko) literackie” – cykl spotkań organizowanych we współpracy z Domem Współpracy Polsko-Niemieckiej w ramach projektu LernRaum.pl (40 uczestników);
- „Gimnastyka umysłu z niemieckim” – cykliczne zajęcia dla seniorów (13 spotkań): język niemiecki od podstaw, ciekawostki i prezentacje o kulturze Niemiec, gry językowe, techniki pamięciowe, gimnastyka umysłu i poprawa pamięci (177 uczestników);
- lekcje biblioteczne i spotkania w bibliotece dla dzieci i młodzieży;
- ogłoszono konkurs plastyczno-językowy „Die schönsten Buchzitate / Najpiękniejsze cytaty” ogłoszony z okazji 150. rocznicy urodzin i 70. rocznicy śmierci Thomasa Manna. Do konkursu zgłoszono 55 prac z 11 szkół;
- w ramach Europejskiego Dnia Języków zorganizowano – we współpracy z I Liceum Ogólnokształcącym im. A. Mickiewicza, Centrum Polsko-Francuskim Côtes d’Armor – Warmia i Mazury w Olsztynie, Domem Współpracy Polsko-Niemieckiej, Fundacją „Dwa Skrzydła”, Olsztyńskim Stowarzyszeniem Głuchych – akcję, której celem było zachęcenie do nauki języków obcych, propagowanie zalet różnorodności językowej oraz popularyzacja zbiorów obcojęzycznych WBP, w tym kolekcji Biblioteki Niemieckiej i Medioteki Języka Niemieckiego;
- popularyzowano literaturę niemieckojęzyczną na blogu „Co czytać?” (<https://coczytacwbp.blogspot.com/>).
- Ameryka w Twojej Bibliotece („america@your library®”) – program Ambasady Amerykańskiej w Warszawie skierowany do bibliotek publicznych w Polsce. Celem programu jest tworzenie platformy służącej przekazywaniu informacji i materiałów na temat Stanów Zjednoczonych na terenie polskich bibliotek. W okresie sprawozdawczym zorganizowano piknik amerykański pod hasłem „Poznaj Amerykę z WBP”, lekcje biblioteczne i spotkania dla dzieci i młodzieży oraz popularyzowano zbiory obcojęzyczne WBP, w tym bazy eLibraryUSA – amerykańskiej biblioteki cyfrowej;
- Akredytacja Erasmus+ – WBP w Olsztynie wraz z kilkoma bibliotekami z terenu Województwa założyła konsorcjum na rzecz kształcenia i doskonalenia zawodowego pracowników. W ramach przedsięwzięcia bibliotekarze odbywają szkolenia językowe i zagraniczne wyjazdy studyjne do bibliotek i innych instytucji kultury, w których zdobywają nową wiedzę i doświadczenia z zakresu edukacji dorosłych. Projekt, realizowany w latach 2021-2027, finansowany jest ze środków programu Erasmus+.

W roku sprawozdawczym zorganizowano konsorcjum bibliotek, uczestniczono w webinariach informacyjnych organizowanych przez Narodową Agencję Programu; podpisano umowę na V akredytację.

- Międzynarodowy projekt typograficzny „PoeTry 2025 – zasmakuj Poego” – szósta edycja projektu typograficznego, w której brały udział pracownie typograficzne z Polski, Argentyny, Belgii i Wielkiej Brytanii. Przygotowywano w nich prace związane z twórczością Edgara Allana Poe, w związku ze 180. rocznicą wydania jego poematu „Kruk”. W ramach projektu zorganizowano wystawę plakatów w Galerii Stary Ratusz WBP w Olsztynie i w Wozowni Sztuk we Fromborku. Olsztyńskiej wystawie towarzyszyło spotkanie z dr. Jakubem Maciejem Łubockim, kuratorem Działu Sztuki Wydawniczej Muzeum Narodowego we Wrocławiu pt. „Co to jest druk bibliofilski? Nieśmiała próba odpowiedzi na śmiałe pytanie zadane 45 lat temu”.
- Międzynarodowa ekspozycja pt. „Kant & Königsberg” – polsko-niemiecka ekspozycja zaprojektowana przez Niemieckie Forum Kultury dla Europy Wschodniej we współpracy ze Wschodniopruskim Muzeum Państwowym w Lüneburgu oraz Federalnym Instytutem Kultury i Historii Niemców w Europie Wschodniej. Wystawa została przetłumaczona z języka angielskiego na polski i była prezentowana w ramach obchodów Roku Kanta. Ponadto, na przełomie 2024-2025 r. wystawę prezentowano w Zakładzie Karnym w Iławie – w ramach porozumienia WBP w Olsztynie z Okręgowym Inspektoratem Służby Więziennej w Olsztynie.
- Międzynarodowa wystawa „Artyści dla Pokoju” – projekt artystyczny o charakterze międzynarodowym, w którym wzięli udział artyści z 25 krajów: Australii, Austrii, Argentyny, Armenii, Białorusi, Chin, Francji, Grecji, Gruzji, Holandii, Indii, Japonii, Izraela, Kolumbii, Litwy, Łotwy, Mauritiusa, Meksyku, Niemiec, Peru, Polski, Portugalii, Szwecji, Ukrainy, Włoch. W ramach projektu zorganizowano wystawę w Galerii Stary Ratusz WBP w Olsztynie (październik 2025 r.).
- Współpraca z biblioteką w Brnie w Czechach (Knihovna Jiřího Mahena v Brně). W ramach współpracy WBP w Olsztynie przekazała Bibliotece w Brnie wystawę dotyczącą warmińskich miast pt. „Warmiński Zodiak”.
- Kontynuowano współpracę z pracownią typograficzną „Mizdruk” w Holandii. W ramach współpracy pozyskano plakaty i karty pocztowe ręcznie wykonane tradycyjnymi technikami drukarskimi.

➤ **Muzeum Budownictwa Ludowego Park Etnograficzny w Olsztynku**

W 2025 roku Muzeum Budownictwa Ludowego – Park Etnograficzny w Olsztynku aktywnie uczestniczyło w międzynarodowej wymianie kulturalnej i naukowej. Współpraca z partnerami

z Litwy, Niemiec i Francji obejmowała zarówno wspólne projekty badawcze i edukacyjne, jak i inicjatywy popularyzujące dziedzictwo kulturowe regionu:

- współpraca z litewskim skansenem Lietuvos Etnografijos Muziejus w Rumszyszkach polegała na dopracowywaniu i uzupełnianiu wniosku (konsultacje i spotkania on-line) o dofinansowanie projektu „Mała Litwa – Mazury. Lokalne dziedzictwo – transregionalna współpraca” w ramach programu Interreg Litwa – Polska. Wartość polskiej części projektu to prawie 900 000 EUR. Główne działania Muzeum to budowa 4 obiektów z regionu Małej Litwy, dla której przygotowano dokumentację techniczną;
- współpraca z przedstawicielami szkoły College Jean XXIII de Quintin oraz Stowarzyszeniem Côtes d'Armor-Warmie et Mazurie z Saint-Brieuc (Francja) w zakresie udziału Muzeum w projekcie „European heritage, let's cultivate our garden, let's share our table” w ramach programu Erasmus+. W Muzeum realizowane było jedno z działań projektu – w październiku 44 uczniów reprezentujących Francję, Rumunię, Portugalię i Polskę (w tym część uczniów z niepełnosprawnościami) wraz z 12 opiekunami zwiedziło Muzeum oraz wzięło udział w warsztatach kaflarstwa;
- konsultacje z Muzeum Stiftung Deutsches Hygiene-Museum w Dreźnie, Heimatmuseum Stadt Teltow oraz LVR Industriemuseum Rheinisches Landesmuseum für Industrie-und Sozialgeschichte (Niemcy) w zakresie zbierania materiałów do tematu „Higiena w dawnych Prusach Wschodnich”;
- współpraca z Ostpreußisches Landesmuseum Lüneburg w zakresie przygotowania wyjazdu studyjnego przedstawicieli Muzeum do Lüneburga (Niemcy);

➤ **Muzeum im. Mikołaja Kopernika we Fromborku**

Muzeum zrealizowało w 2025 roku projekt poświęcony historii Europy, zatytułowany „Atlas Europa”, realizowany przez włoskiego fotografa Stefano De Luigi, członka The VII Foundation – czterokrotnego laureata World Press Photo w latach 1989-1996 fotografa Luwru – działania Muzeum polegały m.in. na udostępnieniu wnętrz muzealnych do realizacji zdjęć.

➤ **Muzeum Kultury Ludowej w Węgorzewie**

W sierpniu br. odbył się 48. Międzynarodowy Jarmark Folkloru, w którym uczestniczyli twórcy i artyści z Ukrainy i Litwy. Twórcy na stoiskach zaprezentowali swoje wyroby rękodzielnicze: figurki szklane i ceramiczne, grafiki oraz malarstwo. Twórcy z Litwy zorganizowali pokazy rzeźbienia w drewnie i wyplatania koszyków z wikliny. Podczas koncertu folklorystycznych zespołów pieśni i tańca wystąpił Zespół Etnograficzny Łałymka z Białej Walki (Litwa).

➤ **Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie**

Międzynarodowa współpraca stanowi istotny element polityki rozwoju prowadzonej przez Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie. Zapewnia przepływ doświadczeń pomiędzy regionami państw partnerskich, a tym samym wspiera działania zmierzające do podniesienia jakości funkcjonowania instytucji samorządowych.

Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie nawiązuje współpracę poprzez sieć partnerstw m.in. z Republiką Litewską. Współpraca ta opiera się na Porozumieniu o współpracy podpisanym w 1999 roku, a także na Protokołach Wykonawczych, określających szczegółową tematykę dwustronnych działań. Podstawowym instrumentem wspólnych prac są seminaria i wizyty studyjne organizowane na terytorium obu krajów, które mają na celu inicjowanie przedsięwzięć na rzecz integracji rynku pracy regionów. Istotnym elementem współpracy jest także możliwość wzajemnego wykorzystania doświadczeń i dobrych praktyk służących promocji zatrudnienia oraz zwiększeniu aktywności zawodowej zarówno na Warmii i Mazurach oraz w Regionie Wileńskim. Jednakże, ze względu na długotrwałą nieobecność Dyrektora Wileńskiego Departamentu Obsługi Klientów Służby Zatrudnienia, jak również zmiany wśród kadry zarządzającej, do dnia 31 października 2025 r. nie zostało zorganizowane międzynarodowe seminarium po stronie litewskiej. Spotkanie po stronie polskiej zostało zaplanowane w grudniu br.

– Projekt: „Rozwój publicznych służb zatrudnienia dla osób biernych zawodowo w Polsce”

Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie jest partnerem w tym międzynarodowym projekcie, natomiast pomysłodawcą i głównym wykonawcą działań jest OECD – międzynarodowa organizacja o profilu ekonomicznym skupiająca wysoko rozwinięte i demokratyczne państwa. Oprócz WUP w Olsztynie partnerami są 3 wojewódzkie urzędy pracy: w Krakowie, w Opolu i w Gdańsku. Istotną rolę pełni także Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, którego głównym zadaniem jest wdrożenie rezultatów do aktów prawnych, jak również Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, które zajmuje się wdrożeniem rezultatów jako dobrych praktyk w projektach dofinansowanych z UE. Celem głównym projektu jest wsparcie Polski w zaprojektowaniu, rozwinięciu i wdrożeniu reform związanych z aktywizacją osób biernych zawodowo.

Zgodnie z harmonogramem projektu przedstawiciele WUP w Olsztynie uczestniczyli w wizytach studyjnych w Estonii i we Francji. Wizyty miały na celu zapoznanie się z rozwiązaniami, które stosują inne kraje Unii Europejskiej w celu zwalczania problemu bierności zawodowej.

Projekt zakończyła konferencja podsumowująca wspólne działania wszystkich zaangażowanych instytucji, w czasie której zostały przedstawione 4 programy pilotażowe.

Każdy z WUP ma wcielić w życie jeden program pilotażowy, a następnie określić jego skuteczność. Działanie to zostanie podjęte w latach 2026-2027.

Współpraca w zakresie polityki społecznej

➤ Projekt „Spójna Polityka Społeczna Warmii i Mazur”

Przedstawiciele Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej wzięli udział w wizycie studyjnej we Włoszech (październik 2025 r.) w regionie Apulia. W delegacji brali udział również wójtowie i burmistrzowie z Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Wyjazd zrealizowano w ramach projektu „Spójna Polityka Społeczna Warmii i Mazur”, współfinansowanego z programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027. Celem wizyty było poznanie nowoczesnych rozwiązań w obszarze usług społecznych, wymiana doświadczeń z instytucjami zagranicznymi oraz ocena możliwości wdrożenia dobrych praktyk w regionie.

Podczas wyjazdu uczestnicy zapoznali się z funkcjonowaniem włoskich instytucji i organizacji działających na rzecz aktywizacji społecznej i wsparcia osób w trudnej sytuacji życiowej. Pierwszego dnia delegacja odwiedziła Consorzio Mestieri Puglia Società Cooperativa Sociale – spółdzielnię socjalną prowadzącą aktywizację zawodową osób zagrożonych wykluczeniem. Przedstawiono tam model łączenia działalności gospodarczej z celami społecznymi, obejmujący doradztwo zawodowe, szkolenia i wsparcie w zatrudnianiu.

Drugiego dnia odbyła się wizyta w Martina Franca, gdzie uczestnicy spotkali się z przedstawicielami Cooperativa Sociale San Giuseppe – organizacji non profit prowadzącej centrum dzienne dla dzieci, młodzieży i osób z niepełnosprawnościami. Trzeciego dnia delegacja udała się do Matera w regionie Basilicata, gdzie uczestnicy zapoznali się z działalnością Caritas Archidiecezji Matera-Irsina. Przedstawiciele organizacji zaprezentowali system wsparcia dla osób w skrajnym ubóstwie, imigrantów oraz grup marginalizowanych. Omówiono współpracę Caritas z władzami lokalnymi i organizacjami pozarządowymi, pokazując praktyczne formy partnerstwa instytucjonalnego i społecznego.

Wizyta umożliwiła porównanie rozwiązań stosowanych w Polsce i we Włoszech oraz potwierdziła bardzo istotne znaczenie współpracy międzysektorowej, integracji usług społecznych, indywidualnego podejścia do mieszkańców i kompleksowych programów wsparcia.

Współpraca w zakresie zdrowia

➤ Wojewódzki Specjalistyczny Szpital Dziecięcy w Olsztynie

Szpital uczestniczy w przedsięwzięciu w ramach Europejskich Sieci Referencyjnych polegającym na wymianie fachowej wiedzy i doświadczeniach specjalistycznych ośrodków z 28 państw Unii Europejskiej w dwóch zakresach:

- CRANIO (choroby rzadkie głowy i szyi) – udział personelu szpitala w międzynarodowych konferencjach i sympozjach naukowych, m.in. w USA, Francji, Wlk. Brytanii, Włoszech, Szwecji, Turcji, Niemiec.
- ITHACA (choroby rzadkie o podłożu neurogenetycznym) – 26 lutego br. z inicjatywy WSSD w Olsztynie odbyło się w ramach tej sieci międzynarodowe sympozjum on-line poświęcone chorobom rzadkim, w którym uczestniczyli specjaliści z wiodących europejskich ośrodków (m.in. z Hiszpanii, Turcji, USA).

W okresie letnim zorganizowano także praktyki studenckie dla trzech studentek medycyny polskiego pochodzenia z Uniwersytetu Wileńskiego, we współpracy z Fundacją im. dr Danuty Kozłowskiej-Trusewicz.

➤ **Warmińsko-Mazurskie Centrum Chorób Płuc w Olsztynie**

- **Projekt pn. „Modelling and dynamic assessment of integrated health and care pathways enhancing response capacity of health systems (DYNAMO)”**

Celem projektu jest zapewnienie wysokiej jakości opieki zdrowotnej. Często wymaga to zaangażowania personelu medycznego i opiekuńczego z różnych zawodów i instytucji, którzy muszą ze sobą sprawnie współpracować. Wielodyscyplinarne ścieżki opieki są jednym z instrumentów służących do opracowywania i komunikowania wspólnych procesów świadczenia usług zdrowotnych i opiekuńczych. Łączą one współzależne zadania i działania w zakresie „podróży pacjenta” przez system zdrowia i opieki, zarówno dla jednostek, jak i grup pacjentów. DYNAMO ma na celu zapewnienie rozwiązania cyfrowego, które pozwala na łatwe modelowanie i ocenę alternatywnych ścieżek opieki podczas procesu planowania pod kątem ich wpływu na świadczenie usług i związane z tym wyniki. W ramach unijnego programu HORIZON konsorcjum DYNAMO korzysta ze specjalnego instrumentu finansowania, zamówień przedkomercyjnych (PCP), w celu opracowania przez uczestników rynku nowatorskiego narzędzia do planowania opieki. Obecnie uważa się, że nowe narzędzie powinno zapewniać co najmniej trzy podstawowe funkcje:

- dynamiczne planowanie i projektowanie ścieżek w różnych organizacjach i środowiskach, odpowiednie do radzenia sobie z szeregiem zagrożeń systemowych,
- ocenę ex-ante wpływu alternatywnych ścieżek usług, która obejmuje odpowiednie parametry i jest odpowiednia w sytuacjach, w których zagrożone jest funkcjonowanie systemu opieki zdrowotnej,

- planowanie i dopasowywanie umiejętności personelu w oparciu o zadania, odpowiednie dla systemu opieki zdrowotnej w sytuacjach kryzysowych.

W ten sposób DYNAMO pomoże planistom i dostawcom usług zdrowotnych poprawić szybkość i jakość ich reakcji na pandemię, klęski żywiołowe lub inne kryzysy. Dostarczając elastyczne narzędzie do planowania skutecznie wspierające modelowanie „ścieżek kryzysowych” w różnych środowiskach opieki zdrowotnej, nowatorskie rozwiązanie DYNAMO będzie skutecznie wspierać obecne systemy opieki zdrowotnej w zwiększaniu ich odporności.

- **AMBeR – Advanced Modeling of Baltic Cancer e-caRe (AMBeR)**

Uniwersyteckie Centrum Kliniczne uczestniczy w nowej międzynarodowej współpracy w zakresie badań nad efektywnymi metodami wsparcia telemedycznego dla pacjentów z chorobą nowotworową. Współpracę podjęło ośmiu partnerów z pięciu krajów regionu Południowego Bałtyku. Wspólny innowacyjny projekt pod nazwą Advanced Modeling of Baltic Cancer e-caRe (AMBeR) otrzymał dofinansowanie z unijnego Programu Południowy Bałtyk na lata 2021-27. W projekcie uczestniczą ośrodki z Danii, Polski (w tym WM CCP), Litwy, Niemiec i Szwecji. Po raz pierwszy wiodące medyczne instytucje badawcze i ośrodki kliniczne z całego obszaru Południowego Bałtyku przeprowadzą wspólny projekt innowacyjny w celu opracowania modelu wdrażania rozwiązań e-zdrowia w opiece nad chorymi na raka. Obejmuje on pilotażowe testowanie narzędzi cyfrowych do monitorowania parametrów krwi oraz rehabilitacji w domu w celu zmniejszenia liczby wizyt w szpitalu i poprawy jakości życia pacjentów chorych na raka. Szczególnie regiony wiejskie oraz oddalone od centrów leczniczych mogą skorzystać z planowanych do testów nowych rozwiązań. Porównania rozwiązań i procesów będą prowadzone we współpracy między wszystkimi partnerami projektu.

- **HybReDe – Effective joint hybrid e-rehabilitation solutions for BSR citizens (HybReDe)**

Szpital przystąpił do projektu w marcu 2025 r., jego zakończenie planowane jest w roku 2028. Liderem projektu jest Uniwersytet Nauk Stosowanych w Turku (Finlandia). Celem projektu jest zrozumienie rozwoju wirtualnych asystentów (VA) opartych na sztucznej inteligencji dla procesów rehabilitacji w sektorze publicznym. Wspiera nowe inicjatywy mające na celu wdrożenie i akceptację wirtualnego asystenta (VA) jako integralnej części procesu rehabilitacji. Projekt jest potrzebny na wszystkich poziomach podejmowania decyzji dotyczących pracochłonnych procesów rehabilitacyjnych, wśród interesariuszy rehabilitacji i pacjentów oraz w branży technologii medycznych w Europie. Wiele części procesu rehabilitacji mogłoby

skorzystać z VA, ale nie są one w pełni wykorzystywane ze względu na ich słabą akceptację, trudny rozwój i surowe przepisy dotyczące opieki zdrowotnej. Nie ma wytycznych i promocji, które pomogłyby interesariuszom rehabilitacji, użytkownikom i profesjonalistom lub branży technologicznej w rozwijaniu ich usług w kierunku hybrydowej e-rehabilitacji. Niniejszy projekt stworzy starannie zaplanowane, opracowane i pilotowane w rzeczywistej sytuacji wersje demonstracyjne VA, wytyczne i opisy ich wymagań oraz możliwości ich testowania. Dzięki temu społeczeństwo zyska odporność, oferując ludziom więcej czasu na usługę opieki zdrowotnej. Projekt realizowany w ramach programu Interreg Region Morza Bałtyckiego

- **Back2Woods – Rediscovering South Baltic Forests as Places for Mental Healing and Active Recreation**

Projekt „Back2Woods”, w którym uczestniczy Szpital, ma na celu promowanie lasów jako nowej, zdrowotnej i atrakcyjnej destynacji turystycznej w regionie Południowego Bałtyku (SBA). Inicjatywa odpowiada na wyzwania związane z pogarszającym się stanem Morza Bałtyckiego, proponując przeniesienie części oferty turystycznej z plaż do lasów. Inspiracją są tzw. lasy terapeutyczne znane z Korei Południowej, które w Europie zaczynają zyskiwać na popularności (np. Heringsdorf, Niemcy).

W projekcie planuje się opracowanie wspólnej strategii transgranicznego zaangażowania młodzieży oraz zwiększenie świadomości społecznej na temat zdrowotnych i rekreacyjnych walorów lasów. Do połowy 2027 roku powstanie program leśnej terapii transgranicznej jako element turystyki zdrowotnej. Projekt wypełnia lukę w dotychczasowej ofercie turystycznej SBA i odpowiada na potrzeby wynikające z pogorszenia zdrowia psychicznego, szczególnie wśród młodzieży po pandemii.

Dzięki współpracy partnerów z branży turystyki, ochrony zdrowia i sektora kreatywnego, projekt przyczyni się do realizacji Celów Zrównoważonego Rozwoju ONZ (SDG 3 i SDG 11), promując lasy jako miejsce wypoczynku, aktywności fizycznej i dobrostanu psychicznego.

- **L-O MHI – Lithuanian-Polish Mobile Health Initiative (L-P MHI)**

Projekt zakłada poprawę dostępności do usług medycznych w małych miejscowościach regionu przygranicznego Polski i Litwy. Głównym wyzwaniem jest ograniczony dostęp do specjalistycznej opieki zdrowotnej mieszkańców wsi i miasteczek, szczególnie osób starszych, z chorobami przewlekłymi oraz o ograniczonych możliwościach finansowych i transportowych. WMCCP, jako lider projektu, odpowiada za jego koordynację, nadzór merytoryczny i finansowy, prowadzenie dokumentacji oraz raportowanie. Centrum pełni kluczową rolę w zakresie przygotowania i realizacji badań pulmonologicznych oraz transferu wiedzy do partnerów litewskich.

➤ **Wojewódzki Szpital Specjalistyczny w Olsztynie**

• **Projekt (Procure4Health) w ramach Programu Horyzont Europa (2021-2027).**

Celem projektu jest wypracowanie innowacyjnych rozwiązań w funkcjonowaniu zamówień publicznych w szpitalu. W projekcie bierze udział 26 organizacji (publicznych i niepublicznych) z różnych krajów. Liderem jest Hiszpania.

Nadrzędnym celem inicjatywy Procure4Health jest utworzenie i prowadzenie sieci europejskich zamawiających z sektora służby zdrowia i opieki społecznej, odpowiedzialnych za wdrażanie innowacji w tym zakresie na poziomie UE i w krajach stowarzyszonych. Po określeniu wspólnych potrzeb powstanie strategia zamówień w zakresie innowacji – w celu wdrożenia PCP, PPI lub partnerstw innowacyjnych. Wszystko zostanie oparte na wynikach ogólnoeuropejskich konsultacji rynkowych, które zostaną przełożone na konkretne działania w zakresie zamówień na badania i rozwój oraz innowacyjne rozwiązania. W dniach 20-21 maja 2025 r. w Madrycie odbyła się konferencja kończąca projekt.

• **Współpraca z litewskim szpitalem**

Wojewódzki Szpital Specjalistyczny w Olsztynie w czerwcu 2024 r. nawiązał kontakt z litewskim szpitalem (Viešojo įstaiga Respublikinė Vilniaus universitetinė ligoninė – Szpital Uniwersytecki w Wilnie), aby złożyć wspólny projekt do Programu Współpracy Transgranicznej Interreg Litwa-Polska 2021-2027, którego celem jest poprawa dobrostanu społeczności transgranicznych poprzez współpracę transgraniczną oraz zrównoważone wykorzystanie dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego obszaru transgranicznego Litwy i Polski. W styczniu 2025 r. odbyło się spotkanie delegacji ze Szpitala Uniwersyteckiego w Wilnie z dyrektorem Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego w Olsztynie. Celem spotkania było zacieśnienie współpracy obu szpitali, zdobycie wiedzy na temat wspólnych możliwości oraz wypracowanie ścieżki bilateralnego rozwoju.

• **Projekt „Innobuyer”**

W marcu 2023 r. został złożony wniosek aplikacyjny w projekcie Innobuyer. Wniosek przedstawiony przez Wojewódzki Szpital Specjalistyczny został przyjęty do realizacji. Instytucją zarządzającą jest Network Ireland Limited (Irlandia), Sterna Innovation Projects (Hiszpania), z którymi Szpital jest w ścisłej współpracy. W ramach projektu zidentyfikowano potrzebę – zapewnienie bezpieczeństwa pacjentom i osobom odwiedzającym z niepełnosprawnościami poprzez zakup wózków, które ułatwią im przemieszczanie się. Szpital zapewni osobom ze szczególnymi potrzebami swobodny dostęp do wózka, który pozwoli im dowolnie przemieszczać się do pracowni diagnostycznych, na konsultacje i inne świadczenia. Projekt został zakończony w październiku br.

- **Działalność w międzynarodowej sieci Global Green and Healthy Hospitals (GGHH)**

W czerwcu 2025 r. Wojewódzki Szpital Specjalistyczny w Olsztynie został przyjęty do Stowarzyszenia Health Care Without Harm Europe, które ma swoją siedzibę w Brukseli.

Jest to międzynarodowa społeczność szpitali, placówek opieki zdrowotnej, systemów opieki zdrowotnej i organizacji zdrowotnych, które dążą do osiągnięcia wymiernych rezultatów w zakresie poprawy zrównoważonego rozwoju w swoich placówkach, jednocześnie promując zdrowie środowiskowe w swoich społecznościach. Jako członek tej społeczności Szpital należy do grona liderów sektora opieki zdrowotnej, którzy wiedzą, że zrównoważony rozwój ma zasadnicze znaczenie dla zdrowia naszej planety.

Wojewódzki Szpital Specjalistyczny w Olsztynie dzięki uczestnictwie w ww. sieci może uczestniczyć w szkoleniach oraz webinarach o zrównoważonym rozwoju. Sieć otwiera Szpitalowi również możliwość zdobywania kolejnych certyfikatów potwierdzających, że Szpital jest szpitalem zielonym oraz proekologicznym.

➤ **Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Wojewódzki Szpital Zespolony w Elblągu**

- Przeprowadzenie badania klinicznego we współpracy z: IQVIA RDS Eastern Holdings GmbH (Belgia) oraz Janssen Research & Development (USA). Badanie kliniczne pn. „Randomizowanie, prowadzone metodą podwójnie ślepej próby z grupą kontrolną otrzymującą placebo badanie fazy III o przebiegu zależnym od występowania zdarzeń, mające na celu wykazanie skuteczności i bezpieczeństwa stosowania milweksianu, przyjmowanego doustnie inhibitora czynnika XIa, po niedawno przeżytym ostrym zespole wieńcowym”.
- Współpraca z Syneos Health (USA) oraz CELLTRION (Korea Południowa) w zakresie przeprowadzania badania klinicznego pn. „Randomizowane, prowadzone metodą podwójnie ślepej próby w trzech grupach równoległych badanie fazy I, z grupą kontrolną otrzymującą aktywne leczenie, oceniające podobieństwo farmakokinetyczne trzech postaci pembrolizumabu (CT-P51, produkt Keytruda zatwierdzony w UE i produkt Keytruda zarejestrowany w Stanach Zjednoczonych), jako leczenie adjuwantowe u pacjentów z czerniakiem w stadium IIB, IIC i III po całkowitej resekcji”.
- Podwyższanie kwalifikacji pracowników Szpitala poprzez udział w szkoleniach, kongresach i wizytach studyjnych m.in.: konferencja Euroneuro 2025 we Francji; szkolenie w ramach działalności naukowej na potrzeby kształcenia w I szkole doktorskie

(Serbia); konferencja międzynarodowa „IMMUNOASSAY (DXI9000) – TLA INTEGRATION PROGRAM (Dubaj); Health research institute – staż naukowo-badawczy w Kazachstanie; udział w konferencji pt. „42nd Annual ESRA Congress” (Norwegia).

➤ **Wojewódzki Szpital Rehabilitacyjny dla Dzieci w Ameryce**

• **Projekt „BETTERCARE”**

Szpital w Ameryce, od października 2023 r., uczestniczy w projekcie pn. „Supporting emerging care economy, empowering caregivers to provide safe care at home (BETTERCARE)”, finansowanym w ramach European Cooperation in Science and Technology. Dyrektor Szpitala został mianowany członkiem komitetu zarządzającego, a celem projektu jest poszukiwanie rozwiązań dla krytycznych wyzwań stojących przed ekonomią opieki, ze szczególnym uwzględnieniem promowania bezpiecznej opieki domowej. Wzrost kosztów opieki, starzenie się społeczeństwa oraz rosnąca liczba dzieci i młodzieży z chorobami przewlekłymi, w tym psychicznymi, tworzą pilną potrzebę rozwijania opieki domowej.

Złożoność opieki w domu zwiększa ryzyko błędów, które mogą negatywnie wpływać na zdrowie pacjentów oraz samopoczucie opiekunów. Szczególny ciężar opieki domowej spoczywa na członkach rodziny, zwłaszcza na kobietach.

W ramach projektu „BETTERCARE” odbyły się następujące wydarzenia:

- konferencja WG2 w Zagrzebiu, podczas której zespół kontynuował prace nad mapowaniem i oceną istniejących wytycznych, zasobów edukacyjnych i interwencji skierowanych do opiekunów nieformalnych.
- w ramach Working Group 3 (WG3), której głównym celem jest promowanie bezpiecznej opieki domowej, opracowano założenia metodologiczne i rozpoczęto przygotowania do realizacji case studies oraz badań jakościowych z udziałem opiekunów nieformalnych. Przeprowadzono wstępne wywiady w Macedonii Północnej, gdzie zidentyfikowano kluczowy problem – wielu opiekunów nieformalnych nie postrzega błędów w opiece jako własnej odpowiedzialności, przenosząc winę na personel medyczny. W trakcie spotkań WG3 zaprezentowano również dwa modele koncepcyjne - model ekosystemowy, pokazujący wpływy makrostrukturalne (polityka, kultura) oraz model mikrostrukturalny, koncentrujący się na czynnikach jednostkowych i sytuacyjnych. Oba podejścia posłużą stworzeniu kompleksowego ramowego ujęcia, obejmującego pacjenta jako główną ofiarę błędów.
- I edycja BetterCare Training School, która odbyła się we wrześniu w Lizbonie. Gospodarzem wydarzenia została NOVA National School of Public Health. Szkoła miała na celu przekazywanie wiedzy między grupami roboczymi, umożliwienie wymiany

doświadczeń pomiędzy krajami oraz wzmocnienie kompetencji osób pracujących z opiekunami nieformalnymi.

➤ **Samodzielny Publiczny Specjalistyczny Psychiatryczny Zakład Opieki Zdrowotnej we Fromborku**

Szpital we Fromborku prowadzi działalność ukierunkowaną na rozwój jakości opieki psychiatrycznej oraz wymianę wiedzy w obszarze praw człowieka w zdrowiu psychicznym, zgodnie z wytycznymi Światowej Organizacji Zdrowia (WHO QualityRights) i Konwencji ONZ o Prawach Osób z Niepełnosprawnościami (CRPD). Kluczowym elementem strategicznym jest opracowany i upowszechniany od 2024 r. Model Fromborski (The Frombork Model) – autorska koncepcja rozwoju opieki psychiatrycznej i zarządzania placówkami w duchu praw człowieka, z perspektywą wdrożenia i transferu rozwiązań na poziomie krajowym i międzynarodowym. Działania Szpitala o charakterze międzynarodowym w 2025 r. to m.in.:

– **Publikacja w czasopiśmie „The Lancet Psychiatry (2025)”**

Przedstawiciel szpitala był współautorem komentarza naukowego pt. „Advancing global mental health diplomacy through a rights-based approach”, opublikowanego w The Lancet Psychiatry (2025; 12(4): 247-249, DOI: 10.1016/S2215-0366(24)00401-2). Publikacja ta wprowadza pojęcie dyplomacji zdrowia psychicznego i modelu opartego na prawach człowieka, a doświadczenia Szpitala we Fromborku zostały w niej wskazane jako przykład transformacji instytucjonalnej zgodnej z QualityRights.

– **Rozwój i promocja „Modelu Fromborskiego”**

W kwietniu 2025 r. na stronie internetowej Szpitala opublikowano oficjalny opis i założenia strategiczne „Modelu Fromborskiego” – dokumentu opracowanego przez zespół ekspercki placówki. Model został zaprezentowany również w wersji anglojęzycznej jako „The Frombork Model”, co umożliwiło jego dystrybucję wśród partnerów międzynarodowych oraz przedstawienie na warsztatach i konsultacjach eksperckich w ramach GMHAN oraz WHO Europe

– **Udział w sieciach eksperckich i forach międzynarodowych**

W 2025 r. przedstawiciele Szpitala uczestniczyli w konsultacjach tematycznych WHO Europe oraz webinarach Global Mental Health Action Network (GMHAN), poświęconych wdrażaniu praw człowieka i parytetu w zdrowiu psychicznym („Universal Health Coverage for Mental Health”). Placówka prezentowała swoje doświadczenia we wdrażaniu standardów QualityRights i tworzeniu bezpiecznego środowiska terapeutycznego.

– **Współpraca dydaktyczna i rozwojowa**

Szpital utrzymuje relacje z uczelniami wyższymi (m.in. Akademia Medycznych i Społecznych Nauk Stosowanych w Elblągu), służące kształceniu pielęgniarek psychiatrycznych i rozwojowi kompetencji klinicznych zgodnych ze standardami europejskimi. Placówka planuje rozszerzenie tej współpracy o komponent międzynarodowy (Erasmus+ i wymiana kadry).